

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคมศาสตร์)

ปริญญา

พัฒนสังคมศาสตร์

สังคมศาสตร์

สาขา

คณะ

เรื่อง

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
ของนายหนัง และผู้ชม

The Sufficient Economy from Shadow Play (Nung Talung)
to Daily Life Practices of Shadow Player and Audience

นามผู้วิจัย

นายสุกิตต์ สวนอินทร์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์สากล สติวิทยานันท์, วท.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราโมทย์ ประजनปัจจนิก, Docteur en Droit)

ประธานสาขาวิชา

(รองศาสตราจารย์สากล สติวิทยานันท์, วท.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสถิตี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ของนายหนัง และผู้ชม

The Sufficient Economy from Shadow Play (Nung Talung)
to Daily Life Practices of Shadow Player and Audience

โดย

นายสุกิตต์ สานอินทร์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคมศาสตร์)
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุกิตดี สวานินทร์ 2557: แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ของนายหนัง และผู้ชม ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคมศาสตร์) สาขาวิชาพัฒนสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สากล สติวิทยานันท์, วท.ด. 145 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหนังและผู้รับชม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีจำนวน 30 คน ประกอบด้วยนายหนังตะลุงที่เข้ามาทำการแสดงในพื้นที่ จำนวน 10 คน และผู้รับชมหนังตะลุงในพื้นที่ จำนวน 20 คน ในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยได้กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ ดำเนินการศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า นายหนังตะลุงมีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ด้านภูมิคุ้มกัน มาใช้มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความมีเหตุผล และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ สำหรับผู้รับชมหนังตะลุง พบว่า มีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันมาก ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน เพื่อให้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือได้เผยแพร่ต่อไป องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการละเล่นพื้นบ้าน ควรส่งเสริม สนับสนุน และเสนอแนะให้นายหนัง ได้เล่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้ชมได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Sukit SUANIN 2014: The Sufficiency Economy from Shadow Play (Nung Talung) to Daily Life Practices of Shadow Player and People. Master of Arts (Development Social Sciences), Major Field: of Development Social Sciences, Faculty of Social Sciences. Thesis Advisor: Associate Professor Sakol Satitwityanan, Ph.D. 145 pages.

This qualitative research aims to study the sufficient economy through the shadow players and audiences perspectives for adaptation in daily life. The samples consist of 30 persons were divided into 10 shadow players and 20 audiences of the shadow play. The data were collected using the questionnaire and in-depth interviews of shadow players and audiences. The data were analyzed and presented with the descriptive methods.

The research found that the shadow players applied the sufficient economy to daily life were high practices of the immunity, reasonability, and sufficiency, respectively. Whereas, the audience applied the sufficient economy from the shadow play to daily life were high practices of the immunity, reasonability and sufficiency. The suggestion for the sufficient economy from shadow play to spread out the folk organizations should promote and encourage the shadow players to forward the sufficient economy through their shadow plays so that the audience more adaptation in their daily life.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยด้วยความกรุณาและการอนุเคราะห์ของผู้มีพระคุณหลายท่าน ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สากล สถิตยวิทยานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อคิดและคำแนะนำ ชี้แนะแนวทางและสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเมตตาตลอดมา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิมลฤดี พงษ์ศิริบุญ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภกาญจน์ พงษ์ยี่หล้า ประธานกรรมการคุมสอบในครั้งนี้ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณสุรชาติพย์ คงชูศรี ที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณนายหนังตะลุงทั้ง 10 ท่าน และประชาชนที่รับชมหนังตะลุงทั้ง 20 คน ที่ให้ความร่วมมือ รวมถึงขอขอบพระคุณ คุณอริภา มากมิ่ง ซึ่งเป็นกำลังใจและแรงผลักดันที่สำคัญมากอย่างยิ่ง คุณพงษ์พัฒน์ แก้วประทุม รวมทั้งเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาพัฒนสังคมศาสตร์ ภาคปกติ รุ่น 8 ทุก ๆ ท่าน ที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำมาโดยตลอด

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาด ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ ดาบตำรวจสวัสดิ์ สอนอินทร์ บิดาผู้ล่วงลับ และ นางกัลยาณีย์ สอนอินทร์ มารดา ที่คอยมอบความรักและปรารถนาดี ให้เสมอมา รวมทั้งหมี่ภู ฝัมน นที ชัย บอส ฝัหนิง ฝัแจ้ มะ เพื่อน ๆ ฝั ๆ น้องใกล้ชิดที่คอยสนับสนุน และให้กำลังใจ คอยให้ความช่วยเหลือในการเรียนและการทำวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์

สุกิตต์ สอนอินทร์
พฤษภาคม 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
ทฤษฎีและแนวคิดด้านการสื่อสารเพื่อการพัฒนา	6
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	13
ประวัติความเป็นมาของหนังสือ	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	32
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	32
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	33
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิจัย	35
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและการเข้าสู่หนังสือของนายหนังสือ	35
ส่วนที่ 2 การเล่าเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงผ่านหนังสือ	44
ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับชมหนังสือ	61
ส่วนที่ 4 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	111
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	123
สรุปผลการวิจัย	123
ข้อเสนอแนะ	126
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	128

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	133
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	134
ภาคผนวก ข ภาพประกอบการเก็บข้อมูล	141
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	145

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของนายหนังตะลุง	43
2	สรุปข้อมูลแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนายหนังตะลุง	60
3	สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับชมหนังตะลุง	110
4	ตารางรวมสรุปการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติใช้ ในชีวิตประจำวันของผู้รับชมหนังตะลุง	111
5	สรุปผู้รับชมหนังตะลุงที่ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทางด้าน ความพอประมาณ	112
6	สรุปผู้รับชมหนังตะลุงที่ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทางด้าน ความมีเหตุผล	115
7	สรุปผู้รับชมหนังตะลุงที่ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทางด้าน การมีภูมิคุ้มกัน	119

สารบัญภาพ

ภาพผนวกที่		หน้า
1	การตั้งโรงหนังตะลุงเพื่อที่จะทำการแสดง	143
2	การขอสัมภาษณ์นายหนังตะลุง	143
3	ลูกคู่วงดนตรี คณะหนังตะลุง	144
4	การสัมภาษณ์ผู้รับชมหนังตะลุง ม.5 บ้านหนองหว้า	144
5	การปลูกพืชผักสวนครัวเลี้ยงตัวเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	145
6	การนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์	145

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

เมื่อเอ่ยถึง “หนังตะลุง” คนทั่วไปจะนึกถึงภาคใต้ทันที ทั้งนี้เพราะหนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่สำคัญยิ่งของชาวภาคใต้ ซึ่งมีมาช้านานและเป็นที่ยอมรับแพร่หลายในภูมิภาคนี้มาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนเป็นที่ยอมรับทั่วไปว่าหนังตะลุงเป็นการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของภาคใต้ และเป็นที่น่าสังเกตในขณะที่ยาวนานผ่านไป สังคมเปลี่ยนไป วัฒนธรรมการละเล่นหลายอย่างได้เลิกราหรือปรับเปลี่ยนไปจากเค้าเดิมอย่างมาก แต่หนังตะลุงยังคงรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นหนังตะลุงไว้ได้เป็นส่วนใหญ่ จะเปลี่ยนไปบ้างเฉพาะเพียงบางส่วนเท่านั้น (พรศักดิ์ พรหมแก้ว, 2528: 30 อ้างใน คิต ทองได้คล้าย, 2544: 3) สำหรับในปัจจุบันนี้เกือบจะกล่าวได้ว่าศิลปะการแสดงชนิดนี้ยังแพร่หลายและเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในหมู่ชาวบ้านชาวเมืองภาคใต้แทบทุกจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา ตรัง พัทลุง และชุมพร ยังคงพบเห็นค่อนข้างสูง อีกทั้งหนังตะลุงยังคงผูกพันอยู่กับวิถีชีวิตของชาวบ้านอย่างเห็นได้ชัดเจน (ชวน เพชรแก้ว, 2526: 1 อ้างใน คิต ทองได้คล้าย, 2544: 3)

การที่หนังตะลุงมีประวัติมาช้านานในภาคใต้และยังคงได้รับความนิยมแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบันดังกล่าวแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นถึงหนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของชาวภาคใต้เป็นอย่างดี และมีบทบาทต่อวิถีชีวิตของชาวภาคใต้หลายประการ นอกจากจะให้ความบันเทิงแก่ชาวบ้านแล้วยังเป็นสื่อมวลชนชาวบ้านชั้นเยี่ยมสำหรับสังคมในอดีต เพราะหนังตะลุงจะเร่ไปแสดงที่ต่าง ๆ ซึ่งเรียกว่า “เดินโรง” เมื่อพบเห็นอะไรหรือเหตุการณ์ใดที่น่าสนใจก็มักจะนำมาสอดแทรกไว้ในเรื่องที่แสดง เป็นการให้ข่าวสารความรู้ทำให้เกิดสติปัญญาแก่ชาวบ้านได้เป็นอย่างดี (อุดม หนูทอง, 2529: 3940) หน้าที่อีกอย่างหนึ่งของหนังตะลุง คือ การถ่ายทอดความคิดและค่านิยมทางวัฒนธรรม เนื่องจากหนังตะลุงเป็นการแสดงออกและเป็นการสื่อสารที่สำคัญยิ่งระหว่างชาวบ้านทั้งนี้ในอดีตสังคมไทยชนบทเป็นสังคมที่ไม่มีการใช้ตัวหนังสือ และในปัจจุบันซึ่งแม้ยังคงเป็นเช่นนั้นอยู่เป็นส่วนใหญ่ การแสดงออกมาทางมุขปาฐะของหนังตะลุงจึงเป็นสื่อที่มีความหมายเป็นพิเศษทั้งอดีตและปัจจุบัน (ปริตรตา เณลิเมฬา กอนันตกุล, 2525: 1-2 อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง, 2539: 5) ประชาชนในภาคใต้มีความเชื่อถือและชื่นชอบหนังตะลุงมากกว่าสื่อมวลชนอื่น ๆ และยอมรับว่านายหนังตะลุงเป็นทั้งนักปราชญ์ นักการเมือง นักศาสนา และนักการศึกษาของท้องถิ่น โดยนายหนังตะลุงเกือบทุกคณะจะพยายามแสดงหนังตะลุงให้เป็นศิลปะที่สะท้อนปัญหาของท้องถิ่นมากขึ้น (บุญธรรม เทิดเกียรติชาติ, 2522: 11 อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง, 2539: 5)

เนื่องจากหนังตะลุงมีบทบาทและอิทธิพลต่อชาวบ้านที่เป็นผู้ชมสูงมากดังนั้นจึงทำให้บางคนให้แง่คิดว่าน่าจะมีการนำเอาหนังตะลุงมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนในท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับข้อความที่ได้กล่าวไว้ว่า “หนังตะลุงเหมาะที่จะใช้เป็นปัจจัยใน

การพัฒนาคุณภาพของคนในท้องถิ่นหากรัฐบาลจะนำหนังตะลุงมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมมากกว่านี้ ก็ย่อมจะทำได้ง่ายและได้ผลแน่นอน เพราะหนังตะลุงใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่าเจ้าหน้าที่ของ ทหาราชากร ผู้ชมถือถือว่าทหรคนะต่าง ๆ ที่หนังตะลุงแสดงออกมานั้นเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ใจ จึงศรัทธาเชื่อถือว่าหากรัฐบาลจะนำคณะหนังตะลุงมาให้ความการศึกษา เพื่อให้เขามีบทบาทในการที่จะให้ ความรู้และความคิดแก่ชาวบ้านก็จะเป็นคุณแก่รัฐเป็นอย่างยิ่ง เช่น การสร้างความเข้าใจในระบอบ ประชาธิปไตยที่แท้จริง ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เป็นต้น” (สุทธิวงษ์ พงศ์ไพบูลย์, 2529: 130 อ้างใน ดุสิต รัชทอง, 2539: 6)

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวพระราชดำรินในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทาน มานานกว่า 30 ปี เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้งบน พื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้าง ภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ที่สำคัญจะต้องมี “สติ ปัญญา และความเพียร” ซึ่งจะนำไปสู่ “ความสุข” ในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2555)

จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันนี้สังคมเมืองและสังคมชนบทจะมีการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง จากสื่อที่มีอย่างแพร่หลายในทุกช่องทาง เช่น สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ ฯลฯ แต่สังคมชนบท ในพื้นที่ภาคใต้้นนอกจากจะมีการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อต่าง ๆ ดังเช่นที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีการเรียนรู้ผ่าน การละเล่นที่มีชื่อว่า หนังตะลุง และบุคคลสำคัญที่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่าน การละเล่นหนังตะลุง เรียกว่า นายหนังตะลุง

ปัจจุบันสังคมในภาคใต้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วในหลาย ๆ ด้านที่ส่งทั้ง ผลดีและผลร้ายต่อสังคมและชุมชน หนังตะลุงถือเป็นสื่อที่สำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถสอดแทรก แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการแสดงจากนายหนังตะลุงสู่ผู้ชมหนังตะลุง ที่จะเป็นแนวคิดสำคัญ ที่จะช่วยให้คนในชุมชนมีการพัฒนาและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เป็นอำเภอที่มีการแสดงหนังตะลุงบ่อยครั้ง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มี การจัดงานกิจกรรมรื่นเริงเป็นประจำทุกปี เช่น งานทำบุญสารทเดือนสิบ งานเฉลิมพระเกียรติ พระชนมพรรษา งานปีใหม่ เป็นต้น โดยจะมีการจัดการแสดงหนังตะลุงเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองและ ให้ความบันเทิงแก่คนในชุมชน หนังตะลุงแทบทุกเรื่องที่ทำการแสดงนายหนังตะลุงจะแฝงแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงไว้เสมอ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติใช้ใน ชีวิตประจำวันของนายหนังและผู้รับชม ว่าหนังตะลุงได้นำเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงมานำเสนอ ในรูปของเรื่องราวผ่านหนังตะลุงมาน้อยเพียงใด และผู้ชมได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมาน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือส่งเสริมการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของ นายหนังสือและผู้รับชม สามารถนำมาประยุกต์ใช้และปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำความรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านประเภทหนังสือส่งเสริมและคงไว้ให้เป็นที่ยึดถือ โดยผ่านการเผยแพร่ ข้อมูลพื้นฐานให้ผู้สนใจได้รับรู้เข้าใจและนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือมาพัฒนาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือส่งเสริมการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของ นายหนังสือและผู้รับชมหนังสือเล่มนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ แม้ว่าหนังสือจะเป็นการเล่นพื้นบ้านที่นิยมกันทั่วไปในกลุ่ม ชาวภาคใต้ แต่ผู้วิจัยกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเฉพาะกรณีศึกษาหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เนื่องจากหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้เป็นหมู่บ้านที่เริ่มมีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาใช้ในชุมชนเป็นปีแรก รวมทั้งมีการกำหนดให้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาชุมชน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของการศึกษาค้นคว้าเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือส่งเสริมการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน กรณีศึกษาหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ในด้านการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือส่งเสริมการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของ นายหนังสือและผู้รับชมหนังสือเล่มนี้ ว่ามีการนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด
3. ระยะเวลาในการวิจัย การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งการเก็บข้อมูลโดยใช้แนวทางการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ กลุ่มเป้าหมาย โดยมีการแจกแบบสอบถาม สัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลเสียงดำเนินการศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน ถึง 30 ธันวาคม 2556

4. ผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยประกอบไปด้วย

4.1 นายหนังตะลุงที่ได้ทำการแสดงในพื้นที่ หมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรังตามระยะเวลาที่ทำการวิจัย จำนวน 10 คน

4.2 ผู้รับชมหนังตะลุงที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 5 อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 20 คน

นิยามศัพท์

หนังตะลุงสู่การปฏิบัติ หมายถึง ศิลปะการแสดงหนังตะลุงที่สอดแทรกไปด้วยแนวคิดและข้อคิดจากการแสดงของนายหนังตะลุงมีการแสดงหนัง โดยการยกตัวอย่างที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งยังให้ความสนุกสนานรื่นเริงบันเทิงใจ

นายหนัง หมายถึง หัวหน้าและผู้จัดการของคณะหนังตะลุงที่เข้ามาทำการแสดงหนังตะลุงในพื้นที่หมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ตั้งแต่ช่วงเวลา วันที่ 1 กันยายน ถึง 30 ธันวาคม พ.ศ. 2556

ผู้รับชมหนังตะลุง หมายถึง ประชาชนในหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ที่เข้ารับชมการแสดงหนังตะลุง ตั้งแต่ช่วงเวลา วันที่ 1 กันยายน ถึง 30 ธันวาคม พ.ศ. 2556

เจ้าภาพ หมายถึง คณะเจ้าของงาน ผู้ว่าจ้าง ให้หนังตะลุงมาทำการแสดง

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยมีวิธีการดำเนินชีวิตของคนโดยการพึ่งตนเอง มีความประหยัด พัฒนาตนเองให้มีความเรียนรู้ภูมิปัญญา สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณค่าและยั่งยืนมีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเอง และสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ถือเป็นแนวทางที่คนไทยจะต้องรู้เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ความพอประมาณ หมายถึง การมีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ลำเอียง มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เห็นคุณค่าของเพื่อนและผู้ที่กำลังเดือดร้อน พึ่งตนเองได้และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การให้การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น ใช้สิ่งของแต่พอดี ใช้ให้คุ้มค่าไม่ทิ้งขว้างฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตนเอง การอุปโภค บริโภคอยู่ในความพอเหมาะ กับสภาพของตนเอง

ความมีเหตุผล หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีความตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ พยายามแข่งขันกับตนเอง ยอมรับผลการแข่งขัน ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น การไปทำบุญที่วัดเมื่อมีโอกาส บริจาคสิ่งของ

ที่เลิกใช้ให้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน ปฏิบัติตนเป็นดีพยายามเพิ่มและรักษาความดีที่มีให้เจริญงอกงาม
ยิ่งขึ้น เลือคบคนดี หลีกเลี้ยงสิ่งเสพและอบายมุขทั้งหลาย

การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การมีเงินออมรู้จักออมเงิน มีการวางแผนก่อนเริ่มปฏิบัติงาน
เตรียมความพร้อม ทำประกันอุบัติเหตุซื้อฟังกำสอนและคำปฏิบัติของผู้ปกครอง ครู อาจารย์มีความรู้
สำนึก และห่วงใยในสิ่งแวดล้อม มีสุขนิสัยในความเป็นระเบียบ ไม่ทำลายธรรมชาติใส่ใจและมั่นคง
ในวัฒนธรรมไทย เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นมิตรกับวัฒนธรรมต่างถิ่นต่างชาติ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวทางในการวิจัย โดยเรียบเรียงเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ทฤษฎีและแนวคิดด้านการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

ตอนที่ 2 แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

ตอนที่ 3 ประวัติความเป็นมาของหนังสือ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดด้านการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร คือ กระบวนการที่ความคิดหรือข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร โดยมีเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร ซึ่งผลของการสื่อสารนี้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้รับสาร (Knowledge)
2. การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร (Attitude)
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสาร (Practice)

การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประการนี้ จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับข่าวสารก็จะทำให้เกิดความรู้ เมื่อเกิดความรู้ขึ้นก็จะไปมีผลทำให้เกิดทัศนคติและขั้นสุดท้าย คือ การก่อให้เกิดการกระทำ (Rogers, 1971: 43)

การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการถ่ายทอด “สาร” จากบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ผู้ส่งสาร” ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “ผู้รับสาร” โดยผ่าน “สื่อ” (ปรมา สตะเวทิน, 2538: 30 อ้างใน สนินาถ วิมุกตานนท์, 2540: 10)

ความหมายของการพัฒนา

การพัฒนา หมายถึง การมีคุณภาพชีวิต (quality of life) ที่ดีขึ้น อาจวัดคุณภาพชีวิตได้หลายแบบ เช่น วัดทางการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง อนามัยหรือทางจิตใจ มีสิ่งเหล่านี้สูงขึ้นหรือมากขึ้นก็ถือว่ามีพัฒนาสูงขึ้น

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างและหน้าที่ในสังคม โดยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม 2 ระดับ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล เรียกว่า “การทำให้ทันสมัย” ซึ่งเป็นกระบวนการที่แต่ละบุคคลที่อยู่ในสังคมเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบเก่าเป็นแบบที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น และมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. การเปลี่ยนแปลงระดับสังคม เรียกว่า “การพัฒนา” หมายถึง การที่นำเอาความคิดใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในสังคม เพื่อให้รายได้ต่อหัวประชากรเพิ่มขึ้น และมีชีวิตความเป็นอยู่ในระดับที่ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการผลิตที่ทันสมัย ตลอดจนการมีสถาบันทางสังคมที่ดีขึ้นด้วย (Roger and Svenning, 1969: 8-14)

อาจกล่าวได้โดยสรุปว่า การพัฒนานั้นก็คือ การยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนทั้งในทางวัตถุและทางจิตใจ และยกระดับคุณภาพสังคมโดยรวมด้วย

บทบาทหน้าที่ของการสื่อสาร

ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการ สร้างความเข้าใจที่ตรงกับคนในสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีรูปแบบ ลดความยุ่งเหยิงสับสน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการร่วมมือกันพัฒนาตนเองและสังคมในทุก ๆ ด้าน

ด้วยเล็งเห็นความสำคัญของการสื่อสาร ทำให้หน่วยงานต่างๆได้เริ่มศึกษาวิเคราะห์บทบาทของการสื่อสารอย่างจริงจัง ดังตัวอย่างเห็นได้จากในปี ค.ศ. 1980 คณะกรรมการแม็คไบร ได้ทำการวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารไว้ 8 ประการ คือ (จิตตนา หนูณะ, 2533: 21)

1. การให้ข่าวสาร (information) หมายถึง การเก็บ การรวบรวม การประมวล และเผยแพร่ข่าว ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น เพื่อจะยังผลให้เกิดความเข้าใจและมีปฏิกิริยาอย่างถูกต้องตามภาวะบุคคล สภาพแวดล้อม สังคม และนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง
2. การสังคมประกิต หรือสังคมกรรม (Socialization) ได้แก่ การได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจที่จะทำให้บุคคลดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของสังคม ช่วยให้เกิดสำนึกในการอยู่ร่วมสังคมกับบุคคลอื่น ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม
3. การกระตุ้นเร้า (Motivation) หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ไปสู่เป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของสังคม และกระตุ้นให้คนเกิดความมานะพยายามและตัดสินใจเลือกแนวทางและพฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ยินยอมพร้อมใจกันกำหนดไว้แล้ว
4. การถกเถียงอภิปราย (Debate and Discussion) คือ การแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในสังคม เพื่อก่อให้เกิดความตกลงยินยอมที่มีผลดีต่อส่วนรวม รวมทั้งการแสวงหาพยานหลักฐานมากระตุ้นให้สาธารณชนสนใจ และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของส่วนรวม ไม่ว่าในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ
5. การให้การศึกษา (Education) คือการสื่อสารที่เข้ามาช่วยถ่ายทอดวิชาความรู้ ทำให้เกิดพัฒนาสติปัญญา อุปนิสัย ทักษะและสมรรถภาพของบุคคล ตลอดจนทุกช่วงเวลาของชีวิต
6. การส่งเสริมวัฒนธรรม (Culture Promotion) หมายถึงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษและการพัฒนาวัฒนธรรม โดยการส่งเสริมสติปัญญาและจินตนาการของปัจเจกชน รวมทั้งกระตุ้นความต้องการ และความคิดสร้างสรรค์ในสุนทรียภาพ
7. การให้ความบันเทิง (Entertainment) คือ การถ่ายทอดแพร่กระจายผลงานทางละครฟ้อนรำ วรรณกรรม ดนตรี การละเล่น และศิลปะต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องหมาย สัญลักษณ์ เสียง ภาพ ทั้งนี้เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง และการพักผ่อนหย่อนใจ
8. การบูรณาการ (Integration) คือ การให้บุคคล กลุ่ม และประชาชนได้รับรู้ข่าวสารที่มีความหลากหลาย จำเป็นต่อการเพิ่มพูนความรู้ และความเข้าใจซึ่งกันและกันในแง่ของการดำรงชีวิต ทักษะและความใฝ่ฝันของผู้อื่นในสังคมด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับการพัฒนา

ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับการพัฒนา เป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะว่าการพัฒนาประเทศ หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างมีระบบการรวบรวม มวลชน และการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในกระบวนการตัดสินใจปัญหาที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของ

ส่วนรวมในกรณีของประเทศที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั้งสามประการนี้จะเกิดได้ก็โดยผ่านการสื่อสารเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง การพัฒนาเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ไม่สามารถดำเนินไปได้ ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากเครือข่ายของการสื่อสาร ด้วยเหตุนี้ ถ้าหากมีการนำการสื่อสารมาใช้ให้ถูกต้องและเพียงพอแล้ว จะสามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาของประเทศได้อย่างมาก อาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารเป็นทั้งดัชนีของการพัฒนา และเครื่องมือหรือวิธีการของการพัฒนาสังคม นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงในระบบการสื่อสาร จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของสังคมด้วย และการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นรวดเร็วเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ “สื่อ” ที่ใช้ในการสื่อสารอยู่ก่อนแล้วในสังคม มีผลกระทบต่อบุคคลที่มีมาใหม่อย่างไรด้วย (Lerner, 1958: 56 อ้างใน สนิทนาถ วิมุกตานนท์, 2540: 13)

บทบาทของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

การสื่อสารเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศในลักษณะของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้ 3 ลักษณะด้วยกัน ลักษณะหนึ่ง ประชาชนต้องได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ นั่นก็คือ ความสนใจของประชาชนต้องถูกนำไปสู่ทัศนคติของความจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ ตลอดจนวิธีการที่จะทำให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลง และถ้าเป็นไปได้ ควรจะมีการยกระดับการคาดหวังของประชาชน และของประเทศให้สูงขึ้น ลักษณะที่สอง ประชาชนควรมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ อาทิเช่น การอภิปรายถึงประเด็นต่างๆควรเป็นไปอย่างกว้างขวางในส่วนที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเพื่อการเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องได้รับโอกาสที่จะนำ และเสียงเรียกร้องของบุคคลทั่วไปต้องได้รับการรับฟังประเด็นของการเปลี่ยนแปลงต้องชัดเจนและแจ่มชัด ต้องมีการอภิปรายถึงทางเลือกอื่น ๆ ด้วยข่าวสารจะต้องถูกส่งผ่านทั้งจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน และในขณะเดียวกันจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง ลักษณะที่สาม ลักษณะที่จำเป็นต้องได้รับการอบรมสั่งสอน ผู้ใหญ่ต้องถูกสอนให้รู้จักการอ่านเด็กต้องได้รับการศึกษา ขาวนาต้องได้รับการเรียนรู้ถึงวิธีการทำนาสมัยใหม่ ครู หมอ วิศวกร ต้องได้รับการฝึกอบรม คนงานต้องมีความชำนาญด้านเทคนิคทักษะของตน ประชาชนโดยทั่วไปต้องเรียนรู้ในการรักษาสุขภาพอนามัยให้แข็งแรง (Schramm, 1964: 125 อ้างใน สนิทนาถ วิมุกตานนท์, 2540: 14)

บทบาทหน้าที่ของงานสื่อเพื่อพัฒนานั้น น่าจะต้องมีส่วนช่วยในการพัฒนาระดับการศึกษา การรับรู้ของประชาชน ช่วยให้ประชาชนรู้เท่าทันสภาพความจริงในโลกที่เปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวไป มีส่วนผลักดันให้ประชาชนมีความคิดและความสามารถในการตัดสินใจประกอบกิจกรรม ผดุงรักษาหรือยกระดับศีลธรรมของประชาชน โดยที่สื่อมันจะต้องสร้างเครื่องมือในการสร้างความสำนึกแห่งการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าทั้งของตนเองและผู้อื่นแสวงหาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของตน เพื่อให้ปลอดภัยจากการครอบงำจากภายนอกเป็นต้น (กาญจนา แก้วเทพ, 2539: 184 อ้างใน สนิทนาถ วิมุกตานนท์, 2540: 13)

เมื่อมีความเชื่อว่าการสื่อสารมีบทบาทในการพัฒนา จึงได้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการสื่อสารไว้ว่า “การสื่อสารบางชนิดจะเหมาะสมกับประเด็นปัญหาเพียงบางประเด็น โดยจะให้ความสนใจแก่บุคคลเพียงบางประเภทภายใต้เงื่อนไขบางประการ และจะให้สัมฤทธิ์ผลเพียงบางอย่างเท่านั้น” ซึ่งหมายความว่า การสื่อสารที่จะให้ทั้งด้านการเรียนรู้และให้สัมฤทธิ์ผลด้านการสร้างทัศนคติ และเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในกระบวนการสื่อสารในแต่ละกรณีเสมอ ดังนั้นการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวให้เกิดผลด้านการเปลี่ยนแปลงโดยตรงก็ดี หรือหวังผลทางอ้อมก็ดี จึงต้องพิจารณาองค์ประกอบของการสื่อสารที่เป็นปัจจัยโน้มน้าวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของผู้รับสาร

สำหรับเงื่อนไขที่กำหนดประสิทธิผลของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา ประมะ สตะเวทิน (2530 อ้างใน สินีนาถ วิมุกตานนท์, 2540: 14) ได้กล่าวไว้ว่า จะเกิดผลได้ก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. การวางแผนอย่างเหมาะสม การสื่อสารเพื่อการพัฒนาเป็นการสื่อสารที่เน้นในเรื่องของการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิทยาและสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของประชาชนตามที่ปรารถนา ส่วนใหญ่ของทฤษฎีการสื่อสารจะมีลักษณะทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา เพราะทฤษฎีการสื่อสารเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลและกลุ่มในขณะที่การวางแผนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผลก็ต้องคำนึงถึงเรื่องสังคมและจิตวิทยา เพื่อที่จะสามารถผลิตข่าวสารได้อย่างเหมาะสม
2. การเข้ากันได้กับวัฒนธรรมของประชาชน วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของคน ดังนั้นการสื่อสารที่เสนอแนะให้คนเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม จึงต้องเข้าใจถึงและทำให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของประชาชน
3. ทำการสื่อสารให้ถึงประชาชนเป้าหมาย การสื่อสารเพื่อพัฒนาก็ต้องอาศัยหลักการของการสื่อสารโดยทั่วไป กล่าวคือ จะต้องทำการสื่อสารให้ถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพราะประชาชนแต่ละกลุ่มย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องความต้องการ ปัญหาสภาพเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ ดังนั้นจึงต้องมีการจัดเตรียมเครือข่ายการสื่อสารให้เพียงพอแก่การจะเผยแพร่ข่าวสารไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสม
4. อาศัยการสื่อสารแบบสองทาง ในการพัฒนาสังคมนั้น การอาศัยแต่เพียงการสื่อสารจากฝ่ายรัฐบาลไปยังประชาชนแต่เพียงฝ่ายเดียวไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะจะทำให้รัฐบาลไม่รับทราบความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และปัญหาของประชาชน วิธีการสื่อสารที่ดีที่สุดก็คือ ฝ่ายรัฐบาลจะต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยเพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาและวิธีการสื่อสารต่อไป

5. ทำการสื่อสารบ่อยๆ และใช้ผู้ส่งสารที่มีความน่าเชื่อถือและอยู่ในความสนใจของผู้รับสาร หลักข้อหนึ่งของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ คือ ผู้ส่งสารจะต้องสามารถทำให้สารของตนเด่นกว่าสารอื่น ๆ ซึ่งแข่งขันกับสื่อสารของตน วิธีการอันหนึ่งในการทำให้การสื่อสารของตนเด่นกว่าการสื่อสารอื่น ๆ คือ ผู้ส่งสารที่น่าเชื่อถือและอยู่ในความสนใจของประชาชน เช่น ผู้นำประเทศ ผู้นำท้องถิ่น หมอ ฯลฯ

6. การสาธิต การให้ประชาชนเข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลง จำเป็นจะต้องอาศัยการสาธิตให้เห็นจริงเห็นจัง หรืออาศัยบุคคลที่เปลี่ยนแปลงแล้วเป็นตัวอย่าง

7. การปฏิบัติ การที่คนเราสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของตนได้นั้น คน ๆ นั้นต้องมีประสบการณ์ที่ดีต่อสิ่งใหม่นั้นเสียก่อน ดังนั้นหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่พัฒนาจึงต้องเตรียมการในเรื่องการทดลองให้เห็นจริง ๆ

การกำหนดกลยุทธ์การสื่อสาร

การวางแผนโครงสร้างการสื่อสารเพื่อการพัฒนา จะต้องอาศัยความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่กลุ่มเป้าหมายได้เคยปฏิบัติมาแล้ว และการกระทำเช่นนี้ย่อมเกิดผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดและค่านิยม ซึ่งฝังรากลึกในใจของประชาชนอยู่แล้ว โดยใช้กลยุทธ์การสื่อสารแบบตรงไปตรงมาหรือการสื่อสารทางอ้อม และศิลปะการโน้มน้าวใจ ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา 4 ประเด็น ดังนี้ (Najib and James, 1982: 43-52 อ้างใน สนิทนาถ วิมุกตานนท์, 2540: 16)

1. การกำหนดกลยุทธ์การสื่อสาร (Communication Strategy) หมายถึง การผสมผสานระหว่างการใช้ “วิธีการสื่อสาร” (Methods) “สาร” (Messages) และ “แนวทางการใช้การสื่อสาร” (Approach) ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การเลือกแนวทางการใช้การสื่อสาร (Communication Approach) แนวทางการใช้การสื่อสารในโครงการสื่อสารเพื่อพัฒนานั้น มีหลายวิธีด้วยกัน แนวทางที่นิยมแพร่หลายนั้นมุ่งสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 4 ประการด้วยกัน คือ

2.1 การมุ่งให้ข่าวสารโดยการเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ หรือข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรู้จักและคุ้นเคย

2.2 การมุ่งให้การศึกษา โดยการอธิบายและขยายความแนวความคิดใหม่โดยชี้ให้เห็นผลดีและผลเสียด้วย

2.3 การมุ่งจูงใจหรือโน้มน้าวใจ โดยการกระตุ้นความรู้สึกและโน้มน้าวใจให้ประชาชนยอมรับแนวคิดใหม่

2.4 การมุ่งให้ความบันเทิง โดยการกระตุ้นและการดึงดูดความสนใจของประชาชนเกี่ยวกับความคิดใหม่

3. การพัฒนารูปแบบสาร (Development of Messages) หมายถึง การออกแบบและสร้างสาร (Message Design) ให้น่าสนใจและจูงใจประชาชน ลักษณะการออกแบบสารโดยยึดหลักการจูงใจนั้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังต่อไปนี้

3.1 การจูงใจโดยใช้อารมณ์กับการจูงใจโดยเหตุผล (Emotional VS. Rational Appeals) โดยส่วนใหญ่แล้วสารที่สามารถจะเข้าถึงประชาชนได้สองลักษณะ คือ อารมณ์และเหตุผล การกระตุ้นอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ได้แก่ ความรัก ความเกลียด ความกลัว ความวิตกกังวล ความปลอดภัย เป็นต้น ส่วนการจูงใจด้วยเหตุผลจะทำให้เกิดความรู้สึกสนับสนุนอย่างแท้จริงบนพื้นฐานเหตุผลที่มาสสนับสนุน แต่จากผลการวิจัยพบว่า การออกแบบสารที่ใช้อารมณ์จะโน้มน้าวใจได้มากกว่าสารที่ใช้เหตุผล

3.2 การจูงใจโดยใช้ข้อมูลด้านบวกกับการจูงใจโดยใช้ข้อมูลด้านลบ (Positive VS. Negative Appeals) เป็นรูปแบบหนึ่งของการจูงใจโดยใช้อารมณ์ โดยการให้ข้อมูลด้านบวกหรือด้านลบนี้ จะทำให้กระตุ้นความรู้สึกทางอารมณ์มากยิ่งขึ้น

3.3 การจูงใจมวลชนกับการจูงใจเฉพาะบุคคล (Mass VS. Individual Appeals) โดยทั่วไปแล้วจะใช้การจูงใจมวลชน เพราะว่าอิทธิพลของมวลชนในสังคมย่อมมีอิทธิพลต่อบุคคลให้ยอมรับความคิดใหม่ได้ ส่วนการจูงใจเฉพาะบุคคลนั้น จะใช้ในประเด็นที่สังคมไม่ค่อยให้ความสำคัญมากเท่าใด เช่น พฤติกรรมส่วนบุคคล สภาพการใช้จ่าย และการคาดหวังในการเป็นสมาชิกของสังคม เป็นต้น ซึ่งการออกแบบสารเพื่อจูงใจบุคคลนั้นไม่จำเป็นจะต้องผ่านช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคลเท่านั้น

3.4 การจูงใจโดยใช้อารมณ์ขันกับการจูงใจโดยใช้ความจริงจัง (Humorous VS. Serious Appeals) การใช้อารมณ์ขันจะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพราะจะทำให้ผู้รับสารมีความเพลิดเพลินสนุกสนานและลดการต่อต้านได้

3.5 การจูงใจด้วยการเสนอสารด้านเดียวกับการจูงใจด้วยการเสนอสารสองด้าน (One sided VS. Two sided Appeals) ประสิทธิภาพในการจูงใจขึ้นอยู่กับลักษณะผู้รับข่าวสารดังนี้ คือ การเสนอสารด้านเดียว จะได้ผลในแง่การจูงใจมากกว่า สำหรับผู้รับสารที่มีการศึกษต่ำ และเห็นชอบกับเรื่องนั้นอยู่แล้ว ส่วนการเสนอสารสองด้านจะได้ผลมากกว่าสำหรับผู้ที่มีการศึกษาและมีความรู้สึกต่อต้านอยู่ก่อนแล้ว)

3.6 การจูงใจด้วยการเสนอสารโดยตรงกับการจูงใจด้วยการเสนอสารโดยอ้อม (Direct VS. Indirect Arguments) โดยพิจารณากลุ่มผู้รับสารเป็นหลักว่าเหมาะสมกับการเสนอสารแบบใด ผู้ที่มีศึกษาน้อยจะชอบการให้เสนอสารโดยอ้อม ส่วนผู้ที่มีความรู้ต้องการให้เสนอสารโดยตรง

3.7 การจูงใจโดยการกำหนดประเด็นการสรุปกับการจูงใจโดยการให้ผู้ฟังสรุปเอง (Definite Conclusion VS. Open Conclusion) ผู้รับสารที่ไม่สามารถจะสรุปสารได้เองนั้น ผู้ส่งสารจะต้องเป็นผู้สรุปให้อยู่ในประเด็นที่ต้องการ ส่วนผู้ที่มีความสามารถพอที่จะสรุปได้เองก็ไม่จำเป็นต้องสรุปประเด็นให้

3.8 การจูงใจโดยการเสนอสารซ้ำ ๆ กับการจูงใจโดยการเสนอสารเพียงครั้งเดียว (Repetitive VS. One-time Appeals) การเสนอสารซ้ำ ๆ จะทำให้ผู้รับสารสามารถจดจำข่าวสารได้ดี แต่จะต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพในการออกแบบสารด้วย

4. การเลือกประเภทการสื่อสาร (Selection of Communication Methods)
การจะเลือกใช้สื่อประเภทใดนั้น ควรพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ 5 ประการ ดังนี้

4.1 จัดทำรายการสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งหมดที่มีอยู่ แล้วพิจารณาเลือกสื่อที่คิดว่าเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

4.2 พิจารณาประเมินสื่อแต่ละประเภท โดยคำนึงถึงลักษณะเนื้อหาของสารและแนวการใช้ที่จะบังเกิดผลมากที่สุด

4.3 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของแต่ละสื่อ

4.4 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้สื่อแต่ละประเภท

4.5 ใช้สื่อหลายประเภท ซึ่งหากเป็นไปได้ควรใช้สื่อแบบผสมผสาน คือ ใช้สื่อหลายประเภทในลักษณะส่งเสริมซึ่งกันและกัน

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

...เศรษฐกิจพอเพียงนั้น ดีความว่าเป็นเศรษฐกิจของชุมชนนั้น หมายความว่า ให้พอเพียงในหมู่บ้านหรือในท้องถิ่น ให้สามารถที่จะพอมีพอกิน เริ่มด้วย พอมี พอกิน พอมีพอกินนี้ได้พูดมาหลายปี 10 กว่าปีมาแล้วให้พอมีพอกิน แต่ว่าพอมีพอกินนี้ เป็นเพียงเริ่มต้นของเศรษฐกิจ เมื่อปีที่แล้วบอกว่าถ้าพอมีพอกินคือพอมีพอกินของตัวเองนั้น ไม่ใช่เศรษฐกิจพอเพียง แต่เป็นเศรษฐกิจสมัยหิน สมัยหินนั้นเป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน แต่ว่าค่อย ๆ พัฒนาขึ้นมา...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต วันที่ 23 ธันวาคม 2542

...เศรษฐกิจพอเพียงนี้ ได้ย้าแล้วย้าอีก แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า Sufficiency Economy ไม่มี Sufficiency Economy แต่ว่าเป็นคำใหม่ของเราก็ได้ ก็หมายความว่าประหยัดแต่ไม่ใช่ว่าจะเหนียว ทำอะไรด้วยความอะลุ่มอล่วยกัน ทำอะไรด้วยเหตุและผล จะเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแล้วทุกคนจะมีความสุขแต่พอเพียง เศรษฐกิจพอเพียงนี้ เป็นสิ่งที่ปฏิบัติยากที่สุด...

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต วันที่ 4 ธันวาคม 2543

...ฉันพูดเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ทำอะไรให้เหมาะสมกับฐานะตัวเอง คือ ทำรายได้ 200 ถึง 300 บาทขึ้นไป เป็น 2 หมื่น 3 หมื่นบาท คนชอบเอาคำพูดของฉันเศรษฐกิจพอเพียงไปพูดกันเลอะเทอะเศรษฐกิจพอเพียง คือ ทำเป็น Self-Sufficiency มันไม่ใช่ความหมาย ไม่ใช่แบบที่ฉันคิด และที่ฉันคิด คือ เป็น Self-Sufficiency of Economy เช่น ถ้าเราต้องการดู TV ก็ควรให้เขาดูไม่ใช่ไปจำกัดเขาไม่ให้ซื้อ TV เขาต้องการดูเพื่อให้งานสนุกงานในหมู่บ้านไกล ๆ ที่ฉันไป เขามี TV ดูแต่ใช้แบตเตอรี่เขาไม่มีไฟฟ้าใช้ แต่ถ้า Sufficiency นั้น TV เขาฟุ่มเฟือย เปรียบเสมือนคนไม่มีสตางค์ไปตัด Suit แต่ยี่ห้อ Necktie Versace อันนี้ก็เกินไป...

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทาน ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล วันที่ 17 มกราคม 2544

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543: 73-75) กล่าวสรุปไว้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้คือ กรอบแนวคิด คุณลักษณะ นิยามเงื่อนไข แนวทางการปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ จำแนกองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงออกเป็น 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีเป็นองค์ประกอบที่ต้องเกิดขึ้นพร้อมกัน และพร้อมกับเงื่อนไขที่สำคัญ 2 ประการได้แก่ ความรู้และคุณธรรม ซึ่งจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้ เพราะความพอประมาณ และความมีเหตุผลนั้นซึ่งเป็นองค์ประกอบแรก ที่นำความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากรในสถานการณ์ที่ปราศจากผลกระทบเกิดจากภายนอก การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเป็นองค์ประกอบที่สอง จะเสริมประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรให้พร้อมการรองรับผลกระทบจากภายนอก (Stochastic optimality)

สรเสรีญ วงศ์ขุ่ม (2551: 2 อ้างใน ปราณี เข้มวงษ์, 2553: 10) กล่าวสรุปเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชน ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐโดยเฉพาการพัฒนา เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ มีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดอันเกิดจากการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันก็จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ให้มีความรอบรู้ ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และรอบคอบ เพื่อให้สมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้

สรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักคิด และหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำริสืบทอดกับประชาชนไทย เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ด้วยพึ่งตนเอง มีความพอดี กับอัตภาพ ศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อม ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีเหตุผลในการคิด การตัดสินใจอย่างรอบคอบ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นไม่ประมาท พัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน มีจิตสำนึกต่อตนเอง สังคม ด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

ในการให้ความหมาย คำว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั้น ผู้วิจัยได้ทบทวน ประมวลองค์ความรู้ บทความ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวเศรษฐกิจพอเพียง มากำหนดเป็นนิยามให้ศึกษา ดังนี้

สุเมธ ตันติเวชกุล (2542: 21) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ มีความพอเพียงกับตนเองอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ต้องสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของตนเองให้ดีกว่าคนอื่น สามารถให้ตนเองอยู่ได้อย่างพออยู่พอกินไม่มุ่งสร้างเศรษฐกิจให้เจริญเพราะถ้าผู้มีอาชีพและฐานะที่พึ่งตนเองได้ ย่อมสร้างความเจริญก้าวหน้า และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับอย่างมั่นคงตลอดไป ซึ่งรวมถึงความสามารถของชุมชน เมือง ประเทศ รัฐ และภูมิภาคในการผลิตสินค้า และบริการทุกชนิด เพื่อเลี้ยงสังคมได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัย ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย (2542: 257) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นปรัชญาของการพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีฐานความคิดที่สำคัญ ที่การพัฒนาคนในชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการจรรโลงรักษาวรรณธรรมชุมชน ทั้งนี้การพัฒนาคนจะต้องเริ่มที่การพัฒนาความคิดและจิตใจของคนให้รู้จักกิน รู้จักใช้ ตามอัตภาพและความจำเป็นของการดำเนินชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543: 25-26) ได้ให้คำอธิบายตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

สมเกียรติ จันทร์หาล้า (2544: 8) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่เป็น การดำเนินการเลี้ยงชีวิตแบบรู้จักพอด้วยความพยายามผลิตสินค้าขึ้นมาเองให้พอเพียงสำหรับคนในครอบครัวกิน และใช้หากผลิตได้เหลือกินเหลือใช้จึงขายหากผลิตได้ไม่พอก็ต้องซื้อบ้าง มิได้มุ่งผลิตเพื่อขายเพียงอย่างเดียวโดยไม่นำมาบริโภคด้วย นอกจากนั้นการผลิตและการบริโภคต้องอยู่ในหลักของความพอดี รู้จักพอในการผลิต และบริโภค

พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์ (2545: 11) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของคนโดยการพึ่งตนเอง มีความประหยัด พัฒนาตนเองให้มีความเรียนรู้ภูมิปัญญาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณค่าและยั่งยืนมีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ถือเป็นแนวทางที่คนไทยจะต้องรู้เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่จะเป็นกำลังของประเทศชาติในอนาคต ครูจึงนำความรู้เศรษฐกิจพอเพียงไปส่งเสริมในโรงเรียน

ประเวศ วะสี (2547: 4-6) ได้ให้ความเห็นว่า เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้แปลว่า ไม่เกี่ยวข้องกับใคร คำขาย ไม่ผลิต ไม่ส่งออก ไม่ทำเศรษฐกิจมหภาค แต่หมายถึงการที่มนุษย์เรามีความพอเพียงในอย่างน้อย 1 ประการด้วยกันได้แก่

1. พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว ไม่ใช่เศรษฐกิจแบบทอดทิ้งกัน
2. จิตใจพอเพียง ทำให้รักและเอื้ออาทรต่อผู้อื่นได้ คนที่ไม่พอจะรักคนอื่นไม่เป็น

3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง ได้แก่ การรู้จักที่จะอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว เพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อการยังชีพและทำมาหากินในชีวิตประจำวันได้ เช่น การเกษตรแบบผสมผสาน เป็นต้น

4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง คือ การที่ชุมชนสามารถรวมตัวกัน มีความสามัคคีต่อกัน เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง รวมตัวกันเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้ง่ายดาย ส่งผลให้ชีวิตมีความสุขมีสุขภาพที่ดี

5. ปัญญาพอเพียง คือ มีการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน และสามารถปรับตัวต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง คือ การที่กลุ่มชนมีวิถีการดำเนินชีวิตที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับตนเองนั้น จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ ที่ร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของตน เนื่องจากสิ่งเหล่านั้นล้วนแต่เอื้อประโยชน์ต่อครองชีวิตของตนทั้งสิ้น

7. มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ใช่ুবวาบ เตี้ยจ่น เตี้ยรววย ซึ่งเมื่อทุกอย่างเกิดความพอเพียง ก็จะเกิดความสมดุล คือ ความเป็นปกติและยั่งยืน ซึ่งอาจจะเรียกในชื่ออื่น ๆ ได้ เช่น เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจสมดุลหรือเศรษฐกิจบูรณาการ เป็นต้น

สมพร เทพสิทธา(2549: 34-35) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงมีหลัก 3 ประการ คือ การรู้จักประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันความเสี่ยง โดยหลัก 3 ประการนี้ไม่ได้นำไปใช้เฉพาะเรื่อง เศรษฐกิจเท่านั้น เรื่องการศึกษา เรื่องวัฒนธรรม ก็สามารถนำไปใช้ได้

จากความเห็นเกี่ยวกับความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงของนักวิจัยหลายท่าน สรุปได้ว่าการดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งตนเองให้มากที่สุด มีความพอประมาณ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ทอดทิ้งกันรัก และเอื้ออาทรต่อกัน มีเหตุผลในการคิด การตัดสินใจ ทำทุกอย่างเท่าที่สมารถทำเองได้ ไม่ทำเกินกำลังความสามารถหรือโถมมาก สามารถเตรียมตัวให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง มั่นคงตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมพอเพียงและสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยการพัฒนาตนเองให้มีการเรียนรู้ภูมิปัญญาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน มีจิตสำนึกต่อตนเองสังคมโดยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

องค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency) เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกัน

ในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
3. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต จากข้อสรุปของ มูลนิธิชัยพัฒนา (2555)

ด้านความพอประมาณ

พระราชเวที (2536: 99) กล่าวว่า ความพอประมาณ คือ รู้จัดพอดี เช่น รู้จักประมาณในการบริโภคในการใช้จ่ายทรัพย์ รู้จักความพอเหมาะพอดี ในการพูด การปฏิบัติ และทำการต่าง ๆ ตลอดจนการพักผ่อนนอนหลับ และการสนุกสนานรื่นเริง การรู้จักประมาณตนในการเลี้ยงชีวิต โดยชอบธรรม คือ การดำรงชีวิตตามหลักสัมมาอาชีวะ ประพฤติปฏิบัติตามหลักของศีล ซึ่งเป็นหลักพื้นฐาน ที่จะประคับประคองกายวาจาให้เรียบร้อย และทำงานที่สุจริตถูกต้องไปตามเหตุผลซึ่งในแต่ละอาชีพมีวัตถุประสงค์อยู่ในตัวของมันเอง และเป็นการไม่เบียดเบียน ก่อความวุ่นวายเดือดร้อนให้กับใคร การพูดพอประมาณ คือ การพูดไม่เป็นโทษต่อตนเอง และผู้อื่น รู้จักประมาณในคน คือ รู้จักคบหาหรือร่วมหมู่กับกลุ่มบุคคลผู้ที่จะเกื้อกูลแก่การแสวงหาความรู้ความก้าวหน้าความเจริญ

อภิชัย พันธเสน และคณะ (2542: 15) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอใจในสิ่งที่สมควรในปริมาณที่เหมาะสมไม่น้อยจนเกินไปจนก่อให้เกิดความขัดสนและไม่มากเกินไปจนพุ่มพวยเกินไปกำลังของตน หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเอง และผู้อื่น ซึ่งมีแนวคิดในเรื่องความพอประมาณ ใน 2 แนวทางหลัก คือ ความพอประมาณโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ทางสังคมที่กำหนด และความพอประมาณ โดยเปรียบเทียบกับศักยภาพของตนเอง นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า

ความพอประมาณสามารถนำมาซึ่งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนหรือการสร้างให้เกิดประสิทธิภาพในเชิงพลวัตร

ประเวศ วะสี (2547) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป โดยเฉพาะการอุปโภค การบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ในการดำรงชีพ

ธนวรรธ พลวิชัย (2549) ความพอประมาณ หมายถึง การดำเนินชีวิตหรือธุรกิจอย่างพอดี ที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นโดยคำนึงถึงกำลังของตนเป็นสำคัญ ไม่ใช้จ่ายเกินกำลังของตนเองทั้งการผลิต และการบริโภค เป็นการจัดการใช้สิ่งของหรือเงินทองที่เรา มีอยู่ให้ดีที่สุด ใช้ให้เพียงพอ จะได้ลดการสร้างหนี้สินซึ่งเท่ากันเป็นการลดปัญหาที่จุดเริ่มต้น

สุภาภรณ์ อินทองคง (2549) กล่าวว่า ความพอประมาณ คือ ความพอดี ไม่มากไม่น้อยเกินไป โดยเฉพาะมีการอุปโภคบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต ใช้พอประมาณ คือ กิน ดื่ม ใช้ แต่พอดี พอเหมาะแก่ความต้องการของร่างกาย ที่เรียกว่า กินเป็นใช้เป็น อย่างประหยัด

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (2549) กล่าวถึง ความพอประมาณในระดับบุคคล ครอบครัวจะต้องคุมรายจ่าย ให้สมดุลกับรายได้ หรือในองค์กรเอกชนต้องผลิตเพื่อกลุ่มลูกค้าชั้นดีที่มี ช่องทางการขายชัดเจน ยึดหลักความเสี่ยงปานกลางเพื่อกำไรปกติ ยึดหลักการแบ่งปันไม่เบียดเบียน คู่ค้าธุรกิจ

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2549) กล่าวว่า ความพอประมาณ หมายถึง การยืนได้ โดยลำแข้งของตนเอง โดยมีการกระทำไม่มากไม่น้อยเกินไปในมิติต่าง ๆ เช่น การบริโภค การผลิตอยู่ในระดับสมดุล การใช้จ่าย การออมอยู่ในระดับที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (2550) กล่าวว่า ความพอประมาณที่จะนำไปสู่การสร้างสมดุล ให้ธุรกิจการผลิต และการบริโภคในระดับพอประมาณ เช่น พยายามไม่มีการจ่ายเกินรายได้ โดยลดหนี้สินต่อทรัพย์สิน และหนี้สินต่อทุนลงมาให้มีความพอดีหรือมีขนาดที่เท่า ๆ กัน

ปริญญ์ พินิจสุราวุธ (2550: 5) กล่าวว่า ความพอประมาณนั้นเป็นความพอเหมาะกับ สภาพของตนพอควรกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคม กล่าวคือ ไม่โลภจนเบียดเบียนตัวเอง และผู้อื่นและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550) กล่าวว่า ความพอประมาณ หมายถึง การพอดีที่ไม่น้อยและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

สรุปได้ว่า ความพอประมาณ หมายถึง การแสดงออกถึงความไม่โลภมาก ไม่เบียดเบียนหรือก่อความเดือดร้อนให้กับตนเอง และผู้อื่นรู้จักประมาณในการบริโภค การใช้จ่าย รู้จักความพอดีในการพูด การปฏิบัติ การพักผ่อน การออกกำลังกาย และการสนุกสนานร่าเริง พอเหมาะกับความเป็นที่สุจริต

ลักษณะของความพอประมาณ

ลักษณะของความพอประมาณในการดำรงชีวิต ตามหลักของความพอเพียงนั้น ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

พระราชเวที (2536: 99) กล่าวว่า ลักษณะของการรู้จักพอประมาณ คือ รู้จักประมาณในการรับ หมายถึง การหาทรัพย์มาโดยชอบธรรม การรู้จักพอประมาณในการบริโภคในปัจจุบันนี้ หมายถึง ต้องพิจารณาให้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์จึงจะได้รับประโยชน์สำหรับการบริโภคและการรู้จักพอประมาณโดยรวม ซึ่งหมายถึง การยอมรับสถานะภาพของตนเองว่า มีกำลังกำลังทรัพย์ และการใช้จ่ายให้สมกับฐานะความเป็นอยู่ของตน การรู้จักพอประมาณตามมีตามได้ หมายถึง ความรู้จักความพอดี พอใจในสิ่งที่ตนเป็นของตน การรู้จักพอประมาณด้วยปัจจัยที่มีอยู่ หมายถึง ความสามารถของคนแต่ละคน ไม่เหมือนกันหรือไม่เท่ากัน การรู้จักพอประมาณด้วยอาการอันสม่าเสมอ หมายถึง ยินดีตามสมควร คือ ของใดก็ตามที่ควรกับฐานะของตนควรแก่ความสามารถของตนแต่ไม่ยินดีของที่ลัก ปล้น ฉ้อโกงมาหรือของที่เป็นสินจ้างทางที่ผิด

ไสว มาลาทอง (2542: 40) กล่าวถึงลักษณะความพอประมาณ คือ การรู้จักความพอดีความเหมาะสม เช่น รู้จักประมาณในการพักผ่อน รู้จักประมาณในการจ่ายทรัพย์ รู้จักประมาณในการทำงาน รู้จักประมาณในการพักผ่อน รู้จักประมาณในการเล่น รู้จักประมาณในการเรียนและในการอ่านหนังสือ เป็นต้น

เกษม วัฒนชัย (2549) กล่าวถึงความพอประมาณว่าเป็นลักษณะของการใช้จ่ายที่พอดีทั้งปริมาณและคุณภาพ คือ ไม่สุดโต่งด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ฟุ้งเฟ้อหรือซีเหี้ยวนจนเกินไปให้อยู่ในความพอดี ความพอประมาณ

สุภาภย์ อินทองคง (2549) กล่าวว่า ความพอประมาณ คือความพอดีไม่มากเกินไป โดยเฉพาะมีการอุปโภค บริโภค ใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต เช่น กินพอประมาณ ดื่มพอประมาณ ใช้พอประมาณ ก็คือ กินดื่มใช้แต่พอดี พอเหมาะแก่ความต้องการของร่างกายหรือขององค์กรที่เรียกว่า กินเป็น ใช้เป็น อย่างประหยัดมัธยัสถ์

จรวพร ธรณินทร์ (2550) กล่าวว่า ความพอประมาณว่า เป็นการยืนโตนลำแข้งตนเอง โดยมีการกระทำไม่มากไม่น้อยเกินไปในมิติต่าง ๆ เช่น การบริโภค การผลิตให้อยู่ในระดับสมดุล การใช้จ่าย การออมอยู่ในระดับที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ต่างๆ นอกจากหลักของความพอประมาณเป็นลักษณะของความพอดี 5 ประการ คือ ประการแรก พอดีด้านจิตใจ คือ จิตใจมีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึกดี ประณีประนอม เอื้ออาทร นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม ประการที่สอง พอดีด้านสังคม คือ ช่วยเหลือเกื้อกูล รู้จักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน ประการที่สาม พอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาด รอบคอบ และเกิดความยั่งยืนสูงสุด ประการที่สี่ พอดีด้านเทคโนโลยี คือ รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการ เป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมและประโยชน์ต่อส่วนรวม และพัฒนาจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ประการสุดท้าย พอดีด้านเศรษฐกิจ คือ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีพอย่างพอควร พออยู่พอกิน สมควรตามอัตภาพและฐานะของตน

ปริญญ์ พิบูลศรารุ (2550: 6) กล่าวว่า ความพอประมาณ เป็นความพอดี พอเหมาะกับสภาพของตน พอควรกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสังคม กล่าวคือ ไม่โลภจนต้องเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ (2550) กล่าวถึงหลักของความพอประมาณ (พอดี) 5 ประการ ดังนี้

1. พอดีด้านจิตใจ เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประณีประนอม นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม
2. พอดีด้านสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูล รู้จักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
3. พอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้ จัดการอย่างฉลาด รอบคอบและเกิดความยั่งยืนสูงสุด
4. พอดีด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องต่อความต้องการเป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อม เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และพัฒนาจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
5. พอดีด้านเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้ ลดการจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอสมควร พออยู่ พอกิน สมควรตามอัตภาพและฐานะของตน

จากลักษณะของความพอประมาณตามหลักของความพอเพียงที่นักวิชาการกล่าวนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพอประมาณประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ความพอดีด้านจิตใจ คือ มีจิตใจที่เข้มแข็งไม่ลำเอียง มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปันเสียสละสุขส่วนตนเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าของเพื่อน และผู้ที่เดือดร้อน พึ่งตนเอง และคิดถึงประโยชน์ของส่วนรวม

2. ความพอดีด้านสังคม คือ การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกับผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนกับครอบครัวและหมู่คณะให้เกิดความพอดี รู้จักความพอดีในการพูดและการปฏิบัติตน ความสนุกสนาน และรื่นเริง การคบหาหรือรวมหมู่กับกลุ่มบุคคลที่จะเกื้อกูลกับการแสวงหาความรู้ ความเจริญก้าวหน้า

3. ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม คือ ใช้สิ่งของแต่พอดี ใช้ให้คุ้มค่า ไม่ทิ้งขว้างฟุ่มเฟือย เกิดความยั่งยืนและประโยชน์มากที่สุด ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

4. ความพอดีด้านเทคโนโลยี คือ ให้ความสนใจด้านเทคโนโลยี ปรับตัวให้ก้าวทันโลกเลือกเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. ความพอดีด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตนเอง การอุปโภคบริโภคอยู่ในความพอเหมาะ กับสภาพของตนเอง รู้จักพอดีในการพักผ่อนและการออกกำลังกาย

ด้านความมีเหตุผล

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2543) ความมีเหตุผล หมายถึง การมีเหตุผลนั้นจะต้องคิดวิเคราะห์ทุกอย่างก่อนลงมือปฏิบัติ

ธนวรรณ พลวิชัย (2549) กล่าวว่า ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียง จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

สุภาคย์ อินทองคง (2549) กล่าวถึงความมีเหตุผล หมายถึง การคิดการพูด และการกระทำบนฐานของความรู้ที่มาและที่ไปของเรื่องนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร มีเหตุผลปัจจัยอะไรเป็นตัวก่อให้เกิดจะหลุดออกจากนั้นได้โดยอาศัยช่องทางใด และจะใช้วิธีการใดการรู้เหตุรู้ผลที่ว่าจะช่วยให้แก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ สำเร็จมากขึ้น

จากการที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความมีเหตุผลไว้นั้น พอสรุปได้ว่า ความมีเหตุผล หมายถึง การแสดงออกถึงการตัดสินใจที่มีเหตุผลตามหลักวิชาการ กฎเกณฑ์สังคม ทั้งประเพณี/วัฒนธรรม หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม และหลักความจำเป็นในการดำเนินชีวิตเมื่อพิจารณาจากเหตุที่เกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ด้วยความรอบคอบลักษณะของความมีเหตุผลในการดำเนินชีวิตตามหลักของความพอเพียง มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

ลักษณะของความมีเหตุผล

อภิชัย พันธเสน (2542: 28) กล่าวถึงการมีเหตุผลนั้น จะต้องไม่เอาวัดเอาเปรียบกันต้อง ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า

เกษม วัฒนชัย (2549) กล่าวว่า ความมีเหตุผล เป็นการคิด การตัดสินใจในการบริโภคต้อง คำนึงถึงความจำเป็น ต้องมีเหตุผลในการใช้เงินใช้ไปเพื่ออะไร ต้องระมัดระวังโดยไม่ประมาทไม่สร้าง ค่านิยม หรือเงื่อนไขที่จุกจิกจนขาดเหตุผล และนำไปสู่ความฟุ่มเฟือย สุดท้ายนำไปสู่การเป็นหนี้ เป็นสินอันนำไปสู่การไม่ไว้วางใจตนเอง ไม่มั่นใจในตนเองในที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) กล่าวถึงหลักของการมีเหตุผลไว้ดังนี้

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้านลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต
2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตออยู่ภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพ
3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในทางการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กัน อย่างรุนแรง
4. ไม่หยุดนิ่งที่หาทางในชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก
5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลด เลิก สิ่งชั่วกิเลสให้หมดสิ้นไป ไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องมือทำลายตัวเอง ทำลายผู้อื่น พยายามเพิ่มพูนรักษาความดีที่มีอยู่ให้คงงามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จรวยพร ธรณินทร์ (2550) กล่าวว่า การมีเหตุผล หมายถึง การยึดหลักความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายทุกด้าน ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต ยึดถือหลักการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องสุจริตแม้จะตออยู่ภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพละเลิก แก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในทางการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้หลุดพ้น เสี่ยงจากความทุกข์ยาก ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดเลิก สิ่งชั่วกิเลสให้หมดสิ้นไป ไม่สร้างความชั่ว ให้เป็นเครื่องมือทำลายตัวเองทำลายผู้อื่นพยายามเพิ่มพูนรักษาความดีที่มีอยู่ให้คงงามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (2550) กล่าวถึงการมีเหตุผลในการทำธุรกิจต่าง ๆ เพื่อให้มีความยั่งยืนได้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องมีเหตุผล โดยให้ความสำคัญในเรื่องคุณค่า มากกว่าเรื่องราคา คุณค่าการผลิตที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่ามากกว่าความคุ้มค่าทุนโดยแบ่งคุณค่าการผลิต

ออกเป็น 5 ระดับ เรียงลำดับคุณค่าจากมากไปน้อย คือ 1) ปัจจัย 2) สินค้าประเภทความมั่นคงปลอดภัย 3) ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต 4) ความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต 5) อบายมุขต่าง ๆ ซึ่งความยั่งยืนจะมากน้อยต่างกัน อยู่ที่คุณค่าการผลิตสินค้าในกลุ่มที่มีคุณค่ามาก อบายมุขเป็นสิ่งที่ไม่มีคุณค่าทำให้เป็นกลุ่มที่สะท้อนให้เห็นแนวโน้มที่จะนำไปสู่ความไม่ยั่งยืน เพราะสินค้าที่มีความเสี่ยงสูงจากกฎระเบียบในปัจจุบัน ดังนั้นยังผลิตสินค้าที่มีคุณค่ามากยิ่งสร้างความยั่งยืนให้ธุรกิจมาก

ปริญญ์ พิบูลสราวุธ (2550: 9) กล่าวว่า ความมีเหตุผลเป็นลักษณะความไม่ประมาทรอบรู้ และมีสติ รู้สาเหตุ รู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง รู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ รู้จักการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลมีความจำเป็น ไม่ใช่สิ่งของเกินฐานะ ตลอดจนใช้ของอย่างคุ้มค่าและประหยัด

จากลักษณะของความมีเหตุผลที่นักวิชาการได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ความมีเหตุผล มีลักษณะดังนี้

1. ยึดถือความประหยัด คือ ลดค่าใช้จ่ายทุกด้าน ออมเงิน มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ลดความฟุ่มเฟือยในการดำเนินชีวิต รู้จักฐานะทางการเงินของคน คิดก่อนใช้ ทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองได้ ใช้ของใช้อย่างคุ้มค่า
2. ยึดถือภาคปฏิบัติหน้าที่และการทำงานต่างๆที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต คือ มีความประพฤติตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ มีความจริงใจ ไม่เอินอียังหรือมีอคติ ไม่คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้ และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ และถูกต้อง
3. ละเลิกการต่อสู้กันอย่างรุนแรงหรือการแข่งขันที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ และศีลธรรม คือ ไม่แก่งแย่งหรือทำร้ายผู้อื่น แข่งขันกับตนเองไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนหรือกิจกรรมที่ไม่ทำลายหรือมีการพนันเมื่อจำเป็นต้องลงแข่งขัน ยอมรับผลการแข่งขัน
4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากโดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่นคือไปทำบุญที่วัดเมื่อมีโอกาสบริจาคสิ่งของที่เลิกใช้ให้กับรุ่นน้องหรือผู้ที่ยากแค้น สวดมนต์และนั่งสมาธิด้วยความตั้งใจ
5. ปฏิบัติตนอยู่ในแนวทางที่ดี ลดเลิกสิ่งที่ยั่วกิเลสให้หมด ไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตนเอง/ผู้อื่น พยายามเพิ่มและรักษาความดีที่มีให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น คือ เลือกรับคนดีไม่เชื่อของตามคำโฆษณา ไม่ลอกการบ้าน หลีกเลี้ยงสิ่งเสพติด และสื่อบันเทิงทุกชนิด

ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

อภิชัย พันธเสน (2547: 30) กล่าวว่า การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การทำให้เกิดการสามารถดำรงอยู่ได้ลักษณะไม่เสี่ยงมากจนเกินไป ทำให้ไม่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นที่ไม่อาจคาดเดาล่วงหน้าได้หรือถ้าหากได้รับผลกระทบ ก็สามารถฟื้นตัวได้ในเวลารวดเร็วพอสมควร โดยที่การจะมีภูมิคุ้มกันที่ดีนั้นจำเป็นจะต้องมาจากการพึ่งตัวเองเป็นส่วนใหญ่

ธนวรรณ พลวิชัย (2549) การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งใกล้และไกล

ปริญญ์ พิบูลสราวุธ (2549) กล่าวว่า การภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การไม่ประมาท ต้องตั้งสติให้รู้ทันการเปลี่ยนแปลง คิดพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจทำอะไร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) กล่าวว่า การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมความพร้อมของคน และสังคมให้สามารถรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศให้รู้เท่าทันเรา เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว รวมทั้งเลือกสิ่งที่ดีประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

สรุปได้ว่า การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับความเสี่ยง หรือผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งใกล้ และไกล ทั้งด้านบวก และด้านลบกับการดำเนินชีวิตของตน

ลักษณะการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

ลักษณะการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนินชีวิตตามหลักของความพอเพียง มีหน่วยงานและนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

ประเวศ วะสี (2547) กล่าวถึงการมีภูมิคุ้มกันที่ดีนั้น จะต้องมีการคุ้มกันผลกระทบจากภายในและภายนอกได้แก่ ความไม่ประมาท ขาดสติจะคิด จะทำ จะพูดอะไร จะต้องระมัดระวัง ไม่ผลีผลามด่วนได้ ต้องรู้เท่าทันเรา โดยเฉพาะผู้นำต้องตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาทต้องพร้อมจะรับและรุกเสมอ เพราะปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม และธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามกฎธรรมชาติ

ปริญญ์ พิบูลสราวุธ (2549) กล่าวว่า การภูมิคุ้มกันที่ดีนั้น ต้องเริ่มจากมีสุขภาพดี พร้อมรับความเสี่ยงต่าง ๆ สามารถทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น และสังคม ตลอดจนเรียนรู้และพัฒนาตามอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) กล่าวถึง การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ต้องประกอบด้วย

1. ระบบภูมิคุ้มกันด้านวัตถุได้แก่ ไม่มีหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ การประกันความเสี่ยงใน อนาคต ลงทุนเพื่อพัฒนา วางแผนระยะยาว
2. ระบบภูมิคุ้มกันด้านสังคมได้แก่ รู้จัก สามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน มีคุณธรรมใฝ่ในศาสนา สังคมสีขาว อยู่เย็นเป็นสุข
3. ระบบภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ มีความรู้ มีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมจากฝ่าย บริหาร สำนึก และวางแผนในสิ่งแวดล้อม สร้างสุขนิสัยในเรื่องความสะอาด เป็นระเบียบมีสุข อยู่กับธรรมชาติ
4. ระบบภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรมได้แก่ มีความมั่นคงในประเพณีและวัฒนธรรมไทย เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น ไม่เหยียดหยามมุ่งร้ายต่อต่างวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวถึงการมีภูมิคุ้มกันที่ดีต้องประกอบด้วย

1. มีความรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง
2. มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทนและแบ่งปัน

สรเสรีญ วงศ์ขุ่ม (2551: 10 อ้างใน ปราณี เข้มวงษ์, 2553: 22) กล่าวว่า การพัฒนา ประเทศที่มีความมุ่งมั่นให้ชุมชน ส่วนใหญ่ “อยู่ดีมีสุข” ซึ่งเป็นการพัฒนาสู่ความยั่งยืนมีการเจริญเติบโต อย่างมีคุณภาพมากขึ้นจำเป็นต้อง สร้างภูมิคุ้มกันให้กับประเทศการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีเป็นการลด การเสี่ยงจะเป็นเกราะป้องกันและบรรเทาผลกระทบให้เราอยู่รอดปลอดภัยได้

จากลักษณะการมีภูมิคุ้มกันที่ดีที่นักวิชาการกล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1. การมีภูมิคุ้มกันด้านวัตถุ คือ การมีเงินออม มีการวางแผนปฏิบัติงาน ตลอดจนการทำ ประกันอุบัติเหตุ
2. การมีภูมิคุ้มกันด้านสังคม คือ ไม่เป็นคนหวาดระแวง ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกับใคร ๆ เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกจิตใจให้ เข้มแข็งด้วยการข่มใจไม่ทำความชั่ว ร่วมมือร่วมใจกันไม่ต่างคนต่างอยู่เชื่อฟังปฏิบัติตามคำสอน ของผู้ปกครอง และครู อาจารย์

3. การมีภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม คือ มีความรู้ สำนึก และวางแผนในสิ่งแวดล้อมมีสุขนิสัยในเรื่องความสะอาดเป็นระเบียบ ไม่ทำลายธรรมชาติ

4. การมีภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม คือ ใส่ใจและมั่นคงในวัฒนธรรมไทย เชิดชูประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นมิตรกับวัฒนธรรมต่างถิ่นต่างชาติ

ประวัติความเป็นมาของหนังตะลุง

หนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านภาคใต้ที่มีประวัติมาช้านานและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน นักวิชาการหลายคนได้พยายามศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของหนังตะลุง แต่ยังไม่สามารถหาข้อยุติเป็นที่แน่นอนได้ เพียงแต่สันนิษฐานกันว่าหนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านภาคใต้ที่เก่าแก่มาอย่างหนึ่ง ดังที่ อุดม หนูทอง (2529: 3927-3928) ได้ให้ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของหนังตะลุงไว้สรุปได้ว่า ฤๅษีและบทพากย์พระอิศวรของหนังตะลุงได้เอ่ยอ้างเอา ฤๅษีชื่อ “พระอุณรุทธไชยเถร” เป็นอาจารย์ของหนัง การออกฤๅษีของหนังตะลุงนอกจากปิดเป่า เสนียดจัญไรแล้วก็เพื่อระลึกถึง “บรมราชาจารย์” ผู้นี้ด้วย ซึ่งหากพิจารณาแล้วน่าจะเป็นฤๅษีในลัทธิฮินดู นอกจากนี้บทพากย์ทั้ง 2 บทนี้ยังขึ้นต้นด้วย คำว่า “โอม” อันเป็นคำที่เชื่อถือว่าเป็นคำศักดิ์สิทธิ์ เพราะใช้แทนพระนามของพระเจ้าทั้ง 3 องค์ ในลัทธิดังกล่าว คือคำนี้มาจาก อ + อุ + ม หมายถึง พระวิษณุ อุ หมายถึง พระอิศวร และ ม หมายถึงพระพรหม ทั้งรายละเอียดของบทพากย์ก็ได้เอ่ยอ้างพระนามเทพเจ้าทั้ง 3 องค์ อย่างแจ่มชัด ดังนั้นจึงน่าจะเชื่อถือได้ เดิมทีหนังตะลุงน่าจะเกี่ยวข้องกับพวกพราหมณ์ซึ่งเป็นพวกที่นับถือฮินดูลัทธิไศวนิกาย คือ บูชาพระอิศวรเป็นใหญ่ ซึ่งลัทธินี้ถ้าดูจากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในภาคใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง และสุราษฎร์ธานีแล้วน่าจะตกอยู่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 แต่ไม่ได้หมายความว่าหนังตะลุงจะเข้ามาพร้อมกับลัทธินี้ อาจเป็นช่วงหลังก็ได้ แต่คงไม่เลยพุทธศตวรรษที่ 17 เพราะตามตำนานที่ได้จากการบอกเล่าซึ่งนายหนังตะลุงรุ่นเก่าถ่ายทอดไว้เป็นบทไหว้ครูหนัง ต่างก็กล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่าหนังตะลุงมีมาแต่ครั้งศรีวิชัย แต่ขั้นแรกรูปแบบการเล่นจะเป็นอย่างไรไม่ทราบได้เท่าที่ทราบก็เมื่อต้นรัตนโกสินทร์ถึงความเล้าต่อ ๆ กันว่า เดิมหนังเล่นบนพื้นดินบนลานเตียนโล่งแจ้ง ไม่ยกโรงซึ่งจ่ออย่างทุกวันนี้ เล้าทั้งกลางวันและกลางคืน หนังที่เล่ากลางวันจะใช้วิธีสูมไฟหรือใช้ไฟขนาดใหญ่ที่เรียกว่า “ไต้หน้าช้าง” สำหรับให้แสงสว่าง รูปหนังแกะด้วยหนังวัว หนังควาย ขนาดรูปใหญ่ สูงแคอก ไม่ใช่ไม้ตัดคืบตัวหนังสำหรับจับเชิด แต่จะใช้เชือกร้อยตรงส่วนหัวของตัวหนังสำหรับจับมือ รูปตัวหนังเวลาจะออกเชิดจะใช้คนถือออกเชิดเด่นคนหนึ่ง การเล่นหนังแบบนี้เรียกว่า “รำหนัง” แม้บางถิ่นปัจจุบันก็ยังเรียกเช่นนั้นทั้ง ๆ ที่หนังเลิกเด่นเชิดกันแล้ว การเล่นหนังลักษณะดังกล่าวออกจะยุ่งยากไม่น้อย เพราะต้องใช้คนมาก ตัวหนังก็มาก และหนักจนถึงขนาดเวลาไปเล่นต้องใส่เกวียนชักลาก ต่อมาหนังแหกหรือหนังขาวเข้ามาเล่นในภาคใต้ หนังแกล่นั้นเป็นหนังตัวเล็ก เล่นบนโรง ไม่ลำบากยุ่งยากอย่างที่เคยเล่ากันมา จึงมีผู้คิดเอาอย่างประยุกต์ประสมประสานเข้ากับหนังแบบเดิม โดยปลูกโรงยกพื้นสูงใช้เสา 4 เสา หนังคาแบบเพิงหมาแหงน ใช้ผ้าขาวเป็นจอสำหรับเชิดรูป ผู้ดูก็ดูเพียงเงาของรูปซึ่งเกิดจากไฟส่องด้านหลังและฟังคำพากย์ ไม่ต้องดูลีลาท่าทางของผู้เชิด คนเชิดก็ลดเหลือ 2 คน นั่งคนละข้างของจอเรียกว่า “หัวหยวก-ปลายหยวก” ทำหน้าที่ขับร้องกลอน เชิดรูปพระนาง และรูปตัวสำคัญ

คนหนึ่ง กับเชิดรูปกาก ตัวตลก พร้อมแสดงมุขตลกอีกครั้ง ถ้ามากกว่านี้ก็อาจมีคน “ชักรูป” อีกคนหนึ่งแยกออกไปจากนายหนังก็ได้ ตามตำนานหนังตะลุงระบุว่าผู้เป็นต้นคิดหนังแบบนี้ก็คือนายนุ้ย หรือหนุ้ย บุคคลผู้นี้บ้างว่าเป็นชาวบ้านควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง บ้างว่าเป็นชาวบ้านดอนควน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง หนังที่คิดขึ้นจึงได้ชื่อว่า “หนังควน” ตามถิ่นกำเนิด แต่บางท่านกล่าวว่าที่เรียกหนังควนเพราะสถานที่เล่นต้องเลือกที่บนเนินซึ่งชาวภาคใต้เรียกว่า “ควน” อย่างไรก็ตามชื่อนี้ใช้เรียกหนังในภาคใต้มาก่อนจะมีคำว่า “หนังตะลุง” ใช้

หนังตะลุงเป็นการละเล่นแบบแสดงเงา (Shadow plays) ที่มานานแล้วและเล่นกันแพร่หลายในหลายประเทศโดยเฉพาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นักวิชาการต่างก็ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของการละเล่นแบบนี้กันมากกว่าเริ่มขึ้นที่ไหนและเมื่อใดแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้และยังมีความเห็นแตกต่างกันอยู่พอสมควร ส่วน สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2522: 1-2 อ้างใน ดุสิต รัชทอง, 2539: 19) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของหนังตะลุงไว้ว่า

นักวิชาการด้านนี้มีทรรศนะแยกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเชื่อว่าการละเล่นเงาต้องมีกำเนิดที่ใดที่หนึ่งก่อน แล้วแพร่หลายไปยังที่อื่น ๆ แล้วแต่ละแห่งก็พัฒนาตัวเองได้ตามวัฒนธรรมของตน เพราะการแสดงแบบนี้แสดงได้ง่าย กล่าวคือ เพียงแสดงการเล่นให้ปรากฏบนจอเพียงครั้งเดียว คนดูก็สามารถลอกเลียนวิธีการได้... นักวิชาการกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าหนังตะลุงของแต่ละประเทศต่างกำเนิดขึ้นมาเองแล้วพัฒนากันเองเรื่อย ๆ มาโดยมิได้เกี่ยวข้องกันเลย

นอกจากนี้ ธนิต อยู่โพธิ์ (2508: 8 อ้างใน ดุสิต รัชทอง, 2539: 20-21) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของหนังตะลุงไว้ว่า “มหรสพพื้นบ้านที่ขึ้นหน้าขึ้นตาของชาวไทยสมัยโบราณอีกอย่างหนึ่งคือ หนัง ซึ่งเราเรียกกันภายหลังว่าหนังใหญ่ เพราะมีหนังตะลุงซึ่งเป็นหนังตัวเล็กเกิดขึ้นอีกอย่างหนึ่ง จึงได้เติมคำเรียกให้แตกต่างกันออก” ซึ่งถ้าตีความนี้ก็แสดงว่าหนังตะลุงน่าจะเกิดขึ้นหนังหนังใหญ่ของภาคกลาง แต่เมื่อพิจารณาผลการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการคนอื่นๆ เข้าประกอบแล้วจะเห็นว่ายังไม่อาจถือเป็นข้อยุติได้นักว่าหนังตะลุงเกิดขึ้นหลังหนังใหญ่ ทั้งนี้เพราะคำว่า “หนังตะลุง” เป็นคำที่เรียกกันในเวลาต่อมา ในสมัยก่อนชาวภาคใต้เรียกการละเล่นแบบนี้ในภาคใต้ว่า “หนัง” หรือบางที่เรียกว่า “หนังควน” ดังที่สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงบันทึกไว้ตอนหนึ่งว่า

...พวกชาวบ้านควน (มะ) พรวัว แขวงจังหวัดพัทลุงคิดเอาอย่างหนังแขก (ชาว) มาเล่นเป็นเรื่องไทยขึ้นก่อนแล้วจึงแพร่หลายไปที่อื่น ในมณฑลนั้นเรียกว่า “หนังควน” เจ้าพระยาสุรวงศ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) พาเข้ามากรุงเทพฯ ได้เล่นถวายตัวที่บางปะอินเป็นที่แรก เมื่อปีชวด พ.ศ. 2419...

วิบูลย์ ลีสุวรรณ(2525: 180) ได้แสดงทรรศนะไว้ว่าหนังตะลุงเป็นการละเล่นที่ไทยรับมาจากชาวเขมรเดียวกัน โดยกล่าวว่า

...หนังตะลุงเป็นการละเล่นของชาวมลายูที่มีมาก่อนคริสตศักราชที่ 11 แล้วแพร่หลายเข้ามายังมลายูและภาคใต้ของไทย โดยที่ชาวมลายูหรือมาเลเซียในปัจจุบันเรียกว่า วายังกูเลต (ไทยใช้ วายังกุลิต) “วายัง” แปลว่า รูป หรือหุ่น “กูเลต” แปลว่า เปลือก หรือหนังสัตว์รูปที่ทำด้วยหนังสัตว์ และตัวหนึ่งที่เข้ามาสู่ประเทศไทยหรือชวาก็ตามจะเห็นว่ามียูปร่างลักษณะที่ผิดแปลกแตกต่างไปจากมนุษย์ธรรมดา เป็นเพราะความเชื่อของชาวนั้นไม่นิยมสร้างรูปคนที่เป็นที่เคารพนับถือ การทำตัวหนังจึงได้สร้างให้มีลักษณะที่ต่างไปจากคนธรรมดา ซึ่งลักษณะนี้ก็ปรากฏอยู่ในตัวหนังของไทยโดยเฉพาะตัวตลก...

นอกจากนี้ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ (2525: 180) ยังได้สันนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นมาของคำว่า “หนังตะลุง” ไว้ว่า

...เหตุที่มีผู้เรียกการเล่นโดยใช้เงาว่า “หนังตะลุง” เกิดจากการเริ่มต้นครั้งแรกมาจากเสาตะลุง ซึ่งเป็นเสาสำคัญสำหรับผูกช้าง โดยที่ชาวชวเข้ามาทำมาหากินอยู่ในภาคใต้ของไทยและยึดอาชีพเลี้ยงช้าง รับจ้างทำงาน เมื่อถึงกลางคืนก็ก่อไฟขึ้นกันยุงกันหนาวและได้มีผู้หนึ่งเอาเล็บจิกเงาไปไม้ขึ้นเป็นรูปต่าง ๆ และจับไปไม้ขึ้นเชิดเล่นอยู่หน้ากองไฟให้เงาของไปไม้ที่เป็นรูปร่างต่าง ๆ ไปปรากฏอยู่ใกล้ ๆ ปากก็ร้องเป็นทำนองประกอบไปตามการเชิดไปไม้ และจากแนวความคิดนี้ได้วิวัฒนาการจากการใช้กะโหลกไปไม้ซึ่งไม่ถาวรมาเป็นการแกะด้วยหนังสัตว์ ส่วนการเชิดแทนที่จะเชิดให้เงาปรากฏที่อื่น ๆ ซึ่งอาจจะเห็นได้ไม่ชัดเจน ก็เปลี่ยนมาเป็นการใช้ผ้าซึ่งเข้ากับเสาตะลุง และอาจจะโดยเหตุนี้เองจึงเรียกการเล่นชนิดนี้ว่า “หนังเสาตะลุง” และเมื่อเวลาผ่านไปจึงเหลือเรียกเพียง “หนังตะลุง” ตามสำเนียงสั้น ๆ ของภาษาพื้นเมือง... หนังตะลุงที่เล่นกันแต่เดิมไม่ได้เรียกหนังตะลุงอย่างเช่นทุกวันนี้ หากแต่เรียกกันว่า “หนัง” หรือบางทีเรียกว่า “หนังควน” เพิ่งมาเปลี่ยนเรียกหนังตะลุงในสมัยรัชกาลที่ 3 ตอนที่หนังเข้ามาเล่นในกรุงเทพฯ และหนังสมัยนั้นเป็นหนังของคนพัทลุง เมื่อเข้ามาเล่นในกรุงเทพฯ ก็อาจจะเรียกเพี้ยนไปจาก “พัทลุง” มาเป็น ตะลุง ก็เป็นไปได้...

พุทธทาสภิกขุ (2528: 46 อ้างใน ดุสิต รัชชทอง, 2539: 23) มีความเห็นแตกต่างไปโดยยืนยันว่า “หนังตะลุงในประเทศไทยมาจากอินเดียและมาขึ้นที่พัทลุงก่อนแล้วลงไปตามทางชาวพวกหนึ่งขึ้นมาจากบนนี้ (ไชยา สุราษฎร์ธานี) พวกหนึ่ง จึงเรียกหนังตะลุงคือหนังจากพัทลุง

อุดม หนูทอง (2523: 1 อ้างใน ดุสิต รัชชทอง, 2539: 23) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของหนังตะลุงในภาคใต้ว่ามีความสัมพันธ์กับทางอินเดียโดยกล่าวว่า เมื่อศึกษาจากประวัติศาสตร์และสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับหนังตะลุงก็พบว่า หนังตะลุงแบบอินเดีย ชาว บาห์ลี มาเลเซีย และภาคใต้ของไทย เช่น ด้านธรรมเนียมการแสดง รูปหนัง ดนตรี ตลอดจนความเชื่อบางประการแต่ก็มีรายละเอียดต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมประเพณีและศาสนา รวมทั้งการพัฒนาการแสดงของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังตะลุงในภาคใต้ของไทยกับหนังตะลุงของชาวมุสลิมหรือของความสัมพันธ์กันหลายประการ และต่างก็มีวัฒนธรรมของอินเดียผสมผสานอยู่อย่างเด่นชัด

พรรณานะของนักวิชาการดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า หนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านภาคใต้ที่มีประวัติมาช้านาน แม้นักวิชาการจะยังไม่อาจสรุปได้แน่ชัดว่าหนังตะลุงเริ่มเกิดขึ้นที่ไหนและเมื่อใด แต่ต่างกันเห็นพ้องกันว่าหนังตะลุงเป็นการละเล่นที่เก่าแก่อย่างหนึ่งและเป็นการละเล่นที่นิยมกันมากในภาคใต้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

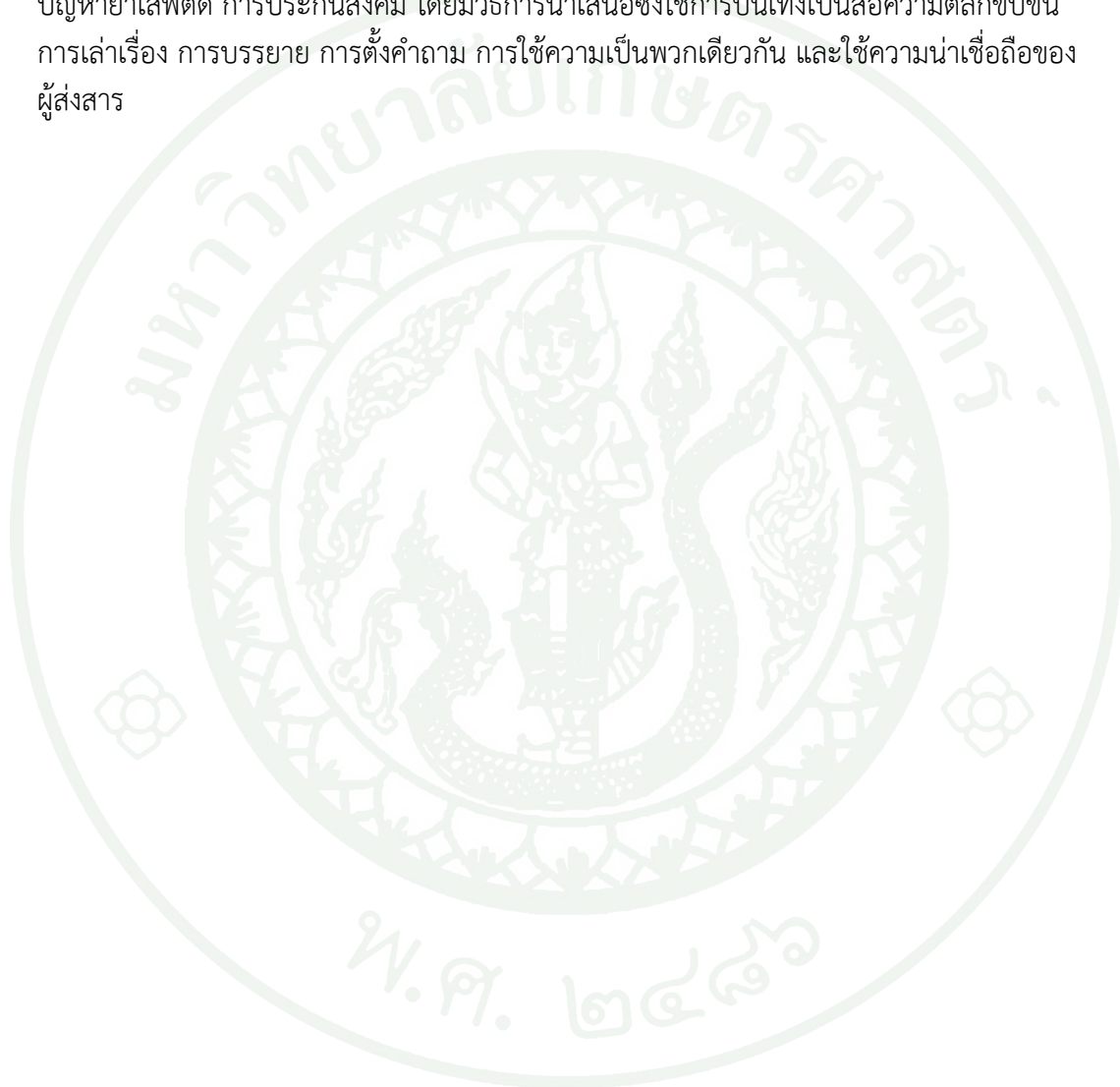
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระมหาประทีป พรหมสิทธิ์ (2545) ได้ศึกษาการศึกษาวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในความหมายที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระราชทาน หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล คือ ชื่อสัตย์ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น หรือกล่าวอย่างย่อ ๆ ว่า คือ ความพอประมาณ เน้นความพอสมควร ซึ่งมีฐานรากแนวความคิดมาจากพระพุทธศาสนาในหัวข้อที่เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า “ทางสายกลาง” ส่วนเป้าหมายการผลิต การบริโภคในพุทธศาสนาต้องการที่จะทำให้ระบบทั้งระบบดำเนินไปในลักษณะที่ยั่งยืน (Sustainable) โดยมนุษย์สามารถลดความทุกข์และเข้าถึงความสุขในระดับชั้นต่าง ๆ เป้าหมายสุดท้ายอยู่ที่นิพพาน ซึ่งเข้าถึงได้ด้วยปัญญา

พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์ (2545) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยการสำรวจเจตคติในการปฏิบัติกับบทบาทในการส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ความเข้าใจ และสนใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสามารถถ่ายทอดความรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับบทบาทการส่งเสริมความรู้ในระดับต่ำ

ดุสิต รักษ์ทอง (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์และพัฒนาหนังตะลุง ตามพรรณานะของนายหนัง โดยมุ่งศึกษาการศึกษาการอนุรักษ์และพัฒนาเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุง เครื่องประกอบการแสดง และการแสดงหนังตะลุง โดยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์นายหนังตะลุงในเขตจังหวัดที่มีการแสดงหนังตะลุงกันแพร่หลายในภาคใต้ได้แก่ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ภูเก็ต และปัตตานี พบว่า นายหนังมีพรรณานะว่ากลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหนังตะลุงที่ควรได้รับการอนุรักษ์และพัฒนา มีนายหนัง ลูกคู่หนัง ผู้รับหนัง ผู้ชม และผู้ส่งเสริมหนังตะลุง ส่วนในการอนุรักษ์และพัฒนาเกี่ยวกับเครื่องประกอบการแสดง พบว่า นายหนังมีพรรณานะว่า เครื่องประกอบการแสดงหนังตะลุงที่ควรได้รับการอนุรักษ์และพัฒนา มีโรงหนัง จอหนัง รูปหนัง เครื่องดนตรีหนัง และแผงหนัง และในการอนุรักษ์และพัฒนาการแสดงหนังตะลุงพบว่านายหนังมีพรรณานะว่า การแสดงหนังตะลุงที่ควรได้รับการอนุรักษ์และพัฒนา มีโอกาสเวลาและสถานที่แสดง ขนบธรรมเนียมในการแสดง เรื่องและบทที่แสดง และศิลปะการแสดง การอนุรักษ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุงดังกล่าวนี้ ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการอนุรักษ์และพัฒนาหนังตะลุงเพื่อให้หนังตะลุงเป็นมรดกวัฒนธรรมของชาวภาคใต้ต่อไป

สินีนถ วิมุกตานนท์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อหนังสือตลับเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำสื่อหนังสือตลับมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้ จากการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า หนังสือตลับมีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับการเผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียง หอกระจายข่าวเสียงตามสาย ฯลฯ ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวข้องกับงานนโยบายของรัฐบาล เช่น การส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย การประชาสัมพันธ์ป้องกันโรคเอดส์ การประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหายาเสพติด การประกันสังคม โดยมีวิธีการนำเสนอซึ่งใช้การบันทึกเป็นสื่อความตกลงขบขัน การเล่าเรื่อง การบรรยาย การตั้งคำถาม การใช้ความเป็นพวกเดียวกัน และใช้ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของ นายหนังและผู้รับชม ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมในหัวข้อที่ศึกษาและตรงตามวัตถุประสงค์ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept-interview) ของผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. นายหนังตะลุงที่เข้ามาทำการแสดงหนังตะลุงในพื้นที่ หมู่ที่ 5 ตำบล นาโยงใต้ อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง ในช่วงระยะเวลาที่ทำการวิจัย ซึ่งมีจำนวนนายหนังตะลุงที่เข้ามาทำการแสดงจำนวน 10 คน
2. ผู้รับชมหนังตะลุงที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง จำนวน 20 คน โดยการขอสัมภาษณ์แบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) วิธีนี้ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างมาจากการแนะนำต่อ ๆ กันของหน่วยตัวอย่าง คือ จากการขอสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนคนแรก และได้มีการแนะนำต่อ ๆ กันเนื่องจากกลุ่มประชากรเหล่านี้ จะสามารถให้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงลำดับขั้นตอน ตลอดจนข้อมูลเชิงลึกของการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวัน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ระบบสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ทำการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้กำหนดติดต่อและประสานงานกับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมีโครงสร้าง โดยเป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาได้กำหนดหัวข้อศึกษาไว้คร่าว ๆ ล่วงหน้า เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อให้ได้ถึงข้อมูลในระดับลึก การตั้งคำถามในการสัมภาษณ์เป็นหน้าที่ของผู้ศึกษาในการถามรายละเอียดจากผู้ให้สัมภาษณ์ โดยมีลักษณะของคำถามเกี่ยวกับการศึกษาถึงการสามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับระเบียบวิธีในเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษามีดังนี้

1. การเข้าร่วมกิจกรรม ทุกครั้งที่มีการแสดงหนังตะลุงในระหว่างที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะเข้าร่วมชมการแสดงด้วยทุกครั้ง
2. การสังเกตในการแสดงหนังตะลุง ผู้วิจัยจะสังเกตทั้งนายหนังตะลุง ตั้งแต่ชื่อเรื่อง การแสดง การสื่อสาร และสังเกตผู้ชมหนังตะลุงว่ามีการรับฟังและเข้าใจถึงสิ่งที่นายหนังตะลุงสื่อออกมาหรือไม่
3. กล้องถ่ายภาพเพื่อบันทึกภาพที่มีความสำคัญต่าง ๆ
4. การสัมภาษณ์เชิงลึก ในการเก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสำหรับระเบียบวิธีในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ในการเก็บข้อมูลตามคำถามที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์โดยมีรูปแบบเค้าโครงการออกแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนของนายหนังตะลุง

- 1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนายหนังตะลุง
- 1.2 การเข้าสู่หนังตะลุงของนายหนังตะลุง
- 1.3 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาถ่ายทอด

ส่วนที่ 2 ส่วนของผู้รับชม

- 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับชมหนังตะลุง
- 2.2 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การขอบันทึกเทปเสียงขณะสัมภาษณ์เพื่อนำมาถอดเทปสำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาจากหนังสือเอกสาร รวมไปถึงศึกษาข้อมูลจากภาคสนามและการสัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยมีการจดบันทึกข้อมูลลงในสมุดจด อีกทั้งยังใช้การถ่ายภาพเพื่อบันทึกข้อมูลภาพที่สำคัญ เช่น การแสดงหนังตะลุง การใช้ชีวิตประจำวัน เป็นต้น
2. ทำการเรียบเรียงข้อมูลตามประเด็นและหัวข้อที่ได้กำหนดไว้ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา โดยใช้ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำการสรุปผลและวิจารณ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้
3. นำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยในรูปแบบการพรรณนาและการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือตะลุงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ของนายหนัง และผู้รับชม” ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและการเข้าสู่หนังสือตะลุงของนายหนังตะลุง

ส่วนที่ 2 การเล่าเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงผ่านหนังสือตะลุง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับชมหนังสือตะลุง

ส่วนที่ 4 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือตะลุงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและการเข้าสู่หนังสือตะลุงของนายหนังตะลุง

ข้อมูลจากการวิจัยในส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลทุกท่านได้อนุญาตให้ผู้วิจัยสามารถใช้ชื่อ-นามสกุลจริง ในการวิจัย ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียงลำดับนายหนังตามอายุได้ดังนี้

นายหนังตะลุงคนที่ 1

นายแป้ว นวลมะโน อายุ 79 ปี เพศชาย

เจ้าของคณะหนังตะลุง หนังแป้ว

บ้านเลขที่ 108 หมู่ 2 ตำบล พุงค่าย อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4

รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 15,000-20,000 บาท

การเข้าสู่หนังสือตะลุง

หนังแป้วเป็นหนังตะลุงยุคหลังที่ยังคงมีการแสดงอยู่แต่ค่อนข้างหาชมได้ยาก เพราะนอกจากงานเพื่อนฝูงที่สนิทญาติใกล้ชิดเท่านั้นถึงจะยอมเล่นให้เป็นพิเศษ เนื่องจากอายุที่มากขึ้นและระยะเวลาแสดงหนังที่มีจำกัดจึงเป็นเหตุผลหลักของการเลิกเล่นหนังตะลุง ไม่บ่อยครั้งนักที่เราจะหาชมหนังตะลุงรุ่นใหญ่ทำการแสดงได้ในยุคปัจจุบันนี้ อาจพูดได้ว่าหนังแป้วของคุณตาแป้วนั้นคือมรดกของ ความทรงจำที่ยังคงไว้ซึ่งกลิ่นไอเดิม ๆ ของหนังตะลุง ที่มีบทกลอนเข้ามาสอดแทรกมากกว่าบทเพลง และยังคงไว้ซึ่งมุขตลกธรรมดาที่คนในสมัยเดียวกับคุณตายังยิ้มได้ ตาแป้วเล่าให้ผมฟังว่า ตั้งแต่

จำความได้บ้านตานั้น เขาก็ทำอาชีพเป็นนายหนังมาไม่รู้กี่รุ่นแล้ว ถ้าถามว่าตาชอบหนังตะลุงไหม ตาตอบได้เลยว่า สมัยเด็ก ๆ นั้นตาไม่ชอบแต่ก็ฟังพ่อเล่นจนคุ้นหู ยิ้มให้ทุกครั้งเวลาที่มีเสียงเพลงหนังตะลุงบรรเลง ตาบอกกับตัวเองในสมัยนั้นว่าโตขึ้นจะเข้าทำงานราชการ สมัยนั้นเขาเรียกงานราชการ งานหลวง ว่าพญาหมาม แต่ไม่รู้จับพลัดจับพลูยังไง ต้องตามพ่อและคณะไปเล่นหนังด้วยทุกครั้งไป ต่อมาพ่อก็บังคับให้ขึ้นเล่นหนังตะลุงก็เล่นได้ใช้สิ่งที่จำมาตอนนั่งดูพ่อเล่น ถูกบ้างผิดบ้าง ในสมัยแรก ๆ ที่เริ่มเล่น ด้วยความที่ว่าตาเป็นคนทำอะไรแล้วต้องทำให้สุด ๆ ลูกผู้ชายก็เหมือนเสือโตมาต้องไวลาย ผิดก็ลองจนถูก อะไรที่ไม่เก่งเมื่อลองทำไปบ่อยก็กลายเป็นความเคยชิน จากความเคยชินพอได้ทำบ่อย ๆ ก็กลายเป็นชำนาญ จากความชำนาญพอได้ทำบ่อยก็กลายเป็นเชี่ยวชาญ ถ้าถามตาอีกครั้งว่าตาชอบหนังตะลุงไหม ตาก็ยังตอบไม่ได้ว่าชอบไหมแต่มันคืออาชีพ คำว่าอาชีพนี้มีคนพ่วงและห้อยตามหลังเรา รอคอยเราอยู่อีกกี่คนที่เราต้องดูแล ตาทำมันมาตลอดตั้งแต่จบชั้น ป.4 ในสมัยก่อนก็อายุสักประมาณ 14 ปีได้ ทำมาจนถึงทุกวันนี้

นายหนังตะลุงคนที่ 2

นายณรงค์ จันทรพุ่ม อายุ 67 ปี เพศชาย

เจ้าของคณะหนังตะลุง หนึ่งอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต

บ้านเลขที่ 109 หมู่ 6 ตำบลกันตังใต้ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 20,000-25,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

พูดถึงหนังตะลุง จังหวัดตรังนั้น หนึ่งอาจารย์ณรงค์ คือชื่อคณะหนังตะลุง ที่มีคนอยากชมมากที่สุด ด้วยความที่หนึ่งอาจารย์ณรงค์นั้น อยู่กับจังหวัดตรังมานานแล้ว เป็นที่ชื่นชอบของชาวบ้านทั้งทุกวัย ทั้งวัยหนุ่มสาว วัยชรา หรือแม้แต่วัยเด็กทุกคนชื่นชอบและสนใจอยากเข้าชม ทั้งการหาชมได้ยากในการจะมาทำการแสดงแต่ละครั้ง เพราะหาคิวชมในจังหวัดตรังได้ยากมาก อีกทั้งเป็นหนังที่มีสาระสอดแทรกกับความเป็นหนังตะลุงได้อย่างลงตัว คุณภาพ เกินมาตรฐาน บทเพลงกล่อมบทกลอน เสียงแหบ ๆ ที่ไม่ได้ดึงดูดใจผู้ชมสักเท่าไร แต่กลับกลายเป็นมนเสน่ห์ ให้คนหลงใหล เนื่องจากสมัยก่อนที่อาจารย์ณรงค์จะมาเป็นนายหนังนั้น ท่านได้เป็นครูสอนโรงเรียนวิเชียรมาตุเพ็ญบรรจู้เข้ารับราชการ แต่ด้วยความสนใจ และประกอบกับหลงใหลในศิลปะหนังตะลุงเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีบรรพบุรุษรุ่นคุณปู่เป็นนายหนังตะลุง โดยระหว่างที่ยังรับราชการอยู่ก็ได้ไปฝากตัวเป็นศิษย์กับหนังแป้ว กลางวันสอนหนังสือ กลางคืนออกตะเวนเล่นหนังทั่วไป ตามลแวกจังหวัดตรัง และจังหวัดใกล้เคียง เมื่อถึงจุด ๆ หนึ่งเกิดความอึดตัวทางการสอนหนังสือในโรงเรียน และอุปสรรคการทุ่มเทและสนใจที่มีไปในทางหนังตะลุงมากขึ้นนั้น จึงได้ตัดสินใจลาออกจากราชการหันมาเอาดีทางด้านนี้เพียงอย่างเดียวและประสบความสำเร็จกับหนังตะลุงเป็นอย่างมากจนถึงปัจจุบันนี้ ในอดีตนั้นนายหนังส่วนใหญ่ที่พากันหนังนั้น ล้วนเรียนไม่จบปริญญา ส่วนมากจะอาศัยความชอบส่วนตัว หรือการเป็นทายาทสืบทอดหนังมาแล้วแต่ละรุ่น เพราะฉะนั้นเมื่ออาจารย์ณรงค์ออกจาก

ราชการมาเล่นหนังเต็มตัวและใช้ชื่อ อาจารย์ณรงค์ตะลุงบัณฑิต จึงเป็นที่สนอกสนใจของผู้คนทั่วไป เป็นอย่างมาก ได้รับผลตอบรับและแฟน ๆ ที่มาก และด้วยหนังของอาจารย์ณรงค์นั้นเป็นหนังที่แสดง ได้ตรงจุด เข้าใจเหตุผลและความต้องการของผู้รับชมหนังตะลุงเองว่าต้องการอะไร อาจารย์ณรงค์ ได้บอกว่า “การแสดงหนังตะลุงนั้นต้องประเมินถึงความประสงค์ของผู้ที่มาชมหนังตะลุง คือ การให้ เนื้อหาให้ตรงจุดประสงค์ของผู้ชมหนังตะลุง และตัวผมเข้าใจตรงจุดนี้”

นายหนังตะลุงคนที่ 3

นายปรัชญา นวลนิม อายุ 63 ปี เพศชาย

เจ้าของคณะหนังตะลุง หนังอาจารย์แปลก ตะลุงบัณฑิต

บ้านเลขที่ 56 หมู่ 12 ตำบลโคกหล่อ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 14,000-18,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

การฝึกหัดหนังตะลุงของนายหนังแปลกนั้น เริ่มต้นด้วยการรู้สึกชอบในการใช้บทกลอน ที่ปรากฏขึ้นในหนังตะลุงด้วยความที่หนังตะลุง มีทั้งบทร้อยแก้วและร้อยกรองสอดแทรกกันไปไม่ว่า จะเป็นบทเจรจา เสาวรสชะนี นารีปราโมทย์ วิธธาวัง คัลปังจะนิสัย สนใจในการชมความงามของ คนของธรรมชาติ บทยลโฉมเกี่ยวพาราสี ความอิจฉาริษยา ความเป็นทุกข์อาลัยอาวรณ์จึงไม่แปลกนัก ที่บางครั้งจะมีผู้ที่หลงในบทกลอนต่าง ๆ จากหนังตะลุง ด้วยเหตุผลเหล่านี้เองจึงทำให้อาจารย์แปลก ซึ่งในขณะนั้นประกอบอาชีพรับราชการครูอยู่ด้วยเช่นกันหันมาให้ความสนใจกับหนังตะลุงลงมือศึกษา จากการพูดคุยกับนายหนังตะลุงบ้างตามสภากาแพ แต่ด้วยเหตุผลของการรับราชการและความเป็น คนมีความรับผิดชอบจึงไม่สามารถอยู่ชมหนังจนจบเรื่องได้อย่างบ่อยครั้ง อาจารย์แปลกจึงได้อาศัย ครูพักลักจำจากเทปซีดีหนังตะลุงที่มีจำหน่ายในสมัยก่อน เปิดฟังเข้าไปข้ามวันละหลาย ๆ รอบจนมี ความเข้าใจหนังตะลุงในระดับหนึ่ง ต่อมาโรงเรียนที่อาจารย์ทำการสอนมีการจัดทำกิจกรรมชมรม เกี่ยวกับหนังตะลุงเกิดขึ้น จึงทำให้ตัวอาจารย์เองได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้แก่นักเรียนที่สนใจในศิลปะพื้นบ้าน มีการจัดตั้งโรงหนังโรงฉายหนังเล็ก ๆ ขึ้นในโรงเรียน เพื่อเป็น การสนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เมื่อทำการแสดงให้นักเรียนดูบ่อยครั้งขึ้น มากครั้งขึ้น จึงเริ่มมีการคิดจัดตั้งคณะหนังขึ้นโดยอาศัยสมัครพรรคพวก มาเริ่มออกทำการแสดงโดย อาศัยช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ออกทำการแสดงตามแต่จะมีคนจ้างไปโดยอาศัยการช่วยเหลือจากหนัง ตะลุงรุ่นพี่คอยบอกงานและป้อนงานให้ ลองผิดลองถูกในการทำการแสดงบ่อยครั้งขึ้นเป็นเวลา 15 ปี มาแล้วที่หนังแปลกผ่านร้อนผ่านหนาวเคยเจอจุดสูงสุด และเคยพบจุดต่ำสุดแต่ก็ยังรักษาสภาพ ความเป็นหนังตะลุงแบบฉบับหนังแปลกและประสบความสำเร็จได้ในระดับหนึ่งจนถึงทุกวันนี้

นายหนังตะลุงคนที่ 4

นายตรีจักร รักราวี อายุ 58 ปี เพศชาย
 เจ้าของคณะหนังตะลุง หนึ่งอาจารย์ตรีจักร ตะลุงบัณฑิต
 บ้านเลขที่ 194 หมู่ 6 ตำบลบางเป้า อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
 รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 15,000-18,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

อันดับแรกด้วยนิสัยส่วนตัวของนายหนัง คือ มีความชอบในหนังตะลุงมาตั้งแต่สมัยเด็ก ๆ และเนื่องจากมีประสบการณ์ ดูหนังตะลุงมาบ่อยครั้งจนเกิดเป็นแรงขับ

อาชีพและการแสดงหนังตะลุงนั้น มาเริ่มแสดงเริ่มเล่นจริง ๆ ปี 2545 ช่วงประมาณปี 2549 ต่อเดือน ทำการแสดงประมาณ 20 โรง แต่มาในปัจจุบันนี้ อาจจะเป็นเพราะเศรษฐกิจด้วย ค่าใช้จ่ายในการแสดงหนังอาจเพิ่มขึ้นด้วย และด้วยอายุด้วยเป็นส่วนสำคัญ อายุเพิ่มมากขึ้น จึงมีการรับงานที่น้อยลงไปปัจจุบันเหลือประมาณ 3-4 โรงต่อเดือน แต่ก็ไม่หยุดแสดงนะเพราะชอบจะทำแบบนี้ไปเรื่อย ๆ

นายหนังตะลุงคนที่ 5

นายประพันธ์ ศรีบุญ อายุ 55 ปี เพศชาย
 เจ้าของ คณะหนังตะลุง หนึ่งครูพันธ์
 บ้านเลขที่ 8 หมู่ 1 ตำบลย่านตาขาว อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
 รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 14,000-17,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

การฝึกหัดหนังตะลุงของนายหนังครุพันธ์นั้น เริ่มต้นด้วยความรู้สึกชื่นชอบและชมชอบในการฟังหนังตะลุง ครูพันธ์เล่าว่า สมัยก่อนนั้นการได้ดูหนังตะลุงนั้นคือความบันเทิงอย่างหนึ่ง หากที่ใดใกล้ ๆ บ้านรู้ข่าวว่ามีหนังตะลุงมาเล่น ก็จะตั้งตารอคอย เนื่องจากหนังตะลุงในสมัยนั้น คือ สื่อบันเทิงเคลื่อนที่ ข่าวสารเคลื่อนที่ ความรู้เคลื่อนที่ เพราะทุกอย่างที่มากับหนังตะลุงหรือที่นายหนังตะลุงนำมาเล่นให้ดูนั้น คือ ความแปลกตา แปลกใหม่ สิ่งที่ไม่เคยเห็น เด็ก ๆ อย่างเราก็อยากรู้จะได้ฟังเรื่องเล่าแปลก ๆ จากนายหนัง เพราะนายหนังเดินทางเล่นหนังไปเรื่อย ๆ หลายจังหวัด หลายพื้นที่ พบเจออะไรแปลกใหม่ก็นำมาเล่าต่อให้ฟังในหนังตะลุง ตัวครูพันธ์บอกว่านายหนังมีส่วนสำคัญที่ทำให้ตนเอง อยากที่จะเล่นหนังตะลุง เช่น นายหนัง เมื่อเริ่มจากความชอบ แต่ความชอบนั้นก็มาหลังจาก

มีความพร้อม ครูพันธุ์ได้อาศัยครูพักลักจำจากนายหนังตะลุงที่มาทำการแสดงหนังในพื้นที่ใกล้ ๆ บ้าน รวมทั้งการซื้อเทปหนังตะลุงมานั่งฟัง จนมีความเข้าใจหนังตะลุงในระดับหนึ่ง และได้สอบถามจาก นายหนังตะลุงทั้งนายหนังตะลุงที่มีอายุ และนายหนังตะลุงซึ่งเป็นเพื่อนร่วมรุ่นเดียวกัน เมื่อฝึกซ้อม บ่อยครั้งขึ้นและขอคำชี้แนะจากรุ่นพี่นายหนังตะลุงเหล่านั้นจนพอมีความสามารถที่สามารถเปิด การแสดงได้ในระดับหนึ่ง ต่อมาก็เล่นให้คนในชุมชน ในหมู่บ้านฟัง ปรากฏมีคนชื่นชอบ สนใจ และ ให้การตอบรับที่ดี จึงได้แสดงต่อมา จนถึงในปัจจุบันนี้

นายหนังตะลุงคนที่ 6

นายณรงค์ คำหามาน อายุ 52 ปี เพศชาย
เจ้าของคณะหนังตะลุง หนังนงส์น้อยบางรัก
บ้านเลขที่ 318/10 ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
ระดับการศึกษา มศ. 5
รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 15,000-19,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

เนื่องจากมีปู่และพ่อประกอบอาชีพหนังตะลุงอยู่เดิม มีบรรพบุรุษเป็นนายหนัง เป็นนักกลอน และมีความชอบส่วนตัว จึงทำให้ประวัติของนายหนังคนนี้ต่างจากนายหนังคนอื่น ๆ เพราะอาจพูด ได้ว่า น้าวงศ์เป็นผู้สืบทอดกิจการ สืบทอดมรดกทางพันธุกรรมของศิลปะพื้นบ้านชนิดนี้มาเต็ม ภาควิมิ

อาชีพผลงานและการแสดงหนังตะลุง น้าวงศ์เริ่มหัดเล่นหนังตั้งแต่ เรียนโรงเรียนชั้น ม.ศ.4 ม.ศ.5 และได้เริ่มออกแสดงจริงเริ่มแสดงก็ในช่วง ม.ศ.4 ม.ศ.5 เช่นกันต่อมาได้หยุดพักแล้วออกไปใช้ ชีวิตวันรุ่นค้นหาประสบการณ์ในการชีวิตจากตรังสู่กรุงเทพมหานคร และเรื่อยไปจนกลับมาสู่นครตรัง เพื่อลงหลักปักฐานกับอาชีพเดิมของบรรพบุรุษอีกครั้ง และเริ่มเอาจริงเอาจังในการประกอบอาชีพ นายหนังตะลุงในช่วงประมาณ อายุ 32 ปีเศษ โดยปราศจากอาชีพเสริมแต่อย่างใด เป็นคนที่เกิด โต กิน และอยู่คู่กับศิลปะชนิดนี้ขึ้นบรมครูอีกท่านหนึ่งเช่นกัน

นายหนังตะลุงคนที่ 7

นายมนูญ กำเนิด อายุ 49 ปี เพศชาย
เจ้าของคณะหนังตะลุง หนังมนูญ กำเนิดทอง
บ้านเลขที่ 40/171 หมู่ 1 ตำบลควนธานี อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
ระดับการศึกษา ปวช.
รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 18,000-20,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

ถ้าถามถึงมณูญ กำเนิดทอง หลายคนคงนึกถึงดีเจคลื่นวิทยุที่มีอาชีพเสริมเป็นศิลปินท้องถิ่นที่รักในเสียงเพลง ออกอัลบั้มเทปเป็นของตนเองแต่จะมีสักกี่คนที่จดจำได้ว่าเสียงที่พวกเขาคุ้นเคยกันทางวิทยุ นั้น บางครั้งกลับโดดเด่นอยู่บนจอหนังตะลุง บ่อยครั้งที่คนทั่วไปตกใจ เมื่อเห็นน้ามณูญเดินออกมาจากโรงหนังตะลุงเมื่อมีการแสดงเสร็จ “เป็นนายหนังด้วยเหรอ นึกว่าเป็นเฉพาะ ดีเจ” คำถามที่มักเกิดขึ้นจากผู้ที่มาชมหนังตะลุงบ่อยครั้ง “ผมเล่นหนังตะลุงมาหลายปีแล้วนะครับ ไม่ต่ำกว่า 20 ปี แต่คนส่วนใหญ่กลับไม่รู้คิดว่าผมมีอาชีพในด้านดีเจ ผู้จัดการรายการวิทยุ หรือคนทำสื่อ” น้ามณูญเล่าว่า ด้วยความที่สนใจในหนังตะลุงตั้งแต่เด็ก ชอบ และจะไปรับชมหนังตะลุงตามงานต่าง ๆ เนื่องจากในสมัยก่อนนั้นหนังตะลุงหาดูได้ง่าย ที่วัดตามบ้านทั่วไปยังไม่ค่อยมี มีเฉพาะบ้านคนที่รวยมาก ๆ ส่วนชาวบ้านทั่วไปก็มีสิ่งบันเทิง ที่ช่วยปลอบประโลมใจ คือ สื่อจำพวกหนังตะลุง มโนราห์ หรือการละเล่นต่าง ๆ มากมาย มีงานรื่นเริง มหรสพ สม่าเสมอ ตามวัด ดึงดูดผู้คนมาพบปะกัน ผมเริ่มหัดหนังตะลุงจริง ๆ จัง ๆ ประมาณอายุ 25 ปี โดยตามดูคณะหนังตะลุงที่มาเล่นในละแวกบ้าน และได้ขออนายหนังขึ้นไปนั่งดูการแสดงใกล้ชิดบนโรงหนังสม่าเสมอ ได้จดจำ ศึกษาเทคนิคต่าง ๆ จากนายหนังทั้งหลาย และยังได้ฝากตัวเป็นศิษย์กับนายหนังตะลุงเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งการใช้กลอน การใช้รูปหนัง การใช้เสียงพูด การเลียนเสียง ธรรมเนียมนิยม การปฏิบัติตัวและวางตัวเป็นนายหนังตามจดจำและกลับมาหัดฝึกเองที่บ้าน ซื้อรูปหนังมาหัดขีดเส้นให้คนในครอบครัวชมในตอนเริ่มแรก และต่อมาได้ลองทำการแสดงเป็นครั้งแรกในหมู่บ้านของตนเอง และได้รับความช่วยเหลือจากคนในหมู่บ้านมาชมการแสดง และเห็นว่าใช้ได้ จึงเริ่มทำการแสดงเรื่อยมาแรก ๆ นั้นงานที่รับแสดงนั้นจะเป็นงานบุญ มีบ้างที่ทางเจ้าภาพเขาให้เงิน เราก็รับไว้เป็นสินน้ำใจ จนต่อมาเกิดการแสดงจนชำนาญ และเริ่มรับการแสดง มากขึ้น จนถึงทุกวันนี้ทำควบคู่ไปกับการเป็นดีเจวิทยุและสื่อโฆษณาต่าง ๆ ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

นายหนังตะลุงคนที่ 8

นายสุเทพ คำแหง อายุ 45 ปี เพศชาย
เจ้าของคณะหนังตะลุง หนังสุเทพ คำแหง
บ้านเลขที่ 28 หมู่ 2 ตำบลหลักช้าง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6
รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 17,000-20,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

ถ้าพูดถึงหนังสุเทพ คือ หนังที่มีการแสดงท่าทางอารมณ์ออกมาจากตัวหนังมองดูแล้วอ่อนช้อยงดงาม มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง คำพูดคำจาที่ถึงพริกถึงขิง ด้วยความที่ตัวนายหนังเองนั้นอยู่กับหนังตะลุงมานาน และรักในตัวหนังตะลุงมาก หนังสุเทพนี้มีจุดเริ่มต้นมาจากการที่ตัวนายหนังเมื่อเรียนจบชั้น ม.ศ.5 ได้เดินทางไปศึกษาในชั้นระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ได้ทำกิจกรรมของนักศึกษา รับงานหนังตะลุงมาแสดงที่ในมหาวิทยาลัย ก็เกิดความชอบและสนใจในการแสดงหนังตะลุง ตั้งแต่นั้นจึงได้ขอติดตามดูการแสดง กินนอนกับโรงหนังตะลุง เดินทางไปเล่นที่ไหนก็ได้ด้วย และก็ได้จดจำทักษะการเล่นหนังตะลุงทั้ง การใช้รูปหนัง การใช้บทกลอน การใช้คำพูดเสียงของตัวละครแต่ละตัวที่ไม่เหมือนกัน ทั้งการจดจำเทคนิคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำอะไรให้หนังดูแล้วมีชีวิต ใช้ข้อมืออย่างไร บทกลอน การพูดถึงเรื่องที่ดึงดูดใจผู้คน ในด้านการเมือง วิถีชีวิต นายหนังสุเทพเล่าว่า ใช้เวลาอยู่หลายปีในการตามคณะหนังตะลุง เขาสอนให้บ้าง บ้างอย่างต้องครูลักพักจำเอา บางอย่างก็มาดัดแปรคิดเอาเอง จนเกิดเป็นทักษะของตัวเอง อยู่กับหนังตะลุงจนเรียนหนังสือไม่จบ แต่ก็ได้อาชีพกลับมา อาชีพนายหนังตะลุง เล่นหนังตะลุงมาก็หลายปีมากแล้วแต่เริ่มดังจริง ๆ ก็ตรงตอนปี 2545 ช่วงนั้นเป็นช่วงที่นายหนังตะลุงทุกคนมีรายได้ดี มีคนสนใจรับหนังตะลุงไปเล่นกันเยอะ อาจจะเป็นเพราะเศรษฐกิจดีก็เป็นไปได้ในช่วงนั้น แต่ต่อมาก็ยังคงดีมาเรื่อย ๆ มีงานเข้ามาตลอดไม่ขาด ยึดอาชีพนี้เป็นอาชีพหลัก เลี้ยงปากเลี้ยงท้องเลี้ยงครอบครัว

นายหนังตะลุงคนที่ 9

นายณพพล ศรีสุต อายุ 25 ปี เพศชาย
เจ้าของคณะหนังตะลุง หนังเบิ้ลน้อย ตะลุงบันเทิง
บ้านเลขที่ 178/2 หมู่ 1 ตำบลท่าพญา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
ระดับการศึกษา ปริญญาตรี รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 20,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

หนังเบิ้ลน้อย คือ คลื่นลูกหลังที่พยายามไล่คลื่นลูกหน้า คำพูดนี้อาจฟังดูไม่น้อยไปสำหรับการเริ่มและเดินทางบนสายอาชีพหนังตะลุงมาอย่างยาวนาน ด้วยความที่ตัวนายหนังเบิ้ลเองนั้นยังอยู่ในวัยรุ่น ประสบการณ์จากหนังตะลุง และทักษะคำพูดคำจา ภาษาและการนำหนังตะลุงมาประยุกต์ใช้กับชีวิตของวัยปัจจุบัน จึงทำให้คณะหนังตะลุงเบิ้ลน้อย ตะลุงบันเทิงคือสีสันใหม่แห่งวงการหนังตะลุง

เป็นเวลา 10 ปีมาแล้ว ที่เบิ้ล ณพพล ศรีสุต ได้ออกทำการแสดงหนังตะลุง ยึดเป็นอาชีพหลักควบคู่ไปกับการใช้ชีวิตเหมือนอย่างเด็กทั่ว ๆ ไป เบิ้ลเล่าว่า เริ่มรู้จักหนังตะลุงนั้นตั้งแต่สมัยจำความได้หรือตอนเด็ก ๆ นั่นเองด้วยความรู้สึกที่ว่าเมื่อได้ยินเสียง ทับ โหม่ง ฉิ่งตังขึ้น ก็เป็นอันรู้ว่าจะมีหนังตะลุงให้ชมกันอีกแล้ว จนขาดไม่ได้เสียถ้ามีหนังตะลุงมาทำการแสดง ๆ ใกล้บ้าน ที่จะไม่ไปรับชม “ผมหลงใหลในเสียงเพลง และตัวหนังที่มีชีวิตขึ้นมาจริง ๆ เมื่ออยู่บนผืนจอ” เบิ้ลพูดออกมาพร้อมกับอมยิ้มขนานใหญ่ ผมเริ่มจากความชอบต่อมาเมื่อพอรู้ตัวอ่านออกเขียนได้จบชั้น ป.6 ก็เริ่มสนใจอย่างจริง ๆ จัง เริ่มศึกษาโดยดูจาก vcd บ้างและได้ดูการแสดงสดบ้าง จดจำและนำกลับมาหัดเล่นเองคนเดียว จนผมได้มีโอกาส พบกับ อาจารย์ ณรงค์ด้วยความที่ท่านอาจเห็นแววการเป็นนายหนังจากตัวผม ท่านจึงได้นำผมไปฝึกหัดให้เกิดทักษะ รู้จักการใช้รูปหนัง รู้จักการใช้เสียง รู้จักการใช้

บทกลอน รู้เรื่องนิทาน นวนิยายสมัยโบราณ ประกอบกับการได้ติดตามอาจารย์ณรงค์ไปนั่งชมการแสดงบทโรงหนัง อยู่บ่อยครั้งจึงทำให้เกิดทักษะขึ้น และได้มีโอกาสขึ้นแสดงครั้งแรกตอนงานกิจกรรมของโรงเรียน และเรื่อยมาจนจัดตั้งคณะหนังตะลุงของตนเองขึ้นตอนอายุ 15 ปี โดยได้รับการสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิด บิดา มารดา และครูบาอาจารย์ และได้ทำการแสดงหนังตะลุงเรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้

นายหนังตะลุงคนที่ 10

นายบัญญัติ สุวรรณแว่นทอง อายุ 24 ปี เพศชาย
เจ้าของคณะหนังตะลุง หนึ่งน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม
บ้านเลขที่ 327 อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
ระดับการศึกษา ไม่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียน
รายได้เฉลี่ยต่อการออกแสดงแต่ละครั้ง ประมาณ 25,000 บาท

การเข้าสู่หนังตะลุง

หากถามถึงหนังตะลุงที่กำลังมาแรงในปัจจุบันนี้ คงหนีไม่พ้นหนังน้องเดียวตาบอด คิวงานที่ล้นข้ามปี บวกด้วยแรงใจของผู้ที่ให้การสนับสนุน ทำให้หนังน้องเดียวเป็นที่ยอมรับและนิยมกันอย่างแพร่หลายทั่วพื้นที่ภาคใต้ เดียวตอบคำถามของผมโดยมีน้ำชายเป็นผู้ช่วยเติมแต่งประวัติของเขาสำหรับการเริ่มฝึกหัดหนังตะลุงนั้น เดียวเล่าว่า เขาอาศัยความชอบที่มีต่อหนังตะลุงมาตั้งแต่จำความได้ด้วยหนังตะลุงนั้นไม่จำเป็นต้องดูภาพ แคร่รับชมหนังตะลุงเพียงเสียงก็สัมผัสได้ถึงอารมณ์ของหนังตะลุง ก็เกิดความชอบและสนใจ เนื่องจากตัวเดียวนั้นตาบอด ได้ยินแค่เสียง เสียงจึงเป็นสิ่งเดียวที่สื่อสารกับตัวเดียวได้ดีที่สุด “ผมชอบเสียงของหนังตะลุง เพลงที่บรรเลงคลอไปกับเสียงพากย์ของนายหนัง หนังตะลุงสำหรับผมมีทั้งความบันเทิงที่สนุกสนาน ข่าวสารบ้านเมือง การรณรงค์ต่าง ๆ หรือแม้แต่ปัญหาสารพัดสาระเพ ที่นายหนังเล่าและบรรยายให้ผมจินตนาการตามไปถึง” อาศัยความชื่นชอบในศิลปะชนิดนี้โดยเดียวกเล่าให้ฟังว่า “สมัยก่อนอยู่บ้านกับยาย ยายมีเครื่องเล่นเทปที่บ้านอยู่แล้วเปิดเทปให้ฟัง เมื่อได้ยินก็ชอบก็ฟังบ่อยฟังทุกวัน เทปที่เล่นก็มีอยู่ม้วนเดียวเล่นซ้ำไปซ้ำมาจนจำได้ สมัยก่อนเริ่มเล่นหนังตะลุงครั้งแรกตอนอายุ 15 ปี ตอนนั้นไปงานประจำปีของอำเภอชะอวด ไปกับลุง ลุงถามว่าอยากได้อะไรบ้าง จะซื้อให้ ก็บอกว่าอยากได้ตัวหนังตะลุง ลุงเลยไปซื้อมาให้ 1 ตัว พอได้จับตัวหนังตะลุงแล้ว ก็รู้สึกชอบ ได้รู้ว่ามันเป็นอย่างไร แต่ก็ยังไม่รู้ว่าเขาเชิดกันยังไง นำมาใช้เล่นยังไง ก็มีคนสอน มีคนบอกว่าเขาต้องเชิดอย่างนี้นะ ต้องทำแบบนี้ละ จับไม้จับมือเราทำท่าทำทางไป ผมได้ชาวบ้าน ได้ท่านผู้ชม นี่แหละเป็นอาจารย์ สอนหนังตะลุงให้กับผม บอกว่าตรงไหนผมผิดต้องแก้ละ ตรงนี้เขาไม่ได้เล่นแบบนี้ละ ตอนเปิดการแสดงครั้งแรกนั้น ผมมีตัวหนังอยู่ 7 ตัว เปิดทำการแสดงตรงเพิงขายขนมจีนหน้าบ้าน ติดกับถนนใหญ่ มีเด็ก ๆ น้อง ๆ ในละแวกนี้มาเป็นนักดนตรี ใช้พวกถังสีทาบาน มาทำเป็นเครื่องดนตรี ก็มีผู้ชมเป็นคนในละแวกใกล้เคียง บ้านใกล้เคียงเฝ้าชมการแสดง ก็เล่นตลกก่อดคนข้างบ้าน ก็สนุกสนาน จนต่อมาก็ได้รับการสนับสนุนให้ไปเล่นในงานต่าง ๆ จนโด่งดังมีชื่อเสียงทุกวันนี้

ตารางที่ 1 สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของนายหนังตะลุง

คนที่	ชื่อ	อายุ	เจ้าของคณะ	ระดับการศึกษา	รายได้ต่อครั้งโดยประมาณ	การเข้าสู่หนังตะลุง
1	แป้ว	79	หนังแป้ว	ป.4	15,000-20,000	สืบทอดมรดกจากทางครอบครัว
2	ณรงค์	67	หนังอาจารย์ณรงค์ตะลุงบัณฑิต	ปริญญาตรี	20,000-25,000	สืบทอดมรดกจากทางครอบครัว
3	ปรัชญา	63	หนังแปลก ตะลุงบัณฑิต	ปริญญาโท	14,000-18,000	สนใจ/ฝึกหัดด้วยตนเอง
4	ตรีจักร	58	หนังตรีจักร ตะลุงบัณฑิต	ปริญญาตรี	15,000-18,000	สนใจ/ฝึกหัดด้วยตนเอง
5	ประพันธ์	55	หนังครูพันธ์	ปริญญาตรี	14,000-17,000	สนใจ/ฝึกหัดด้วยตนเอง
6	นงส์	52	หนังนงส์น้อยบางรัก	มศ.5	15,000-19,000	สืบทอดมรดกจากทางครอบครัว
7	มณูญ	49	หนังมณูญกำเนิดทอง	ปวช.	18,000-20,000	สนใจ/ฝึกหัดด้วยตนเอง
8	สุเทพ	45	หนังสุเทพคำแหง	มัธยมศึกษา 6	17,000-20,000	สนใจ/ฝึกหัดด้วยตนเอง
9	นพพล	25	หนังเบ็ญน้อยตะลุงบันเทิง	ปริญญาตรี	20,000	สนใจ/ฝึกหัดด้วยตนเอง
10	บัญญัติ	24	หนังน้องเดียวลูกทุ่งวัฒนธรรม	-	25,000	สนใจ/ฝึกหัดด้วยตนเอง

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

ส่วนที่ 2 การเล่าเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงผ่านหนังสือ

นายหนังสือคนๆที่ 1

นายแป้ว นวลมะโน ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

สำหรับเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จริง ๆ ก่อนที่มันจะเกิดเป็นแนวคิดนั้น มันก็มีการพูดอยู่ในหนังสืออย่างสม่ำเสมอแล้ว และพูดมานานแล้วด้วย โดยการบอกกล่าวบอกเล่าเรื่องราวชีวิตประจำวัน การเกิด แก่ เจ็บ ตาย ประเพณีต่าง ๆ วิถีชีวิตนั่นเองแต่ถ้าจะให้แยกออกมาเป็นเฉพาะความพอประมาณ ความพอประมาณตามความหมายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การพอดี ไม่มากเกินไป และไม่น้อยไป คือ การใช้หรือการทำอะไรก็ได้ในความสามารถของตนโดยกำลังที่จะพอทำได้ เช่น การใช้จ่ายอย่างประหยัด หรือรู้จักใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างถูกต้อง เหมาะสมพอสมควร แต่การใช้ที่พอดี หรือการทำอะไรที่พอดีไม่ใช่การหยุดกระทำ เช่น ถ้าเราเพาะถั่วงอก วันหนึ่งเราขายได้ 20 กิโล เราอยู่ได้เลี้ยงปากเลี้ยงท้อง พอกิน พอใช้แล้ว แต่ตลาดกำลังต้องการถั่วงอก เราอาจจะปลูกเพิ่มเพื่อให้ได้ถั่วงอกที่เพิ่มขึ้น โดยไม่เดือดร้อนตัวเราเอง และเดือดร้อนคนรอบข้าง แต่ไม่ใช่ตอนนี้ถั่วงอกนั้นมีขายเยอะแล้ว แต่เราปลูกเราอยากได้เงินอีก ปลูกอีก เยอะมากมายขายไม่ได้ เหลือก็ส่งผลกระทบต่อเรา ฉะนั้นการจะทำอะไรควรทำแต่พอดี และไม่เกินกำลัง นี่แหละคือความพอประมาณนั่นเอง

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

การกระทำอย่างมีเหตุผล ย่อมควบคู่กันกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพราะการกระทำที่เพราะการมีเหตุผล ย่อมเป็นตัวบ่งชี้ว่าเรากำลังทำอะไรที่ไหนดอย่างไหนดนั่นเอง หรือพูดง่าย ๆ ตามประสาชาวบ้าน คือ การรู้ตัว เวลาพากย์เราก็ยกตัวอย่างให้คนเห็น หรือพูดให้คนได้ฟังคิดตาม ว่าคนเราจะทำอะไรต้องคิดก่อนเสมอ ว่าที่ทำนั้นสมควรกระทำไหม การคิด คือ การให้เหตุผลต่อสิ่ง ๆ นั้น สิ่งที่กำลังจะกระทำหรือเกิดขึ้นนั่นเอง แล้วแต่คนจะนำไปปรับใช้ ว่าควรใช้อย่างไร มีเหตุผลมากน้อยแค่ไหน

3. ในด้านของการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

การมีภูมิคุ้มกันนี้ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงให้ไว้ ก็คือ การเตรียมความพร้อมเตรียมพร้อมในด้านต่าง ๆ การรู้จักตนเอง ป้องกัน ก่อนที่จะแก้ไข หากแต่ถ้าเกิดปัญหามาแล้วเราก็แก้ไขเสีย เป็นการสร้างความพร้อมให้กับตัวบุคคลเอง สำหรับการเตรียมความพร้อมนั้น ก็สามารถพูดออกไปได้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการประหยัดอดออม การรู้จักแบ่งเงินเป็นส่วน ๆ ฝากธนาคารบ้าง ทำประกันชีวิตบ้าง หรือแม้แต่การทำบุญเองก็เป็นการเตรียมความพร้อม การปฏิบัติ ตามคำสั่งสอนของบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ก็คือ การเตรียมความพร้อม เพราะเขา

อาบน้ำร้อนมาก่อน เคยเดินบนเส้นทางที่หลากหลายมามากกว่าเราทำให้เขารู้และเข้าใจว่า สิ่งไหนควรไม่ควร ชี้แนะเป็นแนวทางให้กับเราได้ การสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การรับศิษย์ของหนังตะลุงโนราห์ก็คือ การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับหนังตะลุงและมโนราห์นั่นเอง กลัวว่ามันจะหายไป เลือนไป วัฒนธรรมที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน ความสนุกสนานของคนรุ่นก่อน ที่ต่อไปมันอาจจะไม่มีแล้ว โดยที่ใครต่อใครต่างไม่รู้ ไม่เข้าใจ เด็กรุ่นหลังจากนี้อาจจะไม่ได้ดูได้ชมก็ยอมเป็นไปไม่ได้ เราจึงจำเป็นต้องสืบทอด ดำรงไว้ซึ่งหนังตะลุง เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้หนังตะลุงนั่นเอง

นายหนังตะลุงคนที่ 2

นายณรงค์ จันทรพุ่ม ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

การที่เราจะยกเอาเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นมาพูดในด้านความพอประมาณให้ผู้รับชมฟัง โดยการใช้รูปตัวละคร ตัวหนังตะลุง ตัวตลก การใช้ตัวละครก็เหมือนกับการยกเอาภาพชีวิตจริง ๆ ในสังคม ตัวละครแต่ละตัวมันก็มีบทบาทหน้าที่ไปตามตัวที่เราวางไว้ให้มันในด้านเศรษฐกิจพอเพียง ก็ชี้ให้เห็นว่าคนที่ไม่รู้จักประมาณตนก็ดี การใช้ทรัพยากรไม่ถูกต้องไม่เกิดประโยชน์ก็ดี กับคนที่รู้จักใช้ ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ ผลมันจะออกมาให้เห็น คือ พุดง่าย ๆ คือ เรายกตัวละครมาเปรียบเทียบกับให้เห็นคุณค่าของคนที่ใช้ทรัพยากรสิ้น เศรษฐกิจพอเพียงนั้น มันจะอยู่มีความสุขในสังคม ผิดพลาดไปกับคนที่ใช้โดยไร้สาระ เช่นว่าเอาไปใช้สิ่งฟุ่มเฟือยก็ดี ใช้สิ่งเสพติดก็ดี หรือการใช้ที่เกินประมาณก็ดีเหล่านี้ เราจะมีตัวละครออกมา 2 ประเภท 1) บุคคลที่ได้รับการศึกษาเรียนรู้ต่อการดำรงตนในสังคม แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (1) กาย (2) วาจา (3) จิตใจ คนดีต้องดีพร้อมทั้ง 3 อย่างนี้ ทางกายเรา ปฏิบัติตนเป็นคนดีอยู่ในธรรมะ การใช้จ่ายทรัพยากรอยู่ในความถูกต้องพอเพียงสิ่งที่ต้องการและไม่ควร ในด้านวาจาเราต้องมีการแนะนำกับผู้ที่ไม่รู้ ชักชวนโดยจะเข้าหลักของมิตรแท้ แนะนำในสิ่งที่มีประโยชน์ให้กับผู้อื่น ในด้านจิตใจเราก็มีมุทิตาจิตที่สำคัญที่สุดในสังคม คือ อริยา พยาบาท (พอเพื่อนได้ดี เราขาดมุทิตาจิตไปทำลายเขา อริยาเขา ทำให้มันไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นในหมู่เพื่อนฝูง เราต้องมีจิตที่ยอมรับในเหตุผลต้องยอมรับและศึกษาเป็นแบบอย่าง ไม่อริยาพยาบาทเราก็นำมาใช้ให้เกิดกับตัวเรา/เราสร้างตัวละครแบบนั้นให้ดู ส่วนตัวอริยาพยาบาทตัวฟุ่มเฟือยมี 2 ประเภท ส่วนมาก (1) ฟุ่มเฟือยโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (2) โดยเจตนาโดยที่ว่ามันมีความพร้อมลูกคนใหญ่ ลูกคนโต คนรวย แล้วไปทำให้คนอื่นเดือดร้อนด้วยเหล่านี้ไปชักจูงชักชวนสร้างบริวารขึ้นมาไปในทางที่ผิด ๆ เหมือนในปัจจุบัน สิ่งที่เราต้องระวัง และหนักกลัวที่สุด คือ สิ่งเสพติด 2) เห็นผิดเป็นถูกเห็นกงจักรเป็นดอกบัว คิดว่าการปฏิบัติเป็นอย่างไรสังคมจะยอมรับ เช่น การใช้ยานพาหนะซึ่งไม่จำเป็นมันสิ้นเปลืองทั้งเวลา ทั้งเงินทอง เปลือง ๆ มันสิ้นเปลืองไปถึงอุบัติเหตุชีวิต เรียกว่า ไม่รู้หลักในการปฏิบัติตน ในการที่เรา จะอยู่ให้พอเพียงตรงนี้เราต้องศึกษาทุกอย่าง ธรรมะที่สอน คือ ตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจทุกอย่างที่เรา ใช้เราเรียกภูมิปัญญาปฏิบัตินำให้อยู่ในทางสายกลางในการครองตน ไม่ขี้เหนียว ไม่ประหยัดจนเกินไป สมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เขาต้องการให้ประหยัดแต่ไม่ใช่ให้รัดเข็มขัด นี่คือสิ่งที่ถูกต้อง ในสมัยจอมพลถนอม จงทำดี จงทำดี จงทำดี คนเราให้กายดี วาจาดี จิตใจให้อยู่ในเส้นทางของสายกลาง

การแสดงหนึ่งเราก็จะยกสิ่งนี้มาแต่เราไม่มีตัวภาพ ตัวละคร ให้เห็น ถ้าใช้จะเป็นทรัพย์สินก็ดี เวลาที่ดีชีวิตสุขภาพก็ดีถ้าไม่รู้จักความพอเพียงมันก็นำมาซึ่งความเสียหาย “เรามีน้ำอยู่ถึงหนึ่ง จริง ๆ เราใช้สักแก้วก็พอได้แล้ว” แต่เรากลับใช้น้ำมันเกินความจำเป็น แทนที่เราจะใช้ให้มันคุ้มค่านั่น คนรู้จักใช้กับไม่รู้จักใช้ผลมันจะต้อออกมาตรงนี้ เพราะเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงว่าเรารู้จักดำรงตนดำรงชีวิตให้อยู่ในความพอดี เราไม่ทำให้เดือดร้อนตนเองหรือเดือดร้อนผู้อื่น แต่ไม่ใช่หมายความว่าเราไม่ทำงานไม่ขยันมีเท่านี้ก็พอไม่ใช่ เราทำงานไปตามขั้นตอนของเรา โดยตามความสามารถของเรา รู้จักพัฒนาในหน้าที่

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

เศรษฐกิจพอเพียงกับการพูดถึงเรื่องความมีเหตุผลนั้น ดังที่กล่าวมาข้างต้นการกระทำแต่ละอย่างของมนุษย์นั้นล้วนกระทำเพราะมีเหตุผล เรากินเพื่ออยู่ เรารักษาเพื่อซ่อมแซม เราพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยน เราเปลี่ยนเพื่อพัฒนา คล้าย ๆ กับที่พูดมาในข้างต้น ถ้าคนเรารู้ตัวว่ากำลังกระทำสิ่งใด และก่อให้เกิดผลอะไรตามมานั้นหมายความว่า ย่อมเข้าใจในเหตุและผลของการกระทำนั้นแล้ว บางการกระทำที่ก่อให้เกิดผลเสียเราก็ไม่ควรกระทำ แต่บางการกระทำที่ก่อให้เกิดผลดีเราก็ย่อมควรที่จะกระทำ โดยเรื่องทั้งหมดนี้ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัวนั้นมันสัมพันธ์กันหมด เชื่อมต่อกันจะขาดไปไม่ได้ เช่นการตรงต่อเวลานี้ถ้าเราเป็นคนทำงานไม่ซื่อสัตย์ ไม่ตรงต่อเวลา ต่อไปเขาก็ไม่จ้างเรา เราไม่มีรายได้ แล้วเราไม่ตรงต่อเวลาเพราะอะไร อาจจะเพราะเหตุผลส่วนตัว หรือการแบ่งเวลาไม่ดี หรือการไม่รู้จักตนเอง ซึ่งแต่ละอย่างนั้นสัมพันธ์กันไปหมด

3. ในด้านการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

ในสมัยก่อนนั้นการสื่อสารด้วยเทคโนโลยียังไม่เจริญเท่าปัจจุบันนี้ สื่อประเภทวิทยุ มีบทบาทมากกว่าสื่อประเภทโทรทัศน์ เนื่องด้วยโทรทัศน์นั้นมีราคาแพงและหาชมได้ยาก เทคโนโลยีคือ การพัฒนาของมนุษย์มันเป็นไปตามยุคตามสมัย เราไม่ยึดมั่นในการไถ่ถามกับควายมันก็ได้ แต่ในยุคปัจจุบันมันมีประชากรขึ้นมาก ประชากร คือ ตัวผลักดันการดำรงชีวิต เราทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตามให้มันเกิดความพอดีในยุคในสมัย การใช้สิ่งของเทคโนโลยีใดก็ตามเราต้องศึกษาต้องเรียนรู้อย่างนี้เขาให้มาเพื่ออะไร มาทดแทนอะไรในปัจจุบัน แต่เราต้องรู้หลักเกณฑ์ กินนอน สืบพันธุ์ รักษา โรคหนึ่ภัย 5 ประการนี้มีมาให้เหมือนกันหมด แต่สิ่งที่มนุษย์มีมากกว่า คือ ความกตัญญู ธรรมะ รู้เหตุรู้ผล รู้ในสิ่งที่พอเพียง คือ ยกธรรมะมาชี้ให้เห็น ฉะนั้นการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ การนำมาใช้นั้นจงสิ่งเหล่านั้นมันมีขีดจำกัดว่า อันนี้มันต้องใช้แบบนี้ละ มีข้อบ่งชี้มาแล้ว ยกตัวอย่าง การขับรถเขามีความเร็ว เขามีตั้งแต่สี่เขี้ยว สี่ล้อ สี่แดง บอกให้รู้ว่าถ้าเขี้ยวปกตินะ ขับโดยมีสติสัมปชัญญะ ถ้าสี่ล้อนั้นเรามีความจำเป็นรีบเร่งแต่มันแฝงอยู่ด้วยอันตรายแล้ว ถ้าสี่แดงคืออันตราย 100% ถ้าเราไม่จำเป็นจริง ๆ เราไม่น่าจะทำตรงนั้น เว้นแต่ในกรณีรีบเร่ง ส่วนเครื่องมือที่เราต้องใช้ร่วมกัน เช่นกระแสไฟฟ้า เราควรใช้เท่าไร ควรใช้ให้เหมาะสมมากน้อยแค่ไหน เราต้องคิดถึงภาพรวมในธรรมชาติ เราต้องใช้ให้มันเกิดความพอดี ธรรมะก็มันควบคุมสังคมมากกว่ากฎหมาย = คุมแต่พูดและปฏิบัติ แต่ธรรมะพูดไปถึงจิต คนเราจิตเป็นนายกายเป็นบ่าว การปฏิบัติต่าง ๆ จิตจะริเริ่มเป็นผู้คิด

ขึ้นมา ก่อนการใช้เครื่องมือในสิ่งที่ทันสมัยนี้ มันก็เหมือนกับของเดิมเรามีพริ้วคม ๆ เราอาจปาเราตัดไม้ใช้ประโยชน์ แต่ถ้าเราไปทำลายมันทิ้งสูญเปล่า ถ้าทุกคนทำกันแบบนี้หมดสังคมเราอยู่ลำบาก เพราะเราอยู่ร่วมกัน เราเป็นมนุษย์สัตว์ประเสริฐ เราต้องมีจิตสำนึก วัฒนธรรม คือเครื่องบ่งชี้สติปัญญา ความสามารถของมนุษย์ สิ่งที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์นั้นขึ้นอยู่กับ การนำมาใช้ ธรรมชาติ ทะเล เป็นตัวกำหนดมนุษย์ คนอยู่ในทะเลก็พูดเรื่องทะเลมันเป็น การดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อม คนที่อยู่ในป่าเขาก็พูดเรื่องป่าคนที่อยู่ในเมืองหนาววัฒนธรรมมันก็ต้องเกิดจากการไปเล่นหิมะเล่นสกี วัฒนธรรมก็เหมือนร่างกายมนุษย์ อวัยวะทุกส่วนของมนุษย์มันมีประโยชน์นะ แต่มันเป็นเฉพาะกิจของมัน ตาหู ฟัง มือจับ เท้าเดิน กินนึ่ง หลังกนอน การดูแลวัฒนธรรมต่าง ๆ ในสังคมมนุษย์ มันเป็นหน้าที่เพราะมันเป็นวัฒนธรรมร่วมกันของคน เราต้องมองภาพรวมออกไปว่าโลกมนุษย์เรายืนหยัดอยู่ได้เพราะประกอบไปด้วยมนุษย์อาจจะ เป็นภาษาผิวพรรณ แต่เราก็ต้องมองย้อนไปดูตามหลักศาสนาว่าเราเป็นเพื่อทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น สัมผัสเดียวกัน ความรับรู้เดียวกัน ประสงค์เดียวกัน สื่อออกมาเป็นอาจจะ เป็นภาษาที่แตกต่างกัน เราดำรงชีวิต อาหาร กินเนื้ออยู่รอด เหมือนยา ยามอง ยาเม็ด ยาน้ำก็คือ ยารักษาโรค วัฒนธรรมมันก็เดินทาง คนที่อยู่ในทะเลจะเห็นรถมีค่ากว่าเรือ เป็นไปไม่ได้ เขาใช้เรือราคาแพงกับคนบนบกก็เอาไปใช้กันไม่ได้ อูฐจึงมีค่าที่ในทะเลทราย วัฒนธรรมเกิดการหล่อหลอมจิตใจ การจัดระบบความเป็นอยู่ของมนุษย์มาตั้งแต่โบราณ วัฒนธรรม การพัฒนาไปตามยุคตามสมัย ทุกชาติก็มีศิลปวัฒนธรรมเหมือนกัน ดนตรีมีตัวโน้ตแค่ 7 ตัวเท่านั้น จะเป็นดนตรีจีน ดนตรีฝรั่งของใครก็ต้องใช้โน้ตเหมือนกัน เราไม่ใช่ไปว่าของคนนั้นไม่ดี คนนี้ไม่ดี เพียงแต่ว่าสิ่งที่เราปฏิบัติมันเกิดประโยชน์ต่อใครสำคัญแต่ว่าเราต้องรู้ว่าตอนนี้ควรทำอะไร เมื่อในตูมีเป็น 100 ตัว แต่เราควรรู้ว่าตอนนี้ควรใส่สีไหนไปไหน วัฒนธรรมคือการพัฒนาให้ยืนหยัดให้อยู่รอด แต่อยู่ภาคใต้ เราก็ถือเอาวัฒนธรรมภาคใต้ของเราไม่ว่าจะเป็นหนังตะลุงมโนราห์ ก็คือ ให้ความรู้ของอีสาน ของเหนือก็คือ การให้ความรู้ จังหวะ ลีลาทำนองเหมือนกัน มันต่างกันเพียงภาษาเท่านั้น มันอยู่ที่ได้ความสำคัญของมันไม่ใช่อยู่ที่สิ่งปรุง

นายหนังตะลุงคนที่ 3

นายปรัชญา นวลนิม ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

ส่วนใหญ่แล้วในด้านนี้นั้น เราจะใช้การนำตัวหนังตะลุง 2 ตัวออกมาทำการเล่น โดยการเปรียบเทียบให้เห็น เช่น การขยันทำมาหากินจะได้ผลลัพธ์ อย่างไร กับการอยู่เฉย ๆ ไม่ทำมาหากินละ ผลลัพธ์จะออกมาในรูปแบบไหนเราจะแสดงให้คนเห็นและเข้าใจ การช่วยเหลือพึ่งตนเอง เรายกสภาวะของการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่นมาเล่าสู่กันฟัง เพียงแต่เราเติมเต็มส่วนของเนื้อเรื่องในชีวิตประจำวันโดยการใส่มุขตลกลงไป หยอกล้อ ลงไปให้คนได้ยิ้มและหัวเราะ อย่างมีความสุข จริง ๆ แล้วสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นกับตัวพวกเขาทุกวัน เกิดเป็นกิจวัตรประจำวัน โดยที่คนฟังอาจไม่ทันสังเกต เช่น การเสียดสี บ้านเรามีผักอะไร ก็ไปขอแลกกับผักข้างบ้าน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันน้ำ ท่วมก็ช่วยขนของ การมีงานบุญ งานศพ หรืองานต่าง ๆ ก็มาลงมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

คนละไม้คนละมือ เป็นเรื่องปกติในสังคมบ้านเราที่พบเห็นกันอยู่สม่ำเสมอ หรือแม้แต่การใช้จ่ายส่วนตัวเราก็กดตัวอย่างให้ผู้ชมเข้าใจ มากยิ่งขึ้น

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

การรู้จักเหตุผล เหตุผลในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลในการดำเนินชีวิต เหตุผลของการกระทำ เหตุผลของการปฏิบัติ ล้วนถูกสอนและถูกบอกกล่าวผ่านตัวหนังสือต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสอน ศิษย์ของฤๅษี การสอนลูกสอนหลานของเจ้าเมือง การช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากของตัวนางเอกพระเอก หรือแม้แต่วิถีชีวิตประจำวันที่เราผ่านตัวตลกเองก็ตาม

3. ในด้านการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

การมีภูมิคุ้มกันนี้ในด้านต่างสำหรับหนังสือเล่มนั้น ก็คล้าย ๆ ดังที่กล่าวมาซึ่งการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อาจพูดได้ว่าเป็นการรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การรู้จักตนเอง ป้องกัน ก่อนที่จะแก้ไข หากแต่ถ้าเกิดปัญหาขึ้นมาแล้วเราก็กแก้ไขเสีย เป็นการสร้างความพร้อมให้กับตัวบุคคลเอง ยกตัวอย่างจากการไปแสดงในงานบวช ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ ที่เราไปแสดงหนังสือในงานบวช ถึงเรื่องที่เรากำลังเล่นหนังสือ ซึ่งไม่มีเนื้อหาหรือบทละครที่มีความเกี่ยวข้องกับการบวชโดยตรงแต่ เราก็สามารถพูดให้เกี่ยวข้องกันได้ ในหนังสือจะมีวัดฤๅษี มีศาสนา ฤๅษีเราก็ให้พูดเกี่ยวกับเรื่องศีลธรรม เรื่องบวชได้เลย หนังสือพูด หรือแม้แต่บ่นได้ทุกเรื่อง เรื่องการเมืองเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ปัญหาสังคมต่าง ๆ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อมได้ทุกเรื่อง ล้วนแล้วแต่อยู่ที่ภูมิรู้ของนายหนัง ความสามารถของนายหนัง เกี่ยวกับการสามารถนำความรู้มาใช้หรือบูรณาการได้มากน้อยแค่ไหน ในหนังสือเราแทนฤๅษีเป็นศีลธรรม ธรรมะ ศาสนา ส่วนตัวเจ้าเมือง เราแทนเป็นใช้การเมืองการปกครอง กฎหมาย มีตัวตลกแทนชาวบ้านเราพูดถึงปัญหาสังคม ยาเสพติด เศรษฐกิจพอเพียง วัฒนธรรม จารีตประเพณี แม้แต่ภาษาใต้ ภาษาถิ่น ภาษาอังกฤษยังใช้ได้ หนังสือเป็นวิทยากรของชาวบ้านมานาน สอนเรื่องการพึ่งตนเอง ตัวละคร ให้ประหยัด รู้จักครองตน ครองคน ครองงาน เจ้าเมืองถูกสอนโดยฤๅษี เจ้าเมืองเอาสิ่งที่ได้รับมาไปสอนลูกต่อ นางเอกพระเอกเป็นตัวอย่างของคนกระทำความดี ตัวเกร ตัวโกง ยักษ์ โจร โง่อดฉลาดก็มี อัจฉรียกก็มี เกียจคร้านทางการเมืองก็มี มั่วสุมอบายมุขก็มี

นายหนังตะลุงคนที่ 4

นายตรีจักร รักราวี ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

ก็ได้พูดออกไปโดยการแสดงผ่านตัวหนังสือให้เห็นโดยการยกอุปมา 2 ตัวขึ้นมาเปรียบเทียบซึ่งกันและกัน ให้คนเกิดความรู้สึกนึกคิด ตรึกตรองว่าสิ่งไหนควรไม่ควรแล้วแต่นำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน เช่น การพูดในเรื่องการตัดไม้ทำลายป่าว่ามีผลเสีย หรือผลกระทบอย่างไร

การปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเองในครอบครัวหากมีเยอะก็สามารถแบ่งปันเพื่อนบ้านหรือพาไปขายได้ โดยการใช้ตัวละครตลกพูดออกมาเป็นมุขถ่ายทอดให้คนได้ฟัง หรือแม้แต่ด้านสังคมการเมืองเรายก เหตุการณ์ปัจจุบันสาธิต เหตุการณ์ปัจจุบันเข้ามาปรับพูดคุยกันระหว่างรูปตัวหนังถ่ายทอดมาให้คนฟัง เทคโนโลยีกับเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การสร้างเครื่องสูบน้ำ แบบจักรยานปั่นแทนเครื่องสูบน้ำไฟฟ้า เข้าไปรดน้ำผัก หรือทำเตาถ่าน เตาแก๊สขี้หมู การสอนให้คนรู้จักเปรียบเทียบในการใช้เงินอดออม เช่น พระเอกมีพ่อแม่จน เข้า ๆ ก็ต้องเข้าป่าหาพืชผักมาขาย พ่อกับแม่ก็ต้องสอนว่าเป็นคนมัธยัสถ์ ประหยัด แต่ไม่ใช่ขี้เหนียวให้มีน้ำใจกันโอบอ้อมอารี สิ่งเหล่านี้ ๆ เองที่ถูกถ่ายทอด มาจนเป็นวัฒนธรรมของคนตรัง คือ ใจกว้าง ถึงคำขวัญชาวตรัง คือ ชาวตรังใจกว้างสร้างแต่ความดี แม้จะไม่มีเงินแต่พอเข้าป่าไปเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หาผักได้ก็ให้ผัก หาผลไม้ได้ก็ให้ผลไม้ ยกตัวอย่างให้เห็นแบบนี้เป็นต้น

2. ในด้านของควมมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

ในด้านของควมมีเหตุผลนั้นเราก็ได้สอนให้คน เป็นคนรู้จักมีเหตุผล เหตุผลในที่นี้ คือ เหตุผลในการดำรงชีวิต มนุษย์เราไม่ว่าจะทำอะไรกระทำสิ่งใดย่อมกระทำด้วยเหตุและผล เหตุผลของการกระทำบ้างหรือเหตุผลในส่วนต่าง ๆ แล้วแต่กันไป เช่นกันเราก็พูดออกไปผ่านตัวหนัง หรือแม้แต่ การทำงานของนายหนังเอง ที่ทำงานร่วมกันในคณะ สมาชิกมีประมาณ 10 คน ทุกคนรู้หน้าที่ของตน ว่าตนต้องทำอะไร มีความรับผิดชอบในส่วนของตนยอมเข้าใจและกระทำอย่างเต็มที่

3. ในด้านของการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

การมีภูมิคุ้มกันนี้ถ้าพูดให้ตรงหลักมันก็คงเป็นการรู้จักวางแผนตรึงตรองไว้ก่อนล่วงหน้า การพูดให้คนดูเข้าใจในส่วนนี้เราก็สอนเขาบอกเขาไปพร้อมกับรูปหนัง เช่น การตัดไม้ทำลายป่าไม่ดี ก่อนให้เกิดผลกระทบด้านใดน้ำท่วม อากาศร้อนแล้ววิธีแก้ละ คือ ทำอย่างไรให้ไม่เกิดการแก้ไขหรือ ข้อผิดพลาดขึ้นมา เราก็ต้องป้องกันก่อน สอนลูกสอนหลานว่าอย่ากระทำในสิ่งที่เกิดแล้วจะส่งผลเสีย ตรงนี้เองคือการสร้างภูมิคุ้มกัน เราสร้างและปลูกฝังให้ผู้ฟังผู้ชมได้เข้าใจและเล็งเห็นถึงตรงนี้ หรือแม้แต่ ในด้านอื่น เช่น วัฒนธรรมการเล่นหนังตะลุงนั้นโดยปกติเราจะใช้ให้ตัวตลกออกมาพูดในด้านการใช้ เศรษฐกิจ ใช้ภาษาอังกฤษสวดแทรก บางครั้งเราก็เอาเพลงต่างท้องถิ่น เช่นหมอลำ พูดกับหนังตะลุง เอกลักษณ์ของชาวใต้ ต้องการให้คนรุ่นหลังใช้สืบสาน สืบต่อ สืบทอด อย่างน้อยที่สุดถึงแม้ว่า ทุก ๆ คนไม่สามารถเป็นนายหนังได้แต่ก็ให้การส่งเสริมในวิธีอื่น ๆ โดยการชักชวนไปดูหรือศึกษาเพื่อ ถ่ายทอดเชิญชวน เค้าวาสืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษว่า มาแต่ตรงไหนหนังลูกก็มโนราห์ แสดงว่าหนังนี้ มันมาตั้งแต่สมัยอดีตนานก่อนเราจะเกิดแล้ว เรามีความกลมกลืนผูกพันมานานแล้วอยากให้มีคนสืบ ต่อรักษาไว้ว่าจะในรูปของนายหนัง หรือในรูปของผู้ชมเองก็ตาม

นายหนังตะลุงคนที่ 5

นายประพันธ์ ศรีบุญ ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

เศรษฐกิจพอเพียง เมื่อทุกคนได้ยินคำนี้ก็คงคิดว่า คือ การทำเกษตร มันคือสิ่งที่ไม่ผิด เพราะเมื่อก่อนผมก็คิดแบบนั้นเช่นกัน ว่าเป็น การเกษตร แต่พอผมได้เรียนรู้และปรับใช้ผมจึงรู้ว่าคำว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ไม่เพียงแต่การเกษตรเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการนำมาบูรณาการ ปรับใช้กับชีวิตประจำวัน รวมไปถึงด้านอาชีพได้อีกด้วย ผมซึ่งเป็นนายหนังตะลุง ทุกคนจะรู้จักดีในนามหนังครุพันธ์ผมเอง ตั้งแต่ผมได้สืบสานการละเล่นหนังตะลุงมานั้น ผมมักสอดแทรกหลักต่าง ๆ ในเศรษฐกิจพอเพียงเสมอ ยกตัวอย่างเช่น ในด้านความพอประมาณ ผมจะเล่าเรื่องให้มีเนื้อหาเป็นข้อคิดโดยผ่านบทละคร เช่น ผมจะให้ตัวละครหนังตะลุง เป็นผู้บอกกล่าวคุณและโทษของความพอประมาณและการไม่รู้จักความพอประมาณ เช่น การสร้างตัวบทละครให้มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ลำเอียง รู้จักแบ่งปัน และเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ และที่สำคัญพอประมาณในการใช้จ่ายข้าวของเงินทอง มีเท่าไรจ่ายเท่านั้น มีมากจ่ายพอที่เหลือก็เก็บ มีน้อยใช้น้อยแบ่งเงินบางส่วนไว้เก็บไว้ใช้ถึงแม้ว่าผมจะเป็นแค่นายหนังตะลุงคนหนึ่ง แต่ผมก็ตั้งใจที่มีส่วนในการถ่ายทอดหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้รับชมทุกท่าน

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

หากพูดถึงการมีเหตุผลก็เช่นกัน คือ การมีเหตุผลในด้านการรับผิดชอบต่องานต่อหน้าที่รับผิดชอบต่องานต่อหน้าที่ในที่นี้คือ การซื้อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ทำงานให้ตรงต่อเวลาจะทำให้เราทำงานอย่างมีความสุขและไม่เบียดเบียนผู้อื่น ยกตัวอย่างเช่น ผมเป็นนายหนังตะลุงเมื่อผมได้รับการว่าจ้างให้ไปแสดง ณ ที่ใดที่หนึ่ง ผมจะคำนึงถึงภาระหน้าที่ของผมเสมอว่าผมทำอะไรหน้าที่ของผมทำอะไร คืออะไร และผมไม่เคยคดโกงผู้ว่าจ้าง ผมแสดงอย่างเต็มที่ทุกครั้ง ไม่เคยไปสาย ไม่เคยกลับก่อน แสดงอย่างสุดความสามารถเพื่อให้ผู้ชมได้รับความสนุกสนาน ผู้ว่าจ้างก็สบายใจที่จะจ้างงานผม และผมเองมักจะพูดเสมอว่า การทำงานใดๆก็ตามควรทำให้เต็มที่ ระลึกเสมอว่าเราทำอะไร และไม่คดโกงใคร ตรงต่อเวลาด้วย ซึ่งผมก็ได้สอนลูกหลาน ลูกน้อง รวมไปถึงผู้รับชมหนังตะลุงด้วย

3. ในด้านของการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน เป็นอีกด้านของเศรษฐกิจพอเพียง ผมเองได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันเสมอ ในด้านภูมิคุ้มกันผมก็ได้นำเอามาใช้โดยการเริ่มตัวเองก่อน คือ ผมเองเมื่อได้รับเงินจากการว่าจ้างหนังตะลุงมา ผมเองจะแบ่งให้ลูกน้องในคณะ ในส่วนที่เหลือ บางส่วนผมก็นำมาพัฒนาคณะ บางส่วนก็ใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็น และส่วนสุดท้าย ผมจะเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต

หรือในยามฉุกเฉิน ผมว่าการออมมันเป็นสิ่งที่ยากมาก และทุกคนทำได้ ผมเองนอกจากการออมเงิน แล้วทุกครั้งที่ผมออกแสดงตามที่ต่าง ๆ ผมจะประสานงานกับผู้ว่าจ้างอย่างชัดเจนเสมอ เพื่อให้ทราบ ตำแหน่งที่แน่นอนที่จะเดินทางไปแสดง ดูสภาพอากาศ เพราะหากผมไม่ทำเช่นนี้ ไม่วางแผนการทำงานก่อน อาจจะมีเหตุให้ผมเสียหายได้ ผมจึงป้องกันเอาไว้เสียก่อน หากผมไม่วางแผนผมคิดว่า ผมคงเสียเวลามากในการเดินทาง ผมคงเสียเวลาในการตั้งเวทีทำการแสดง ไม่ใช่แค่เพียงพอที่เสียหาย ผู้ว่าจ้างก็เสียหาย ผู้รับชมก็ไม่เกิดการศรัทธาผมตามมา ซึ่งไม่ส่งผลดีต่อคณะของผมอย่างแน่นอน และเหตุผลสุดท้ายที่ผมดำรงอาชีพนี้และยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาตลอดนั้น เพื่อให้ศิลปะทางภาคใต้ ยังคงดำรงอยู่ วัฒนธรรมของชาติไทย ก็จะมีการพัฒนา และยังคงได้รับการสืบสานรุ่นต่อรุ่น นี่คือนั่นที่ ผู้เป็นนายหนังตะลุงต่างภาคภูมิใจ และมีกำลังใจในการแสดงต่อไปเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อไม่ให้ ศุนย์หายไปจากภาคใต้ ไปจากประเทศไทย

นายหนังตะลุงคนที่ 6

นายณรงค์ คำหามาน ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

ด้านจิตใจ จิตใจเข้มแข็งนั้นสำหรับนายหนังมาเป็นอันดับ 1 อยู่แล้ว ปกติหนังตะลุงนี้จะเล่นกันเป็นช่วง คือ ตั้งแต่ช่วงเดือนกรกฎาคม ไปจนถึงพฤศจิกายน เป็นช่วงที่มีฝนตกมาก ไม่ค่อยนิยมมีคนรับหนังไปเล่น จึงเป็นช่วงที่ค่อนข้างลำบากสักระยะสำหรับนายหนังเช่นผมที่มีอาชีพเดียว คือ ยึดการเล่นหนังตะลุงเป็นอาชีพหลัก ไม่มีอาชีพเสริมเหมือนนายหนังบางคน ตัวผมเองมีครอบครัว มีลูกน้องที่ต้องเลี้ยงอีกประมาณ 20 คน ถ้าตัวผมตัวนายหนังเกิดสุลู่สุหร่ายขึ้นมาแล้วลำบากคนข้าง ๆ คนในครอบครัว และลูกน้องของผมก็ต้องลำบาก เพราะเราจะไม่สามารถชักหน้าให้ถึงหลังได้ เราจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพอเพียงต้องจ่ายให้พอ รู้จักประหยัด อดออม รู้จักวางแผน รู้จักใช้เงินไปในทางที่ถูกและควร ส่วนในการช่วยเหลือผู้อื่นนี้ก็สำคัญเพราะว่าเราต้องมีความใจกว้างใจกว้างกับเพื่อนฝูง ทีมงานพรรคพวกถ้าเราไม่มีพรรคพวกหนึ่งจะไม่มีเล่น เพราะเราไม่กว้างขวางจะไม่มีการให้แสดง ถ้าเราไม่มีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ทีมงาน พรรคพวกเพื่อนฝูงเพื่อนจะไม่นึกถึง งานก็จะไม่มีติดต่อเข้ามา งานนี้มันขึ้นอยู่กับจิตใจถ้าใจสั้นนี้จบเลยนายหนังใจสั้นไม่ได้ ได้ที่ ๆ ได้ตั้งก็ได้ที่ไม่ได้ตั้งก็ต้องเสียไป ถ้าคนไม่มีจิตใจเสียสละมาเป็นนายหนังไม่ได้ส่วนในการพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในส่วนนี้ ในความพอประมาณ เราก็ใช้ตัวหนังตะลุงเป็นตัวสื่อ โดยการยกตัวอย่าง ขึ้นมาพูดให้คนได้เห็น เช่น การเป็นคนประหยัดมีผลลัพธ์ออกมาเป็นอย่างไร ไม่ประหยัดละ ผลลัพธ์ออกมาอย่างไร การซื้อสัตย์ต่อบุคคลอื่นเป็นอย่างไร การมีน้ำใจ เราแบ่งปันเขาเขาแบ่งปันเรามันได้ผลตอบแทนหรือตอบรับกลับมาอย่างไร ส่วนใหญ่เรื่องที่พูดก็นำมาจากชีวิตประจำวันในแต่ละวันที่ดำเนินไป

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

การมีเหตุผลก็เหมือนกันเป็นการคิดการตรองว่าสิ่งไหนควรหรือไม่ควรในการกระทำหรือปฏิบัติ ลูกน้องผม หรือแม้แต่ลูก ๆ ผมก็สอนเสมอ ว่าให้ดูนะสิ่งไหนสมควรทำหรือไม่ควรทำ สิ่งไหนควรกระทำก่อนสิ่งไหนควรกระทำหลัง การตรงต่อเวลานี้ก็สำคัญ การเล่นหนังนี้มันขึ้นอยู่กับเวลา การรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทุกตำแหน่งพร้อมกันหมดมีหน้าที่ขาดคนใดไปไม่ได้มันงานจะออกมาไม่สมบูรณ์ เจ้าภาพเขาจะว่าเราได้ว่าเราไม่เต็มที่กับงานกับค่าจ้าง สำหรับการพูดให้คนฟังก็เหมือนกันคือเรายกตัวอย่างจากชีวิตจริง ชีวิตประจำวันนี้แหละ ให้เขาเห็น บางคนพูดแล้วนำไปปฏิบัติตามก็มีบางคนฟังผ่านพ้นอาศัยรูปหนัง ยกตัวอย่างในเชิงเปรียบเทียบให้เห็นว่าถ้าคนที่กระทำกับไม่กระทำมีผลลัพธ์ต่างกันยังไง

3. ในด้านการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงของหนังตะลุง คือ ดนตรีการใช้เครื่องดนตรีในสมัยก่อนมีแค่กับกลองใบหนึ่ง โหม่ง ฉิ่ง ทับ 5 อย่างก็สามารถเล่นหนังตะลุงสร้างความบันเทิงให้คนฟังได้แล้ว แต่ในปัจจุบันไม่ใช่ต้องมีเสียงที่หลากหลายมีความเร้าใจที่เพิ่มขึ้นเพื่อปรับตัวให้หนังตะลุงอยู่รอดให้เด็กยุคใหม่หันมาฟังให้ความสนใจ เรียนรู้และเลือกที่จะอนุรักษ์ไว้ เรามอบคนอื่นสอนคนอื่น โดยผ่านกลอนบ้างบทร้อยกรองบ้าง สิ่งแวดล้อมธรรมชาติก็พูดไปการปลูกป่าคุณค่าของป่า ไปพูดณรงค์เรื่องเอดส์การป้องกันโรคติดต่อ การรู้จักสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กเข้าใจว่าโรคนี้คืออะไร ท้องก่อนแต่งคืออะไร มีโทษยังไง อุบัติเหตุ ควบคุมโรค ยาเสพติด แต่โดยส่วนใหญ่มักจะพูดสอดแทรกเกี่ยวกับหลักธรรม สิ่งแวดล้อมทั้งนั้น

การคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทยเช่นกัน หน่วยงานราชการโดยเฉพาะวัฒนธรรม วัฒนธรรมอำเภอ วัฒนธรรมจังหวัด แต่ยุคนี้สมัยนี้คนที่ใช้วัฒนธรรมเองก็ไม่เข้าใจอย่างทอ่งแท้ เรื่องความเป็นอยู่ของศิลปินอยู่อย่างไร กินอย่างไร อยู่ได้อย่างไร เพียงว่าคำถามออกมาจากกระทรวงวัฒนธรรม ว่าความเป็นอยู่ของศิลปิน ไม่เคยสำรวจ เขาไม่เคยตรวจสอบ แต่บางคนไม่เข้าใจมาทำงานเกี่ยวกับวัฒนธรรม ไม่เข้าใจว่าหนังตะลุงคืออะไร แสดงในงานไหน รูปแบบหนังตะลุงเป็นอย่างไร ตัวนายหนัง ลูกคู่เขาอยู่กันอย่างไร วัฒนธรรมไม่เคยเล็งเห็นถึงการอยู่รอดของ ศิลปิน ทำให้ศิลปินมีแต่หมดไปหมดไป การเกิดหนังตะลุงขึ้นมาได้สักคณะไม่ใช่เรื่องง่ายเป็นมรดกที่ล้ำค่า แต่ต้องใช้ทุนกันทางราชการถ้างานไหนสำคัญจะเล็งเห็นถึงศิลปินก่อนมาเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์เป็นกระบอกเสียงกระบอกข่าวให้กับหน่วยงานของภาครัฐ

นายหนังตะลุงคนที่ 7

นายมนูญ กำเนิด ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

ถ้าจะพูดถึงเศรษฐกิจพอเพียงนั้นในปัจจุบัน มีการทำอย่างแพร่หลาย และหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน การดำรงชีวิตโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง การใช้จ่ายโดยอาศัยความพอเพียง หรือแม้แต่การแสดงต่าง ๆ ที่อาศัยหรือสอดแทรกเนื้อหาทางด้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อร่วมถ่ายทอดและช่วยปลูกฝังให้แก่เยาวชนคนรุ่นหลัง ได้ศึกษาและยังคงไว้ซึ่งหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชบัญญัติของในหลวงของเรา เศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีหลากหลายด้านอย่างที่ได้อธิบายไปข้างต้น ในวันนี้จะกล่าวถึงด้านความพอประมาณ ด้านความพอประมาณคือรู้จักแบ่งปัน มีน้ำใจ และเสียสละตนเองเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ตัวกระผมเองคิดว่าด้านความพอประมาณนั้น ทุกท่านมีอยู่ในใจอยู่แล้ว แต่เลือกที่จะปฏิบัติหรือไม่ หากทุกคนร่วมใจการปฏิบัติสิ่งดี ๆ มีน้ำใจ ไม่ลำเอียงก็จะทำให้สังคมน่าอยู่และมีความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป กล่าวโดยสรุป คือ หากเรายึดหลักความพอประมาณเป็นแบบแผนในการดำรงชีวิต จะทำให้เรามีความสุข เหนือกว่าการมีรากฐานที่ดีจะทำให้ชีวิตมีความสุข

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

ในส่วนของเศรษฐกิจพอเพียงยังมีหลากหลายด้านนัก และอีกด้านที่เราต้องพึงปฏิบัติและยึดหลักนั้น คือ ด้านความมีเหตุผล กล่าวง่าย ๆ คือ การทำหน้าที่ของตนเองให้ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองปฏิบัติ ไม่คดโกงใคร ทำอย่างสุจริต และทำงานอย่างตรงต่อเวลา ในสังคมไทยจะเห็นได้ชัดเจนว่าทุกคนต่างมีหน้าที่ที่ต้องทำกันทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่เกี่ยวกับการงาน หน้าที่เกี่ยวกับครอบครัว และหน้าที่การเป็นบุตร หรือบิดา มารดา กระผมเองก็เป็นผู้ที่นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีเหตุผลมาใช้เป็นแนวทางเช่นกัน คือ ผมมีหน้าที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีงามของภาคใต้ คือ การละเล่นหนังตะลุง ผมจึงมีหน้าที่รับผิดชอบที่ต้องทำงานออกมาให้ดีและอารมณ์ดี ศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ให้ยังคงดำรงไว้ ผมเองทำงานคนเดียวก็คงจะสำเร็จไม่ได้ ผมมีพี่ เพื่อน และน้องร่วมงานของผม ผมไม่เคยคิดเอารัดเอาเปรียบใคร ถึงแม้เขาเหล่านั้นจะเป็นลูกจ้าง ผมก็สัตย์ต่อการทำงาน และมักจะสอนลูกจ้างผมเสมอว่า ต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานอย่างสุจริต มุ่งมั่น ตรงต่อเวลาหน้าที่ และลดละการพนัน รวมทั้งสิ่งเสพติดต่าง ๆ เพราะสิ่งเหล่านั้นจะมีแต่สร้างความเสียหาย ผมคิดว่าสิ่งที่ได้ทำมาผลคิดว่า ทุกคนสามารถนำไปใช้และเป็นตัวอย่างการใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผลได้เป็นอย่างดี

3. ในด้านการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีนั้น คือ การรู้ทัน การไม่ประมาท ถ้าเปรียบกับโรคภัยไข้เจ็บ ก็คงเกี่ยวกับการมีภูมิคุ้มกัน หรือภูมิคุ้มกันในตัวเองที่มีต่อโรคนั้น ๆ ในการทางแพทย์จะมีวัคซีนฉีดเพื่อป้องกันโรคนั้น ๆ แต่ทางการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การรู้จักอดออม มีการวางแผน ในปฏิบัติงานต่าง ๆ มีการเตรียมความพร้อม ยกตัวอย่างเช่น หากเรารู้ว่าชีวิตเราไม่แน่นอนไม่ยั่งยืน เราควรหาวิธีป้องกันความเสี่ยง เช่น การทำประกันชีวิต การทำประกันอุบัติเหตุต่าง ๆ นับว่าเป็น การคุ้มกันที่ดีอย่างหนึ่ง เพราะจะทำให้คนรุ่นหลัง หรือคนข้างหลังไม่ลำบาก เมื่อยามแก่เฒ่าหรือชราภาพ รวมทั้งหากเรามีการศึกษาที่ดีก็จะทำให้เรามีภูมิคุ้มกันที่ดีด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น หากเราเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู อาจารย์ ตั้งใจเรียน จะทำให้เราได้รับความรู้อย่างเต็มที่ เมื่อเรามีความรู้ที่ดี และทำให้นำนามความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมาในข้างต้น จะส่งเสริมให้เรามีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิตแน่นอน

นายหนังตะลุงคนที่ 8

นายสุเทพ คำแหง ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

จากประสบการณ์ของผมกับหนังตะลุงที่ผมมีนั้น ผมจะสร้างบุคลิกหรือบทบาทตัวละครที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ตัวอย่างเช่น ตัวละครที่เป็นเจ้าเมือง มีบุคลิกของคนที่มีความร่าเริงมาก ๆ เพียบพร้อมในทุก ๆ ด้าน แต่ยังมีน้ำใจ และรู้จักแบ่งปันต่อประชากรในเมืองช่วยเหลือ เกื้อกูล เห็นอกเห็นใจผู้ที่ลำบากหรือเดือนร้อน ตัวอย่างบทละครคือ มีราษฎรมาขอความช่วยเหลือ เนื่องจากขาดแคลนอาหารและข้าวของอุปโภคบริโภค ในยามที่เกิดเหตุร้าย เจ้าเมืองก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ รีบจัดหาข้าวช่วยเหลือ ทั้งร่างกาย หรือแม้แต่เงินส่วนตัวของเจ้าเมืองออกแจกจ่ายประชาชน จะตัวละครที่มีบุคลิกเช่นนี้ ผมคิดว่าเป็นการถ่ายทอดความพอประมาณได้ดี คือเจ้าเมืองมีทรัพย์สมบัติมาก จะใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายก็ได้แต่ท่านไม่ได้ทำแบบนั้น แต่กลับช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มความสามารถ ท่านรู้จักการพอประมาณในการใช้จ่าย และยังช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นในยามที่มีปัญหาหรือเดือดร้อน และตัวละครที่จะกล่าวถึงการแบ่งปันนั้นมีอยู่มากในบทละคร ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งปันให้ พี่น้อง ญาติมิตรสหาย เพื่อนฝูง ต่างถ่ายทอดผ่านบุคลิกของตัวละครนั้น ๆ เป็นการสอดแทรกที่ดี มีทั้งคำสอน เนื้อหาสาระ และที่ขาดไม่ได้คือเสียงหัวเราะ ที่ทำให้สนุกไปกับละครและได้แนวคิดที่ดี

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

การดำรงชีวิตที่มีเหตุผลย่อมเป็นการใช้ชีวิตที่ไม่เดือดร้อนใคร ผมขอพูดถึงหนังตะลุงอาชีพที่ผมทำอยู่ตอนนี้ ในด้านความมีเหตุผลที่สอดคล้องกับอาชีพนั้น คือ การที่ผมปฏิบัติหน้าที่ด้วย

ความสุจริต มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลาเสมอ ทำงานอะไรก็ตามและทำด้วยความตั้งใจทำ
 เพื่อพัฒนาตัวเอง พัฒนาคณะ พัฒนาความสามารถ ไม่ได้เพื่อที่จะแข่งขันกับใคร ในตัวละครก็มี
 บุคลิกในการใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผลอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นเจ้าเมือง ไอ้เท่ง ไอ้ทอง ไอ้หนูนุ้ย เป็นต้น
 ขอยกตัวอย่างที่เห็นชัด ๆ ก็คือ ตัวหนังที่มีชื่อว่า เจ้าเมือง คือ ทำหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี
 มีความรับผิดชอบ ไม่คดโกงบ้านเมือง และยังบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ที่ขาดแคลน และไม่ยุ่งเกี่ยวกับ
 อบายมุข สุราเมรัยต่าง ๆ เมื่อคนดูที่มาชมหนังตะลุง ได้เห็นการแสดงผ่านตัวละครเจ้าเมือง
 ก็นำไปใช้เป็นแบบอย่าง ซึ่งทางคณะจะให้แง่คิดทั้งข้อดีและข้อเสียของตัวละคร ผู้รับชมหรือรับฟัง
 ก็จะมีวิจารณ์ญาณในการรับชมเช่นกัน ว่าสิ่งไหนดี สิ่งไหนควรไปปรับใช้ บางครั้งผมเคยได้ยินคน
 ที่มาชมหนังตะลุง พูดถึงบทละครของผมในทางที่ดี มีแง่คิดดี ๆ ผมก็ดีใจ ถือเป็นการสอนในด้าน
 เศรษฐกิจพอเพียงด้วย

3. ในด้านของการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

ในส่วนตัวผมแล้ว ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในแง่ของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ผมได้ถือปฏิบัติ
 อยู่เป็นประจำ และเมื่อผมปฏิบัติแล้วนั้นทำให้ผมรู้ว่าการนำหลักแนวคิดของในหลวงเรื่องเศรษฐกิจ
 พอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันนี้มาใช้ทำให้คุณภาพชีวิตของผมดีขึ้น ผมรู้จักวิธีการออมเงิน การวางแผน
 การทำงาน ก่อนแสดง หลังแสดง เตรียมความพร้อมทุก ๆ ด้านก่อนการแสดง เช่น ผมไปแสดงแต่ละแห่ง
 ผมจะนำเงินที่ได้แบ่งให้ลูกน้อง ส่วนที่เหลือผมจะอดออมเพื่ออนาคตของครอบครัว และงานที่ผมแสดง
 มีความผิดพลาดน้อยมาก เนื่องจากผมมีการวางแผนการทำงานก่อน เตรียมตัวเป็นอย่างดี เวทีการแสดง
 เครื่องดนตรี ผมจึงรู้ว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี นั้น สามารถปรับใช้กับชีวิตได้
 และทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้นด้วย และผมเองเป็นนายหนังตะลุง ผมจึงไม่รอช้าที่จะนำเอาหลักเศรษฐกิจ
 พอเพียงใส่ลงไปในบทละครที่ผมแสดงด้วย เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาฟัง นอกจากได้ความสนุกสนาน เฮฮาแล้ว
 ยังได้นำเอาหลักการไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันของผู้รับชมอีกด้วย

นายหนังตะลุงคนที่ 9

นายพนพล ศรีสุด ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

สำหรับในส่วนของความพอเพียงนั้น ได้พูดให้คนที่มารับชมหนังตะลุงออกไป โดยผ่าน
 การสื่อออกไปโดยการพูดคุยโต้เถียงกันของรูปตัวหนัง บางครั้งก็สอดแทรกบทกลอนซึ่งเป็นกลอน
 สอนคนให้ข้อคิดให้คติสอนใจ เช่น ฤๅษีสอนศิษย์ ตัวอย่างเช่น ชีวิตคนเกิดมามีค่า ช่าง ม้า วัว
 ควาย ตายยังไว้เขาหนัง ยังใช้ประโยชน์ได้ แต่คนเราต้องสร้างความดีไว้ให้คนได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง
 เป็นการให้ข้อคิดในการเปรียบเทียบ เมื่อช่าง ม้า วัว ควาย ตายไว้เขาหนัง เพื่อฝากฝังบุญกุศลไว้ให้
 ทุกคนได้มองเห็นแต่มนุษย์เรากล้มตายได้ประเดี๋ยว ดีชั่วเป็นปรากฏให้โลกดู คือ ค่าของคน คือ ผลงาน
 อยู่ที่เรากระทำ เป็นบุญหรือกรรมที่ปรากฏไว้ให้คนได้ยึดถือ สร้างดีมีผลคนเล่าคือ จะเสียชื่อเมื่อ

ตัวเราสร้างความเลว หรือแม้แต่ในการพูดถึงสถาบันครอบครัว เช่น เมียคุยกับผัวอย่างไร แบบไหน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน ผัวรักเดียวใจเดียว ไม่มีน้อยมีแต่หลวงคนเดียว เสนอให้คนเน้นถึงการใช้ชีวิตคู่ ให้มีความอดทน ประณีประนอม นำเสนอผ่านตัวตลกโดยการพูดประชดกัน หยอกเหย้ากัน หรือแม้แต่การพูดเกี่ยวกับการรักษาธรรมชาติ ธรรมชาติการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่ารู้คุณค่า ไม่ทำลาย ซึ่งอาจจะนำมาพูดรวมกับเรื่องของวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ของภาคใต้เรา วัฒนธรรมการกินของคนใต้นั้นแปลกแปลกในที่นี้คือ เป็นเรื่องของกินในของแปลกๆ บ้างครั้งเรากิน ชะมดแต่คนใต้เราเรียก มูสัง บ้างครั้งเรากินค่าง คนภาคกลางเค้าเรียก ค่างแว่น ถ้าพูดถึงตัวตะกวดหรือแล่นในภาษาบ้านเราก็นั้นชอบกินนกกแล เราพูดออกไปให้เด็กในสมัยใหม่ที่ไม่วัดใจวัฒนธรรมการกินเหล่านี้ ได้ยิน ได้ฟังได้คิดตาม หรือพูดออกไปเพื่อให้ผู้ใหญ่ได้นึกถึง คิดถึง อดีต ความทรงจำในวันวาน หนังสือเล่มนั้นสร้างทั้งจินตนาการในปัจจุบันและชวนให้หวนรำลึกถึงความทรงจำในอดีต เช่น ยกตัวอย่าง ตัวตลกกำลังเดินทาง ไปเจอเข้ากับแล่น แต่แล่นวิ่งเข้าไปหลบในโพรงใต้โคนต้นไม้ ที่นี้ทำยังไงถึงจะจับแล่นได้ก็ต้องก่อกองไฟสูมใต้โคนต้นไม้แล่นจริงออกมาแล้วจับแต่ต้นไม้ต้นนั้นก็ต้องตายเพราะเราไปเผามันเพื่อเอาแล่น สรุปว่ามันเสียมากกว่าได้ ต้นไม้สักกว่าจะโตนั้นมันนาน เราจะทำอย่างไรให้มันกลับคืนมาก็ต้องมีการปลูกทดแทนขึ้นมา พูดออกไปให้ผู้ชมได้ฟังได้คิดตามหรือแม้แต่การทำมเกิดจากอะไรในพื้นที่ๆ น้ำไม่เคยท่วมแต่กลับเกิดน้ำท่วม 1. ที่ตรงนั้นอาจจะเคยเป็นทางน้ำคนเอาดินไปถมปิดทางน้ำเสีย น้ำมันก็ไปไหนไม่ได้ เอาไปทำบ้านจัดสรรในเมื่อเราไปรุกรานธรรมชาติ ต้นน้ำ น้ำไม่ที่ไปไหนมันก็มาจมนมนุษย์เราโดยเมื่อเล่นหนังก็พูดสอดแทรกสิ่งเหล่านี้เสมอ เป็นการย้ำเตือนให้คนเห็นถึงคุณค่าของสิ่งของแต่ละอย่าง ให้รู้ค่า รู้จักใช้ รู้จักดูแล รู้จักรักษา พึ่งพา อาศัย ช่วยเหลือเกื้อกูล รวม ๆ แล้วก็คือการพูดให้เห็นถึงการดำรงชีวิต การเข้าใจใช้ชีวิต

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

ถ้าถามถึงความมีเหตุผลนี้ก็ตอบได้หลายแบบความมีเหตุผลในการทำงาน ความมีเหตุผลในการใช้ชีวิต ความมีเหตุผลในการใช้ในการจ่าย ความมีเหตุผลในการให้ ตอบได้หลายอย่าง เพราะทุกการกระทำย่อมมีเหตุผล แต่ตัวเราเองนั้นจะสามารถเข้าใจถึงเหตุผลของการกระทำได้มากน้อยเพียงใด ถามถึงการพูดถึงการมีเหตุผลก็เช่นเดียวกับความพอประมาณ เช่น เราอาจจะยกตัวอย่างของการใช้จ่าย เหตุผลของการจ่ายแต่ละคนไม่เท่ากัน คนมีเยอะอาจใช้จ่ายเยอะได้ แต่คนมีน้อยไม่สามารถที่จะใช้จ่ายมากได้เนื่องจากสภาพฐานะของแต่ละบุคคล เหมือนบางคนเห็นข้างบ้านซื้อรถใหม่ตัวเองอยากได้รถใหม่ด้วยก็จะไปซื้อโดยไม่ดูเลยว่า ที่บ้านตัวเองอาจจะมียอดอยู่แล้วหลายคันหรืออาจจะไม่มีกำลังพอที่จะซื้อได้ เรื่องตรงนี้เราก็ดูให้เห็นได้ว่าควรที่จะคิดยังไงใช้จ่ายยัง ถ้ามีเงินซื้ออีกก็ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเพื่ออะไร ถ้าไม่มีเงินก็กลายเป็นเห็นข้างขึ้นข้างล่าง เราก็ดูสอนคนให้เข้าใจถึงเหตุผลของการใช้ของแต่ละคนที่ต่างกัน หรือแม้แต่ในเรื่องของความตรงต่อเวลาสำหรับชาวคณะหนังตะลุงเองการจะเดินทางไปเล่นหนังตะลุงในแต่ละครั้ง เช่นการเดินทางไปเล่นหนังที่พัทลุง บ่าย 2 โมงต้องมาพร้อมกันทุกคน ทั้งทีมงานลูกคู่ต้องมาพร้อมหมด เพื่อเตรียมการเดินทางหากแม่สายไป 30 นาทีการเดินทางของเราจะล่าช้าออกไป ไปถึงที่หมายไม่ถึงเวลาตามที่กำหนดมักจะมีปัญหาตามมาเสนอปัญหาคือเจ้าภาพ อย่างน้อยหนังตะลุงเรา 5 โมงเย็น ต้องขึ้นฉากขึ้นจอ ตั้งโรงหนังตะลุงเรียบร้อยเวทีพร้อมแล้ว เตรียมการแสดงเสร็จสิ้น แต่ถ้าไปถึงค่ำจะมีปัญหาเนื่องจากว่าเราไปเล่นต่างที่

ถ้าคนที่จะไปดูหนังเขาจะไม่รู้ว่าคีนีมีหนังนะ บางทีไปถึงค่าแล้ว บางคนคิดว่าไม่มีหนังเล่นคีนีนี้ เจ้าภาพก็อาจมีบ่นมีต่อว่า เสียเวลาสัก 10 นาที ก็มีผลแล้ว คุณต้องรู้ว่าการสายของใครสักคน หรือของตัวเองของคุณจะส่งผลอะไรต่อภาพรวม ส่งผลอะไรต่อการแสดง

3. ในด้านการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

ภูมิคุ้มกัน หมายความว่า การรู้พร้อม การเตรียมตัว การวางแผนล่วงหน้า ปกติก็พูดออกไปให้ผู้ชมได้ฟังอยู่บ่อยครั้งเสมอ เช่น ถ้าพูดถึงเรื่อง การเตรียมความพร้อมในเรื่องของการใช้เงิน พูดให้คนเก็บหอมรอมริบ รู้จักใช้เงิน ก็ได้พูดออกไปโดยรูปหนึ่งตัวตลก เช่น ตัวตลก นายเท่ง จะออกจากบ้านมีเงิน 500 เมียก็ขอเงินไว้ใช้จ่ายในครอบครัวก่อนขอไว้สัก 300 มันแสดงให้เห็นว่า กลัวนายเท่งจะนำเงินไปจ่ายหมดขอ ไว้เพื่อค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ากิน ในครัวเรือน ถ้าให้ไปก็ตามประสาผู้ชาย เจอเพื่อนฝูงก็เลี้ยง กินกัน จนหมด ตามนิสัยคนจังหวัดตรัง ที่คนชอบพูดโดยทั่วไปว่า ชาวตรังใจกว้าง คนตรังแม้เป็นคนไม่รู้จักกันเราก็ให้ความใกล้ชิด สนับสนุนชวนกินข้าวกินน้ำชาเป็นเรื่องปกติ ในเรื่องที่ยกตัวอย่างมาเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้จ่าย ใช้เงินของครอบครัว โดยส่วนมากเรื่องที่เรานำมาพูดจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เกิดขึ้นจากสิ่งรอบตัว หรือบางครั้งอาจมาจากการณรงค์ของทางภาครัฐ เช่นในด้านของ โรคต่าง ๆ จะกระทรวงสาธารณสุข เช่น การพูดให้คนสนใจ ป้องกันในการคุมกำเนิด ป้องกันโรคจากเพศสัมพันธ์ หรือโรคท้องร่วงในช่วงฤดูร้อน การทำสวน ทำไร่จากกระทรวงเกษตร หรือการณรงค์เรื่องยาเสพติด เราก็ใช้ ตัวตลกในหนังตะลุง สื่อออกไปตามความคิดและจินตนาการของเรา อาจเป็นคำสั่งจากเจ้าเมืองภายในหนังสั่งลงไปถึงไพร่ฟ้าประชาชน หรืออาจเป็นคำสั่งจากฤๅษี หรือแม้แต่การพูดคุ้ยหยอกเย้ากันของตัวละครหนังตะลุงเอง สื่อของเราคือหนังตะลุง แต่เราจะทำยังไงให้คนคิดตาม ให้คนเห็นภาพ และตัดสินใจที่จะนำไปปฏิบัติในบางเรื่องที่เขาเห็นว่าดี ส่วนหนึ่งนั้นย่อมมาจากการที่เราต้องพูดออกไปก่อน โดยผ่านตัวตลก ผ่านหนังตะลุง เมื่อเขาได้ฟังคิดตาม อาจจะเป็นแรงจูงใจให้เขาปฏิบัติตาม อีกส่วนหนึ่งย่อมมาจากการกระทำของตัวนายหนังเองถ้านายหนังเป็นคนที่มีการประพฤติที่ดี มีกิจวัตร มีการปฏิบัติที่ดี เมื่อคนเห็นคนก็เชื่อถือ บวกกับข้างต้นที่กล่าวมา อาจจะเพิ่มการตัดสินใจของการนำไปปฏิบัติ หนังตะลุงของคณะเรานั้นยึดหลักอย่าทะเลาะเถียงอย่าเห็นเราดีแล้วเราเก่งแล้ว การเป็นหนังตะลุงนั้นมันไม่จบสิ้นต้องหาความรู้ไปเรื่อย ๆ หาอาจารย์ไปเรื่อย ๆ หนังตะลุงไม่มีคำว่าสิ้นสุดไม่มีวันจบ เหมือนเราเรียนภาษาไทย เราเรียนตั้งแต่เกิดจนตายไม่จบมีหลายเรื่อง เช่น คำว่าตายในภาษาไทย มีมากมายหลายคำที่ให้ความหมายเหมือนกัน หนังก็เช่นกัน มุขตลกเราก็ต้องหาไปเรื่อย ไม่มีสิ้นสุดไม่มีวันหยุดต้องสรรหามุขใหม่ ๆ มาให้ท่านผู้ชมต่อเนื่อง ทำให้ท่านผู้ชมทันสมัย เราถามท่านผู้ชมถ้าตรงไหนบกพร่องผิดพลาดขอให้บอก เราพร้อมรับคำติชมนั้นนำมาปรับใช้แล้วก็นำมาวิเคราะห์ว่าเป็นจริงไหม วัฒนธรรมหนังตะลุงของเรานั้นมันคือ ศิลปิน เราต้องนำมาผสมผสานและประยุกต์เพื่อนำมาถ่ายทอดให้ผู้ฟังรับรู้ เราสามารถนำวัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น กลอนมโนราห์ มาประยุกต์ใช้กับหนังตะลุงเพื่อสานต่อวัฒนธรรมให้ท่านผู้ชมได้ชมอย่างหลากหลาย สิ่งเหล่านี้คือ มรดกล้ำค่าต้องรักษาไว้ สิ่งนี้กำลังจะสูญหาย เด็กยุคใหม่ไม่ให้ความสนใจในวัฒนธรรมเหล่านี้บ้างว่าเซย์ บ้างว่าไม่พัฒนา บ้างว่าไม่น่าสนใจ ไม่ดึงดูด เราเองชาวหนังตะลุงเองก็เปลี่ยนแปลงปรับปรุงจากในสมัยอดีตไปเยอะทั้งในด้านการเพิ่มความบันเทิง ดนตรี เพลง เครื่องเสียง ตัวเราเองก็ต้องสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้หนัง

ตะลึงนั่งคงอยู่ และตัวผู้ชมเองก็ต้องช่วยกันสนับสนุน เพื่อให้ภูมิคุ้มกันนี้สมบูรณ์ มรดกสืบทอดมาจากสมัยก่อนของบรรพบุรุษที่ได้สร้างไว้ไม่รู้กี่ร้อยปีมาแล้ว ให้เด็กรุ่นหลังได้เห็นและรับรู้ถึงความสามารถของบรรพบุรุษ

นายหนังตะลุงคนที่ 10

นายบัญญัติ สุวรรณแว่นทอง ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น

1. ในด้านความพอประมาณได้กล่าวไว้ว่า

ด้านความพอประมาณผมว่าเป็นการรู้จักประมาณตน รู้จักแบ่งปัน มีน้ำใจ อุทิศตนเองเพื่อบุคคลอื่น คือ หากเราน้ำใจก็ทำให้เราเป็นสุข สุขที่ได้ให้ มากกว่าการได้รับจากผู้อื่น และนอกจากความสุขแล้ว ผมคิดว่าพอประมาณโดยการไม่ฟุ้งเฟ้อ ยกตัวอย่างง่าย ๆ จากตัวผมเอง คือ ข้างของเครื่องใช้ที่บ้าน ผมใช้อย่างประหยัดมาก ๆ เช่น ยาสระผม ยาสีฟัน เครื่องครัว และข้าวของต่าง ๆ ภายในบ้าน วันก่อนตู้เสื้อผ้าเสียตรงบานประตูเปิด ผมไม่เคยคิดที่จะทิ้ง แต่ผมกลับซ่อมแซม ไม่ฟุ้งเฟ้อ เสียเงินน้อย หากซ่อมได้เราก็กซ่อม และผมเองไม่ได้รำรวยมาก่อนผมจึงค่อยข้างไม่ฟุ้งเฟ้อ ถึงแม้ว่าตอนนี้ผมได้เป็นเจ้าของกิจการ แต่ผมก็ไม่ได้ใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อเกินตัวเลย ผมนึกถึงหลักคำสอนของในหลวงเสมอ ที่สอนให้เรารู้จักความพอเพียง ความพอประมาณ ผมเองก็ได้นำหลักปรัชญานี้เป็นแนวทางเสมอมา

2. ในด้านของความมีเหตุผลได้กล่าวไว้ว่า

ด้านความมีเหตุผลในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริของในหลวง พุดง่าย ๆ คงเกี่ยวกับการมีเหตุในการดำรงชีวิต รู้จักมีเหตุผล ว่าทำอะไร คือ ได้รับความที่ให้อะไร และรับผิดชอบกับสิ่งที่ทำ รวมทั้งไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนกับการกระทำของเรา ในศิลปวัฒนธรรมทางภาคใต้ คงปฏิเสธไม่ได้ที่เราจะสอดแทรกสิ่งเหล่านี้ลงไปในเนื้อหาของบทละคร หนังตะลุงเพื่อให้ลูกหลานได้ปฏิบัติตามและเป็นแบบอย่างที่ดีและที่ถูกต้อง ซึ่งคำสอนต่าง ๆ จะถูกถ่ายทอดไม่เพียงแค่ผ่านเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังส่งผ่านไปในบุคลิกของตัวละคร การกระทำต่าง ๆ ที่ตัวละคร แสดงออกมา ทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติตามได้ในการดำรงชีวิต ผมว่าเป็นการถ่ายทอดที่ถือว่าดีในภาคใต้ เพราะนายหนังจะสอดแทรกไปอย่างนิ่มนวล และซึมซับโดยง่าย และยังมีคำสอนต่าง ๆ อีกด้วย

3. ในด้านของการมีภูมิคุ้มกันได้กล่าวไว้ว่า

ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ถ้าภาษาชาวบ้านคงเหมือนการมีกำแพงที่ดี ปกป้องตัวเรา ปกป้องคุณภาพชีวิตของเรา นั่นก็คือ การรู้จักวางแผน และความไม่ประมาท และที่สำคัญใส่ใจในความเป็นวัฒนธรรมไทย รวมทั้งศึกษาวัฒนธรรมของต่างชาติ หรือต่างถิ่น ต่างภาษา ในฐานะที่ผม

เป็นผู้สืบสานศิลปะอย่างหนึ่งของภาคใต้ที่มี ชื่อว่า หนังตะลุง ผมเองจะสร้างภูมิคุ้มกัน การละเล่นหนังตะลุง โดยการสร้างภูมิคุ้มกันที่เรียกว่า การไม่ทำลาย ถำรง และเชิดชูวัฒนธรรม ให้ยังคงอยู่คู่กับชาวภาคใต้ไปตลอดรุ่นลูกหลาน โดยผมจะเริ่มจากการสั่งสอนลูกหลานของผมให้รู้จักศิลปะของภาคใต้ และปลูกฝังให้ลูกหลานไม่ทำลายศิลปะที่สวยงาม และใส่ใจที่จะเชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่นของภาคใต้ และไม่ลืมศิลปะของภาคใต้ รวมทั้งให้ลูกหลานได้มองโลกกว้างโดยการศึกษาวัฒนธรรมของเพื่อนต่างถิ่น ต่างบ้านต่างเมือง อีกด้วย เพื่อให้ทราบว่าสังคมโลกในปัจจุบันได้เดินทางไปไกลแค่ไหน ถึงแม้ผมจะเป็นนายหนังที่มองไม่เห็น แต่ผมจะพยายามทำสิ่งที่ผมทำได้ดีเพื่อลูกหลานของผมได้สืบสานต่อ

สรุป

1. ด้านความพอประมานนั้นสรุปได้ว่านายหนังทั้ง 10 คนนั้น มีจำนวน 5 คน ได้นำเรื่องของความพอประมานมาใช้ในชีวิตประจำวัน และจากจำนวน นายหนังทั้งหมด 10 คนนั้น มีจำนวน 8 คน ที่ได้นำเรื่องของความพอประมานมาถ่ายทอดให้ผู้ฟัง

โดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความพอประมาน โดยมีการยกตัวอย่างโดยการนำตัวละครหนังตะลุงมาเปรียบเทียบ การสร้างตัวละครที่มีความเป็นผู้นำจิตใจเข้มแข็ง สอดแทรกให้ผู้ชมได้เห็นโดยส่วนใหญ่หนังตะลุงพูดถึงการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่นการทำอะไรก็ได้ตามความสามารถของตนโดยกำลังที่พอทำได้ไม่มากไม่น้อยเกินไป

ในส่วนของการนำมาถ่ายทอดให้ผู้ฟังหรือผู้รับชมนั้นมักจะเป็นการยกตัวอย่างตัวละครขึ้นมาเปรียบเทียบให้ผู้ชมเห็นในเรื่องต่างๆทั้งการใช้ทรัพย์สิน ดำเนินชีวิต การรู้จักดำรงตน ดำรงชีวิตอยู่ในความพอดี เพื่อแสดงให้คนได้เห็นและเข้าใจ

2. ด้านของความมีเหตุผลนั้นสรุปได้ว่านายหนังทั้ง 10 คนนั้น มีจำนวน 6 คน ได้นำเรื่องของความมีเหตุผลมาใช้ในชีวิตประจำวัน และจากจำนวนนายหนังทั้งหมด 10 คนนั้น มีจำนวน 7 คน ที่ได้นำเรื่องของความมีเหตุผลมาถ่ายทอดให้ผู้ฟัง

โดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ความคิดโดยนายหนังตะลุงมักจะพูดถึงเหตุผลทางความคิด เหตุผลของการกระทำ เหตุผลในการใช้ส่วนการพากย์ให้ผู้ชมฟังนั้น ส่วนใหญ่มักจะพูดให้ผู้ชมคิดตาม สอนให้ผู้ฟังเข้าใจถึงเหตุผลของการคิด เหตุผลของการกระทำ

ในส่วนของการถ่ายทอดนั้นนายหนังก็ได้หยิบยกบทต่างๆขึ้นมาแสดงให้ผู้ชมฟัง เช่น การสอนศิษย์ของพระฤๅษีหรือการสอนลูกของเจ้าเมือง

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันนั้นสรุปได้ว่านายหนังทั้ง 10 คนนั้น มีจำนวน 8 คน ได้นำเรื่องของการมีภูมิคุ้มกันมาใช้ในชีวิตประจำวัน และจากจำนวนนายหนังทั้งหมด 10 คนนั้น มีจำนวน 6 คน ที่ได้นำเรื่องของการมีภูมิคุ้มกันมาถ่ายทอดให้ผู้ฟัง

โดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ การรู้จักออมเงิน หรือรู้จักประหยัดนั้นมีการพูดถึง การออมเงิน การทำประกันชีวิต หรือแม้แต่การวางแผนชีวิต เป็นการแสดงให้เห็นถึงการกันไว้ดีกว่าแก้ไข

ในส่วนของการถ่ายทอดนั้น นายหนังแต่ละคนก็ได้หยิบยกตัวละครหนังดังขึ้นมา เปรียบเทียบให้ผู้ชมได้เห็น ตัวละครที่มีความต่างกัน เช่น ตัวละครที่มีการวางแผนในชีวิตจะได้ผลลัพธ์อย่างไรถ้ามีการวางแผนชีวิต ผิดกันกับตัวละครที่ไม่มีการวางแผนในชีวิตจะประสบผลอย่างไร ก็ได้ถ่ายทอดยกตัวอย่างให้ผู้ชมเห็นและคิดตามเพื่อนำไปปฏิบัติตาม

ตารางที่ 2 สรุปข้อมูลแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนายหนังตะลุง

ลำดับที่	นายหนังตะลุง	แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง					
		ด้านความพอประมาณ		ด้านความมีเหตุผล		ด้านภูมิคุ้มกัน	
		การนำไปใช้	การถ่ายทอด	การนำไปใช้	การถ่ายทอด	การนำไปใช้	การถ่ายทอด
1	แป้ว	✓	✓	-	✓	✓	-
2	ณรงค์	-	✓	✓	-	✓	✓
3	ปรัชญา	✓	✓	-	✓	✓	✓
4	ตรีจักร	-	✓	✓	✓	✓	✓
5	ครูพันธ์	-	✓	✓	-	✓	-
6	นงส์	✓	✓	✓	-	-	✓
7	มัญญ	✓	-	-	✓	✓	-
8	สุเทพ	-	✓	✓	✓	✓	-
9	นพพล	-	✓	✓	✓	✓	✓
10	บัญญัติ	✓	-	-	✓	-	✓
สรุป		5	8	6	7	8	6

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับชมหนังตะลุง

ข้อมูลจากการวิจัยในส่วนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลทุกท่านได้อนุญาตให้ผู้วิจัยสามารถใช้ชื่อ-นามสกุลจริงในการวิจัย ผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียงลำดับผู้รับชมหนังตามอายุได้ดังนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ด.ต. ประดิษฐ์ กุลวิจิตร

อายุ 64 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 22/11 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา จบโรงเรียนตำรวจ อาชีพข้าราชการบำนาญ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 30 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังแป้ว จำนวนครั้งที่เคยชม 5
 2. หนังอาจารย์ประพันธ์ จำนวนครั้งที่เคยชม 6
 3. หนังอาจารย์ณรงค์ จำนวนครั้งที่เคยชม 6
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังแป้ว

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การแบ่งปัน นายหนังตะลุง ได้ยกตัวอย่างของการดำรงชีวิต โดยใช้ตัวละครเป็นตัวบอกเล่า ขึ้นมาว่า ช้างบ้านของนายเท่ง มีที่ดินรกร้างปล่อยให้หญ้าขึ้นไม่ได้ใช้ให้ก่อประโยชน์อะไร ทำไมไม่ทำเหมือนช้างบ้านบ้างที่ปลูกผักสวนครัว ไม่จำเป็นต้องดูแลอะไรมาก พริก โหระพา กระเพรา คื่นห้าน้ำ ใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ พืชเหล่านั้นก็นำมาบริโภคได้ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ถ้ามีเหลือเยอะ ๆ อาจก่อให้เกิดรายได้ขึ้นมาก็ได้บ้าง

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: เราก็นำมาปลูกพืชไว้ใช้กินในครัวเรือน ลดค่าใช้จ่าย และได้มีอาหารหมุนเวียนหลายอย่าง พริกมีเยอะ ๆ บางครั้งก็เก็บขาย ซะอม โหระพา ก็เพราะก็ตามดีกว่าปล่อยให้ดินมีต้นหญ้าขึ้นไม่ได้ทำให้เกิดประโยชน์อะไร เกิดหิวขึ้นมาหญ้าก็กินไม่ได้แต่ผักนั้นกินได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ส่วนมากแล้วมันเป็นคล้าย ๆ อุทาหรณ์ ถ้าเราทำคนข้างบ้านเห็นว่าดี เขาก็ทำตามเพราะเขาคิดว่ามันดีไม่เสียหายอะไร ทำแล้วเกิดประโยชน์เสียด้วยซ้ำ

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: จากการที่ไปดูหนังตะลุงได้ข้อคิดจากบทละครผ่านตัวละครหนังตะลุงในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยกตัวอย่างของการใช้เหตุผลในการดำเนินชีวิต ว่าคนเรานั้นต้องมุ่งเน้นหาข่าวหาปลาเกินก่อนที่จะหาเงินทอง ทำมาหากินก่อนที่จะคิดถึงเรื่องของการทำการค้าเลี้ยงตัวเองให้รอดก่อน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันตามที่นายหนังได้กล่าวมา คือ พยายามหาเลี้ยงตนเองให้ได้ก่อน ไม่ว่าจะเป็นการปลูกผักสวนครัวไว้กินก่อนเหลือก็ค่อยขาย เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เมื่อพุงต้ออยู่ได้แล้วก็อาจจะขยายขยายพัฒนา มีเงินเหลือก็ค่อยขยายขยาย จากหนึ่งเป็นสอง จากสองเป็นสี่ ค่อย ๆ เพิ่มไม่ใช่ขยายจนเกินกำลังของตน ตามที่ได้ยกตัวอย่างจากนายหนังตะลุงข้างต้น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้บอกเพื่อนสนิทถึงการให้เหตุผลในการใช้ชีวิต แนะนำว่าทำอะไรมาบ้างชีวิตถึงมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงก็ยกตัวอย่างของการเปรียบเทียบให้เห็นถึงการใช้จ่าย ว่าถ้าเรามีน้อยก็ใช้น้อยแต่พอควร ไม่ใช่ใช้ใหญ่เกินตัวก่อให้เกิดปัญหาขึ้นมา ภายหลัง การไม่รู้จักประมาณตนเช่นการใช้จ่ายของตัวเราในชีวิตประจำวันนั้น ถ้าเราใช้มากจนไม่มีเงินเหลือหรือมีไม่พอ ต่อมาก็ต้องไปหยิบยืมก่อให้เกิดหนี้สินตามมา หรือการเลือกซื้อของโดยไม่คำนึงถึงการใช้ ซื้อมาก็เหลือใช้ เงินที่สมควรจะใช้ในส่วนอื่นก็เกิดการใช้อย่างไม่คุ้มค่า ตรงส่วนนี้ก็ตรงกับ การยับยั้งชั่งใจ

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การยับยั้งชั่งใจของการสร้างภูมิคุ้มกันนั้น ก็คือ การดูแลตนเอง ดูแลสถานะตน เข้าใจตนเอง รู้ว่าตนเองทำอะไร มีเงินเท่าไร ควรใช้จ่ายมากน้อยแค่ไหน มีน้อยก็ใช้น้อย มีมากใช้น้อยก็เป็นไปได้ ไม่หลงไปกับสิ่งของสิ่งชั่วร้าย หรือสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความจำเป็น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ในส่วนนี้เพื่อนเคยมาปรึกษาว่าจะซื้อรถยนต์จึงได้ถามไปว่า มีความพร้อมมากแค่ไหน มีเงินเก็บเท่าไร ถ้าซื้อไปแล้วต้องผ่อนส่งเดือนละเท่าไร แล้วค่าผ่อนบ้านในปัจจุบันใช้หมดหรือยัง ถ้าเกิดเจ็บปวดขาดรายได้จะหาเงินที่ไหนส่งบริษัท ต้องคิดให้ดีก่อนซื้อ ถ้ายังไม่พร้อมรอเก็บเงินไปอีกสัก ปีก็ได้เตรียมรถรุ่นใหม่ก็ออกมาอีก

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

นายธนบดี นุ่นดำ

อายุ 64 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 29 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา - อาชีวเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อ 20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังสือตั้งแต่เกิดประมาณ 30 ครั้ง

ชื่อคณะหนังสือที่ท่านได้รับชม

1. หนังสืออาจารย์ประพันธ์ จำนวนครั้งที่เคยชม 5
 2. หนังสือเทพคำแหง จำนวนครั้งที่เคยชม 5
 3. หนังสืออาจารย์แปลกปรัชญา จำนวนครั้งที่เคยชม 6
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังสืออาจารย์แปลกปรัชญา

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังสือนายหนังสือได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังสือได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การเสียสละสิ่งของ ยกตัวอย่างจากหนังสือทะเลเช่น พี่ชายมีเพื่อนเป็นนายทอง นายพลแก้ว ได้ไปทำภารกิจปราบยักษ์ให้แก่บิดาเมื่อภารกิจ

สำเร็จกลับเมืองมา พระบิดาได้ทรงพระราชทานรางวัลแก่ฟ้าชาย ทรงได้รับพระราชทานทรัพย์มาจากบิดา ก็แบ่งให้ นายทองและนายพุลแก้วด้วยเนื่องจากทั้งสองคนเป็นสหายและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอมา

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: เรื่องแบบนี้ในสังคมภาคใต้ถือเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นเป็นนิสัยของคนภาคใต้อยู่แล้ว ไม่ว่าใครจะมาที่บ้านหรือพบเจอกันที่ไหนทำกิจกรรมอะไรอยู่เราก็จะพูดคุยชักชวนเขา เช่น คนมาที่บ้านก็ต้องชวนกินข้าว ในสมัยก่อนใครมาถึงบ้านแล้ว ไม่ยอมกินข้าวเจ้าของบ้านโกรธตายเลย หรือตามร้านน้ำชาชวนกินน้ำพูดคุยกัน หรือถ้าเป็นคนรู้จักสนิทชิดเชื้อกันจริง ๆ สิ่งของเครื่องใช้บางชนิดยังให้ต่อกันไปใช้ได้เลย

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สำหรับลูก ๆ ก็สอนเขาเสมอให้เป็นคนใจกว้าง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อน ถ้าเพื่อนไม่มีดินสอเราก็ให้ยืมได้ ยางลบปากกา แต่ก็ต้องดูขอบเขตด้วยว่าควรให้เพื่อนแค่ไหนอย่างไร

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การยอมรับผลการแข่งขันในด้านการแข่งขันกับผู้อื่น ด้านนี้นั้นนายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับการรู้จักแพ้ชนะ ยอมรับการแข่งขัน โดยยกตัวอย่างของความพ่ายแพ้ของยักษ์ที่มีต่อมนุษย์ เนื่องจากความพยายามของมนุษย์ ยักษ์แพ้กี้เลิกระรานเมืองมนุษย์ นายหนังตะลุงได้ชี้ให้เห็นถึงการรู้จักยอมรับการแข่งขัน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ในส่วนของการยอมรับการแข่งขันกับผู้อื่นในด้านความมีเหตุผลนั้น ยกตัวอย่างได้จากการลงสมัครเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการลงสมัคร ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สอบต. นายก อบต. สอบจ. นายก อบจ. หรือ สส. สว. เป็นต้น เมื่อผลการเลือกตั้งที่มาจากเสียงของคนส่วนมาก ไม่ว่าจะออกมาในรูปแบบใด เราต้องทำความเข้าใจและยอมรับผลการแข่งขัน

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ก็หาต่าง ๆ นั้น ในการแข่งขันย่อมมีทั้งผู้แพ้และผู้ชนะ สิ่งเหล่านี้สามารถสอนให้เยาวชนรุ่นหลังเกิดการปลูกฝังการรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ยกตัวอย่างเช่น การกีฬาในปัจจุบัน มีผู้แพ้ ผู้ชนะ แต่บางครั้งผู้แพ้หรือแพนบอลนั้น ไม่ยอมรับผลการแข่งขัน อาจจะมีการทะเลาะเบาะแว้งซึ่งกัน พุทธิกรรมเหล่านี้

หากได้รับการปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ๆ ความรุนแรงและการทะเลาะวิวาทจะลดน้อยลงและรู้จัก
ความพ่ายแพ้และให้อภัยซึ่งกันและกัน

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนึ่งตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนึ่งตะลุงได้ยกตัวอย่างของนายยอดทอง
เตรียมตัวจะไปท่องเที่ยวเกี่ยวกับครอบครัวในช่วงปลายปี ได้รวบรวมเก็บเงินวันละนิดวันละหน่อยตั้งแต่
ช่วงที่เริ่มตัดสินใจพูดคุยกันในครอบครัว ก็ได้วางแผน เก็บเงิน จองที่พัก ซื้อตั๋วเดินทาง ศึกษาเส้นทาง
ท่องเที่ยว เตรียมพร้อมในทุกๆด้าน เพื่อลดปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นได้

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้
ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การมีภูมิคุ้มกัน
ที่ดีที่สุดในชีวิตคือการวางแผน ไม่ว่าเราจะทำอะไร ดำเนินไปอย่างไรแล้วแต่ต้องมีแผนการ เช่น
การที่เราเก็บเงินออมเงิน ก็ต้องเริ่มจากการวางแผน การตั้งเป้าหมาย เพราะฉะนั้นการวางแผนจึงมี
ส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการประสบความสำเร็จและไปถึงจุดหมายได้อย่างรวดเร็ว

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้สอนให้ลูกได้
รู้จักถึงการใช้ความคิด ในการวางแผน วางแล้วได้อะไรมีผลดีแค่ไหน มีผลเสียไหม สอนให้ลูก ๆ
เกิดความคิด ชี้แนะให้เห็น ถึงขั้นตอนและรู้จักการนำความคิดนั้นมาใช้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

นายพนัธ ทองแจ้ง

อายุ 60 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 20 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ประถม 4 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 18,000-20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. คณะน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม จำนวนครั้งที่เคยชม 3
 2. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 6
 3. หนังสือเทพคำแหง จำนวนครั้งที่เคยชม 6
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนึ่งน้องเดียวลูกทุ่งวัฒนธรรม

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การพูดถึงการซื้อสัตย์ เทียงตรง โดยในส่วนของหนังตะลุงนั้นถ้าเราสังเกตดี ๆ เราจะพบว่า จะมีการแสดงเป็นฉาก ๆ ฉากนี้พูดถึงตัวยักษ์ ยักษ์พูดคุยกับสมุนพูดคุยกับลูกน้อง นายหนังก็พูดถึงการพูดจาฉ้อฉล พูดให้เห็นถึงความเป็นตัวโกง แทนความเป็นตัวโกง หรือบางครั้งก็พูดถึงพวกโจรป่า มีนิสัยอย่างไร ตลบตะแลง ไม่ซื้อสัตย์ คดโกง ชิงกันและกัน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: การที่นายหนังพูดในส่วนนี้ออกมานั้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวอย่างนี้เป็นการกระทำหรือนิสัยที่ไม่ดีนะ ไม่ส่งผลดีต่อการดำรงชีวิต เมื่อเราได้ยินเห็นและคิดตาม เรารู้แล้วว่าสิ่งไหนเป็นสิ่งไม่ดีก็ไม่กระทำ ตัวเราเองเมื่อได้รับฟังมาแล้ว ก็เห็นแล้วว่ามันไม่ดีก็ไม่นำมาใช้ในชีวิต นายหนังนั้นได้เตือนให้เห็นว่า นิสัยแบบที่กล่าวมาไม่มีคนชอบ

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สอนลูก ๆ หลาน ๆ และบางครั้งก็มีตักเตือนลูก ๆ หลาน ๆ บ้าง ถ้าเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดี ก้าวร้าว เด็กอาจไปจู่มาจากเพื่อนที่โรงเรียน ครอบครัวแต่ละครอบครัวพื้นฐานไม่เหมือนกัน สังคมรอบบ้านก็ต่างกัน บางครั้งก็มีการตี ลงโทษให้เด็กได้รู้สึกว่าการทำนั้นมันไม่สมควร

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การหลงใหลในอบายมุข เช่น การติดหวย นายหนังก็ยกตัวอย่างของตัวหนังตะลุง เช่น นายเปี้ยกทำงานหาเงินได้มีรายได้วันละ 200 แต่กลับนำไปซื้อหวยหุ้นวันละ 4 รอบ ๆ ละ 50 บาท เพียงเพื่อหวังว่าถ้าถูกหวยแล้วจะมีเงินมากกว่าเดิม เมื่อมีเงินก็หยุดงานไม่ต้องไปทำงาน ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นถึงความซึ่กเขี้ยว ความโลภ และการไม่รู้จักรวางแผนในการดำรงชีวิตหวังน้ำบ่อหน้า จากนั้นก็จะมีตัวละคร นายยอดทองออกมาพูดว่าการพนันนั้นมันไม่มีใครจะชนะเจ้ามือหรอก ถึงเวลาคนซื้อมีแต่จนลงจนลงทุกวัน เป็นการเตือนสติคนดูไปในตัวให้เหตุผลของการหวังน้ำบ่อหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้น

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ในเรื่องของอบายมุขนั้นที่นายหนังก่ล่าวมาแล้วพบเห็นได้บ่อยครั้งในสังคมของคนบ้านเรา ทั้งห่วยบนดิน ห่วยใต้ดิน หากไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ก็จะมีเงินเก็บเล็ก ๆ น้อยในยามขัดสน โดยส่วนตัวแล้วไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้เพราะเห็นตัวอย่างจากชีวิตจริงมาแล้ว

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้บอกต่อกับเพื่อน โดยตักเตือนยกตัวอย่างของคนที่ยุ่เสียทรัพย์สินให้เห็นข้อเสียของการพนันซึ่งไม่มีส่วนที่ดีเลย และชี้แนะให้เพื่อนหยุดเล่นหรือพยายามไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว ในส่วนของบุตรนั้นก็พยายามสอดส่องดูแลพฤติกรรมไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข เพราะในปัจจุบันสังคมภายนอกมีอิทธิพลอย่างมากในการเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังก่ได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังก่ได้พูดถึงการวางแผนในชีวิต โดยยกตัวอย่างถึงการสนทนากันระหว่างตัวละครสองตัว โดยตัวนายสีแก้วได้บอกกล่าวต่อนายยอดทองว่าการดำเนินชีวิตที่ดีนั้นต้องมีแบบแผนถึงจะประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การทำงานถ้าเรารู้จักทำงานวางแผนงานก็จะราบรื่นสำเร็จไปได้ด้วยดี โดยยกตัวอย่างของการจะปลูกบ้านสักหลังต้องเริ่มต้นจากอะไร หาที่ถากหญ้า เก็บสิ่งสกปรกขยะ หาไม้ ขุดเสา ขึ้นเรือน มุงหลังคา ล้วนแล้วแต่ต้องเตรียมอุปกรณ์ให้ครบ งานจะได้สะดวกง่ายดายนวดเร็ว ไม่เว้นแม้แต่การดำเนินชีวิตประจำวันก็มักจะเกิดขึ้นไปตามรูปแบบแผนการของชีวิตตั้งการตื่นเข้ามาต้องล้างหน้า แปรงฟัน อาบน้ำ เป็นการชำระล้างสิ่งสกปรกเพื่อเริ่มต้นทำงานในวันใหม่ได้อย่างสดชื่น ไปทำงาน มีפקเที่ยง มีเลิกงาน กลับบ้านกินข้าว ไปจนถึงเข้านอน นายยอดทองก็เข้าใจ รับฟังและพูดเชิงประชดชื่นมาว่าจะทำไปทำไมให้มันยาก ให้มันเหนื่อย สีแก้วเลยตอบกลับว่าอยู่แบบนี้ถึงไม่พัฒนา

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: คนเราจะทำอะไรนั้นต้องมีแบบแผนมีความชี้ชัด เราทำงาน ถ้าจะให้งานสำเร็จราบรื่นเราต้องเตรียมพร้อม เช่น การที่เราจะเลี้ยงไก่หลาย ๆ ตัวนั้นเรา ก็ต้องมีการเตรียมโรงเรือน อุปกรณ์ ทำโรงเรือน ต่อมาก็เป็น การหาแม่พันธุ์ไก่ ต่อมาก็การเลี้ยงดู ดูแลให้อาหาร หยอดยา การเตรียมรับมือกับเชื้อโรค โรคติดต่อ การกำจัดมูล และขึ้นสุดท้าย คือ การหาตลาดรองรับทุกอย่างล้วนต้องคิดและวางแผนให้ถี่ถ้วน

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้สอนลูกไม่ว่าจะทำกิจกรรมอะไรนั้นต้องคิดให้ดี วางแผนให้รอบคอบ รู้สึกตัวอยู่เสมอว่าทำอะไร กิจกรรมที่ท่านนั้นก็ง่ายขึ้นสำเร็จขึ้นมาได้โดยง่าย เด็ก ๆ ก็ฟังอย่างตั้งใจตามที่ผู้ใหญ่สอน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

นางประดับ ลั่นสิน

อายุ 59 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 43 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา - อาชีวเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 40 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังแป้ว จำนวนครั้งที่เคยชม 8
 2. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 9
 3. หนังสือเทพคำแหง จำนวนครั้งที่เคยชม 4
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังแป้ว

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ในเรื่องของการกินนายหนังยกตัวอย่างของลักษณะการกินไว้ว่า อยู่ด้วยกัน 2 คนผัวเมีย มีข้าวคนละจานกับอย่าง สองอย่างก็อยู่กันได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องกินให้อิ่มจนทำอะไรไม่ได้ บางครั้งเหลือหรือแบ่งไว้กินมือหลังบ้างก็ดี ไม่ทำให้เราสิ้นเปลือง อะไรประหยัดได้ก็ประหยัด หรือแม้แต่การพูดให้เห็นถึงนิสัยผู้ขายยกตัวอย่างผ่านตัวหนังตะลุง ว่าผู้ขายถ้ากับเพื่อนถึงไหนถึงกัน แต่กับลูกกับเมียบางทีแอบเงินไว้ซ่อนเงินไว้

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ปกติก็เกิดขึ้นเสมอสำหรับนิสัยผู้ขาย แต่ที่บ้านให้แบ่งเงินไว้ก่อน ไว้ให้ลูก ให้เมีย ไว้ใช้จ่ายในครอบครัว พอเหลือให้

ตัวแพนที่ข้างได้เที่ยวกับเพื่อน จ่ายหมดเขาก็รู้ตัวเองว่า ไม่มีเงินจ่าย เรากันไว้ดีกว่าแก้ อย่างน้อยก็มีเงินหมุนใช้จ่ายในครอบครัว

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: นำไปบอกต่อเพื่อนฝูงที่สนิทกันบางครั้งเขามาปรึกษาเรื่องประมาณนี้จากเรา เราก็บอกว่าเราตัวภรรยาเองต้องรู้จักจัดการกับเงิน ถึงเวลาขอแบ่งไว้ก่อนเลยเป็นค่าใช้จ่ายของครอบครัว อย่าไปอาย แต่งงานกันแล้วเป็นคู่ชีวิตกันแล้วต้องพูดได้คุยได้

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: จากที่นายหนังตะลุงได้ทำการแสดงโดยใช้ตัวละครตกเป็นตัวสื่อ คือ ตัวตลกได้ไปกู้หนี้ยืมสิน เพราะขาดเงินทองหรือเอามาจุนเจือในครอบครัว จึงทำให้ต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากธนาคาร หรือโรงรับจำนำ หรือเจ้าหนี้นอกระบบ หากขาดส่งเงิน หรือเลยกำหนดเวลาที่เขาให้ส่งเงินนั้นเราก็ต้องสูญเสียทรัพย์สินนั้นไป ทั้งนี้ที่นายหนังได้สื่อเรื่องนี้ออกมาให้เห็นนั้น แสดงถึงเรื่องของเวลา เวลานั้นมีความสำคัญมาหากไม่ตรงต่อเวลาอาจจะเกิดความสูญเสียทั้งตัวเองและครอบครัว

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ในด้านการตรงต่อเวลา สำหรับการเงินนั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญกับชาวสวนอย่างเราเนื่องจากว่าเราต้องกู้ยืมเงินจากธนาคาร กู้เงินจากสหกรณ์ หรือกองทุนของหมู่บ้านเองเพื่อนำมาลงทุน ถึงเวลาครบกำหนดจ่าย บางครั้งเป็นงวด บางครั้งเป็นเดือน สำหรับ ธนาคารนั้นถึงเวลาจ่ายก็ต้องจ่าย ครบกำหนดครบวันแล้วต้องหาเงินมาจ่ายธนาคาร ไม่ว่าจะฝนตก น้ำท่วมหรืออะไรก็ตาม ธนาคารนั้นไม่ใส่ใจหรอกเพราะไม่ใช่ธุระอะไรของเขา ตัวเราเองต้องรับผิดชอบตัวเอง ในส่วนของกองทุนหรือสหกรณ์หมู่บ้านนั้น เราอาจขอผ่อนผันเขาได้บ้าง แต่ไม่ใช่ไม่มีไม่จ่าย ยังมีคนที่จะยืมเงินของกองทุนอีก เรานำเงินนั้นมาใช้ก่อนคนอื่น เขาก็จะใช้อีก นำมาหมุนผลัดกันใช้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ในเรื่องของ การตรงต่อเวลานั้น ไม่ใช่ในชุมชนของเราได้พูดคุยและทำความเข้าใจ กันบอกต่อกัน ถ้าใครเดือดร้อนหรือจะนำเงินจำนวนหนึ่งไปลงทุนก็ได้ แต่เงินจำนวนนั้นถึงเวลาแล้วต้องคืนเพราะอาจจะมีคนอื่นที่จำเป็นต้องใช้ต่อ เราพยายามปลูกฝังและสร้างนิสัยให้แก่สมาชิกได้เข้าใจในส่วนนี้

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การมีภูมิคุ้มกันในด้านสังคม ในส่วนนายหนังตะลุงได้แสดงให้เห็นถึงการไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นของตัวยักษ์ ที่คิดว่าตัวเองนั้นมีพลังกำลังมหาศาล ไม่จำเป็นต้องฟังลูกน้องหรือลูกสมุนคนใด เมื่อต่อมาเมื่อมาเยือนเมืองมนุษย์ก็แพ้เหล่าเหลียมและอุบายของมนุษย์

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การมีภูมิคุ้มกันในด้านสังคมนั้นก็คือการเปิดใจกว้างยอมรับในคำชี้แนะ แนะนำ ตักเตือนของผู้อื่น อ่อนน้อมถ่อมตน เอาความสุภาพเข้ามา เราอยู่ในสังคมขนาดใหญ่มีบ้างบางการกระทำที่ผิดที่พลาดแต่เราก็ต้องรู้จักปรับปรุง ไม่ว่าจะในการทำงาน การพบปะพูดคุยเรื่องทั่วไประหว่างเพื่อนฝูง ยอมรับในคำชี้แนะของผู้ที่รู้ นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ตัวเองนั้นพัฒนาขึ้น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สำหรับบุตรนั้นได้สั่งสอนเสมอ เจอผู้ใหญ่ต้องอ่อนน้อมถ่อมตน ทำความเคารพพูดจาไพเราะ มีหางเสียง กับทุกคน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

นางสุรัสวดี ดำรงอัตสิน

อายุ 56 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 10/5 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา มศ.5 อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว, เกษตรกร

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 18,000-25,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้าชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. คณะน้องเดี่ยว ลูกทุ่งวัฒนธรรม จำนวนครั้งที่เคยชม 4
 2. อาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 4
 3. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 5
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างโดยการพูดถึงวิธีการดำเนินชีวิตในสมัยก่อน ฟังพาอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นเพื่อนบ้านเรือนเคียงกัน แบ่งปันสิ่งของช่วยเหลือ ดูแล เช่น งานบุญ งานบวช งานศพ แม้กระทั่งการร่วมแรงร่วมใจในการช่วยเหลือกัน โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างขึ้นเพื่อนเตือนใจผู้ฟังในปัจจุบัน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: สังคมในปัจจุบันเรื่องของการร่วมมือช่วยเหลือฟังพายังคงมีให้เห็นบางยกตัวอย่างจากการร่วมมือกันของคนชุมชนช่วงงานเทศกาลประเพณีสารทเดือนสิบ โดยทุกคนรอบครัวจะนำของทำบุญมารวมกันใส่ไว้ในกระเจาดเดียวกันเพื่อเตรียมนำไปไว้บนเรือพระ ในการทำกระเจาดนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งความสามัคคีของชุมชน

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ในส่วนของการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันต้องแนะนำให้คนรุ่นหลังได้เข้าใจถึงขนบธรรมเนียมประเพณีแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้ลูกหลานได้รู้จักสร้างความสัมพันธ์อันดีในอนาคตกับคนในชุมชน เช่น การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในด้านต่าง ๆ การร่วมแรงร่วมใจพัฒนาชุมชน การปรึกษาหารือให้คำชี้แนะกับเพื่อนบ้าน ทำให้ลดช่องว่างของความสัมพันธ์

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ความรับผิดชอบตนเองและศาสนาหนังตะลุงเองนั้นก็สื่อให้เห็นในด้านนี้อยู่แล้วตรงที่จะมีฉากของฤๅษีออกมาสั่งสอน ศิษย์ สั่งสอนโจรสั่งสอนยักษ์ ให้เห็นทุกครั้ง เป็นการแสดงให้เห็นว่า เรามีศาสนานะ มนุษย์เราดำรงและยึดติดกับศาสนาตั้งแต่เกิดจนตาย การปฏิบัติตัวอยู่ในศีลในธรรม

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: การปฏิบัติตนอยู่ในศีลในธรรมนั้นเราสามารถยกตัวอย่างจากการไปทำบุญประจำปี เดือนสิบชักพระ ลากพระ เราก็มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อศาสนา ต่อบรรพบุรุษ ถึงเวลาต้องไปทำบุญให้บรรพบุรุษขาดไม่ได้ เสมือนเป็นการแสดงให้เห็นถึงความกตัญญู ของลูกหลานต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ถ้าเราจะไม่ทำก็ได้ แต่มันจะกลายเป็นความรู้สึกผิดอยู่ในของเราเอง กลายเป็นคนบกพร่องทางศาสนาขาดที่มั่นทางใจ

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สอนลูก ๆ หลาน ๆ และบอกกล่าวจดจำไว้ถึงเวลา ช่วงนี้ เดือนนี้ ของปี เราจะต้องไปทำอะไร เพื่ออะไร มีความสำคัญอย่างไร ให้ได้เห็นได้จดจำและทำสืบทอดต่อกันมาเพื่อให้ไม่สูญหาย ดำรงวงศ์ศาสนา ประเพณีที่ดีงาม

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พูดถึง ประเพณีต่าง ๆ ของชาวภาคใต้ที่มีสืบทอดกันมาอย่างช้านาน วัฒนธรรมนั้นแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญา วิถีชีวิต และความสวยงามของบรรพบุรุษ หล่อหลอมทางด้านจิตใจให้เยาวชนทุกรุ่นมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความสามัคคีสำนึกในคุณค่าความดีงามของวัฒนธรรม

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ประเพณีนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เดือน สารทเดือนสิบ ถือนีลกินเจ สงกรานต์ ปีใหม่ ตรุษจีน แข่งเม็ง ล้วนแล้วแต่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน เป็นวัฒนธรรมอันดีที่เรานั้นถือปฏิบัติ กันมาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษ และยังคงทำสืบทอด ถ่ายทอดกันต่อไปเพื่อให้คงไว้ซึ่งความดี มันคงไว้ซึ่งประเพณี

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ผู้ใหญ่ได้สอนให้เยาวชนเห็นถึงความหมาย ความสำคัญของประเพณีต่างๆ ว่าเกิดขึ้นเพื่ออะไร เช่น เทศกาลถือศีลกินผัก เพื่อให้คนนั้นร่วมกันทำความดีเล็กเปียดเบียนชีวิตผู้อื่น ประเพณีสารทเดือน สิบนั้นก็เช่นกัน สอนให้คนรู้จักทำบุญบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว และเพื่อเป็นการรวมญาติ พบปะพี่น้องรู้จักกัน โดยย้าเตือนเด็ก ๆ ให้เข้าใจถึงที่มาและเหตุที่ต้องปฏิบัติหรือทำตามประเพณีอย่างเสมอ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

นางจำเนียร ศรีบุญ

อายุ 54 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 52/4 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา - อาชีวเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังนงส์น้อยบางรัก จำนวนครั้งที่เคยชม 5
2. หนังเบ็ญน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 4
3. หนังอาจารย์แปลก จำนวนครั้งที่เคยชม 4

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังนงส์น้อยบางรัก

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ถ้าพูดถึงการเสียสละก็ต้องนึกถึงเจ้าเมืองที่ดี มีคุณธรรมออกมาช่วยเหลือเมื่อประชาชนเกิดความเดือดร้อน ไม่ว่าจะจากปัญหาเศรษฐกิจ ข้าวยาก หนักหนาแพง ปัญหาภัยพิบัติ ปัญญาการเมือง ปัญหาสงคราม เป็นต้น เจ้าเมืองออกมาให้ความช่วยเหลือ เป็นขวัญกำลังใจ เป็นมิ่งขวัญให้ประชาชนบางครั้งก็แจกจ่ายสิ่งของให้แก่ผู้ประสบภัย นายหนังได้ ยกตัวอย่างของการแสดงให้เห็นถึง ทศพิธราชธรรม แม้แต่ไม่ใช่ตามท้องเรื่องเราสังเกตจากปัจจุบัน ก็ได้ พระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การเสียสละ โดยไม่หวังผลตอบแทนนั้นมีหลายรูปแบบทั้งในแบบ ความรักความห่วงใย ความเข้าใจในรูปแบบของ พระมหากษัตริย์นั้นก็คล้ายกับความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ดูแลเอาใจใส่โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ซึ่งสัญชาตญาณของมนุษย์ความเป็นพ่อแม่แม่นั้นมีอยู่ในตัวโดยพร้อมเพรียง

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: เราแสดงให้เห็น ว่ากล่าวตักเตือนลูก บางครั้งลูกอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจ แต่เมื่อเขาโตขึ้นถึงจุดหนึ่งเขาจะรู้ด้วยตัวเองได้ว่าการที่พ่อแม่ว่ากล่าวตักเตือนนั้นคือการสั่งสอน ดูแล ห่วงใย บางครั้งเราต้องยอมอด ยอมทน ทำงานส่งลูกเรียน สำหรับลูกนั้นคำว่า ไม่ นั้นไม่เคยมีหลุดจากปาก

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด นายหนังตะลุงได้ชี้ให้เห็นถึงโทษของสิ่งเสพติดผ่านการพูดคุยกันของตัวหนังตะลุงโดยมีการอธิบายว่า ยาเสพติดนั้นมีโทษอย่างไร เข้ามาได้อย่างไรและตัวเรามีผลกระทบอย่างไรกับยาเสพติดบ้างเช่น ถ้าเสพแล้วจะมีอาการอย่างไร เป็นผู้ค้าผู้เสพมีความผิดตามกฎหมาย ติดยาแล้วทำไมจึงเสียคน เพราะการทำงานไม่ทำ หรือทำแล้วเงินไปลงกับการซื้อยาเสพติดหมด โดยนายหนังตะลุงได้อธิบายและให้เหตุผลแก่ผู้ฟัง

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ในเรื่องของสิ่งเสพติดนั้น มีทั้งกฎหมายที่บังคับ การรณรงค์จากภาครัฐ และนายหนังตะลุงเองนั้นยังย้ำทำความเข้าใจว่ายาเสพติดนั้นมีโทษ ในเมื่อเรามีสติ มีความคิดเรารู้ว่าสิ่งไหนควรหรือไม่ควร ในเรื่องของสิ่งเสพติดนี้เราก็ไม่เข้าไปยุ่ง

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้สอนและย้ำลูกหลานเสมอในเรื่องของโทษของยาเสพติดนั้น ว่าไม่ได้มีประโยชน์อะไรเลยมีแต่โทษ คอยย้ำและพูดให้เห็นภาพ ยกตัวอย่างให้ดูจากข่าวว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไรถ้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของสถานการณ์ที่หนูนัย ทั้งขยะลงข้างบ้าน ทั้งขยะไม่เป็นที่ที่ไม่เป็นทาง ไม่ยอมทิ้งลงถังขยะ แต่กลับมักง่ายไปทิ้งขยะลงข้างบ้าน สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น มีกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคและสิ่งสกปรก

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ส่วนนี้นั้นแสดงให้เห็นถึงการรักษาสุขภาพอนามัย สุขนิสัยในการใส่ใจเรื่องความสะอาด ขยะนั้นเรารู้ว่าสกปรกก็ควรทิ้งให้ลงถังขยะไม่ใช่มักง่ายทิ้งใกล้ ๆ บ้านพันบริเวณบ้านของตนก็ถือว่าไม่ใช่ภาระของตนแล้ว

การไม่สร้างแหล่งแพร่เชื้อโรคความสกปรกนั้นเป็นการป้องกันและรักษาสุขภาพ หรือแม้แต่การล้างมือ ก่อนกินอาหาร การปรุงอาหารให้สุก ก็เป็นการป้องกันโรคต่าง ๆ

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ก็ได้ดูแลบริเวณรอบบ้านของตนให้สะอาด และเมื่อผู้อื่นเข้ามาพบเห็นก็จะรู้สึกชื่นชมและอาจจะเก็บไปเป็นแนวทาง นอกจากนี้สำหรับลูก ๆ ก็ได้สอนให้รู้จักทำความสะอาดให้ติดเป็นนิสัย อีกทั้งยังให้เด็กสร้างสัญลักษณ์ของการรักษาความสะอาดในด้านต่าง ๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7

นายสุวิทย์ เพชรฤทธิ์

อายุ 53 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 34 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ประถม 7 อาชีพเกษตรกร,ค้าขาย

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 4
2. อาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 3
3. มนูญกำเนิดทอง จำนวนครั้งที่เคยชม 4

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ในส่วนนี้นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องของการเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทนของบิดามารดา ครูอาจารย์ คอยเฝ้าอบรมสั่งสอน ดูแลให้เป็นคนดีมีศีลธรรม โดยไม่เคยหวังอะไรตอบกลับหรือต้องการอะไรกลับเพียงแค่ว่าสามารถเติบโตโดยสมบูรณ์ดูแลตัวเองได้อย่างปลอดภัย รับผิดชอบต่อตัวเองและสังคมได้ ส่วนใหญ่ก็จะได้เห็นในฉากพระฤๅษีสอนศิษย์ หรือฉากเจ้าเมืองสอนบุตร

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนั่งตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนั่งตะลุงได้ยกตัวอย่างถึงกษัตริย์ทรงห่วงหาในแผ่นดินของตน ปกป้องดูแลไพร่ฟ้าประชาชนทั้งยามที่ปกติและยามที่มีทุกข์สงคราม เช่น นครสองแควมีกษัตริย์ที่ทรงมีความสามารถในการปกครองไพร่ฟ้าให้สงบสุข แต่วันหนึ่งกลับมียักษ์มารุกรานและจับชาวเมืองกิน พระองค์ทรงทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะปราบยักษ์แต่ก็ไม่สามารถจึงได้ประกาศออกไปว่าผู้ใดปราบยักษ์ได้ มีความสามารถปกป้องชาวเมืองได้ตนเองก็จะสละบัลลังก์ให้ผู้มีความสามารถปกครองบ้านเมืองต่อไป แสดงให้เห็นความรู้สึกที่มีความรักและห่วงหาในดินแดนและประชาชนของตนนั้นตั้งใจที่จะปกป้องบ้านเมืองของตน จากส่วนนี้ข้าพเจ้าได้ตีความออกมาในส่วนของ การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับแผ่นดิน รู้จักห่วงหา รักษาแผ่นดินและวัฒนธรรม โดยอาศัยความสามารถ ใครมีความสามารถมาปกป้องบ้านเมืองได้ก็ให้ใช้ความสามารถมาดูแลบ้านเมืองต่อไป ให้แผ่นดินและวัฒนธรรมยังคงอยู่สืบต่อไป

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ยกตัวอย่างของการพัฒนาหมู่บ้าน พัฒนาชุมชน ถ้าเราให้หมู่บ้านหรือชุมชนของเราดำเนินไปในทางที่ดีเจริญขึ้น ถนนก็สบาย ไฟฟ้าเข้าถึง การประปาเข้าถึง มีกิจกรรมชุมชน โรงเรียนก็มีการพัฒนา เราก็ต้องเลือกคนดีมีความสามารถ เข้าไปทำงานบริหารงานชุมชน แต่ถ้าเราเลือกคนที่หวังแต่ผลประโยชน์พร้อมจะกอบโกย ความเจริญก็ไม่มี

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ก็ได้พูดคุยกับเพื่อนบ้างในส่วนของ การเลือกคนดีเข้ามาทำงานแทนตัวเราในส่วนนี้ก็ได้พูดคุย บอกกล่าวตามประสาชาวบ้าน ให้เห็นถึงคุณถึงโทษในเรื่องเหล่านี้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8

นายวินิจ ไกรเทพ

อายุ 52 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 54/3 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา มศ.3 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 14,000-16,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังสุเทพคำแหง จำนวนครั้งที่เคยชม 4
2. หนังอาจารย์ประพันธ์ จำนวนครั้งที่เคยชม 3
3. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 6

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังสุเทพ คำแหง

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ การเป็นคนซื่อสัตย์ เทียงตรง โดยในส่วนที่ได้รับชมมาในส่วนนี้นั้น อยู่ในฉากของฤๅษีสอนศิษย์ โดยการยกตัวอย่างในชีวิตประจำวันให้ศิษย์เห็น ถึงการที่เป็นคนโกงนั้นจะได้ผลลัพธ์ยังไกับการที่เป็นคนมีความซื่อสัตย์นั้นผลตอบแทนจะเป็นอย่างไร ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน การเป็นคนซื่อสัตย์ เทียงตรงนั้นสำคัญ การทำงานประกอบอาชีพด้วยความสุจริตนั้นมักนำพามาซึ่งความสำเร็จในชีวิต

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: สามารถนำมาปรับใช้และเรื่องนี้มีสำคัญมาก ในส่วนของความซื่อสัตย์ ซื่อตรงนั้น เราทำอาชีพชาวสวนยาง ขายน้ํายาง ตัดยางจ้าง ถ้าเราแอบขโมยน้ำยาง หรือพยามโกงเปอร์เซ็นต์น้ำยางนั้น แรก ๆ เจ้าของสวนอาจจะไม่รู้ แต่ถ้าเกิดเขาจับได้ขึ้นมาผลของการกระทำจะส่งผลถึงเรา ถึงครอบครัว เขาไม่จ้างเรา ตัดยางต่อ จะไปตัดสวนคนอื่น บางครั้งเขาอาจจะไม่รับ ครอบครัวเดือดร้อนขาดรายได้เพราะความโลภแค่เล็กน้อย

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: โดยส่วนมากจะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เสมอในเรื่องต่าง ๆ แต่ถ้าเพื่อนเริ่มมีความคิดไม่ดีเกิดขึ้นก็จะเตือนเพื่อนให้ระวังผลของการกระทำที่จะตามมา

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พากย์ความซื่อสัตย์ในหน้าที่การงาน ส่วนนี้ก็ต้องนึกถึง การซื่อสัตย์คือความซื่อตรง ความไม่คดโกง การไม่เอาเปรียบ นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างโดยกว้างๆพูดถึงการประกอบอาชีพต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำสวน ทำไร่ไถนา ค้าขาย ข้าราชการ เป็นต้นไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดหรืออยู่ชนชั้นใด ก็ย่อมต้องมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ หรือภาระงานของตน พระมหากษัตริย์ก็ต้องปกครองบ้านเมืองอย่างซื่อสัตย์ไม่เอาเปรียบประชาชน ดูแลใส่ใจทุกข์สุขของประชาชนดังเช่นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปัจจุบัน พ่อค้าก็ต้องทำการค้าขายอย่างซื่อสัตย์ ซื่อตรง ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค ไม่คดโกงหากำไรใส่ตน สิ่งเหล่านี้คือ เหตุผลของการซื่อสัตย์ในหน้าที่การงานของตนไม่ว่าโดยเหตุผลหรือฐานะใดก็ตาม

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การที่เราประกอบอาชีพเป็นชาวสวนนั้นความไว้นับถือใจกันของเจ้าของสวนกับคนที่ตัดยาง คือ เรานั้นสำคัญถ้าวันหนึ่งเราคิดไม่ซื่อ ขโมยน้ำยางถ้าเกิดเขาจับเพียงแค่ครั้งเดียว ครั้งนั้นอาจเป็นครั้งแรกก็ได้ เราอาจจะต้องเสียงาน ไม่ได้รับความเชื่อถือต่อไป ฉะนั้นถ้าเรามีปัญหาอะไรหรือทำอะไร เช่น เราร้อนเงิน ถ้าแก้ก็ใจดี บอกได้คุยกันได้ หรือถ้าจะคิดอีกแง่ เราขยันใส่ใจในการทำงานของเราเอง ตั้งใจประกอบอาชีพอย่างสุจริต คุณภาพงานเราก็ออกมาดี อาจจะมีเจ้าของสวนอื่นให้เราไปตัดสวนเขาด้วย เราก็มีรายได้เพิ่ม เนื่องจากเราตั้งใจ ขยันและใส่ใจในการทำงานของตัวเราเอง งานมันก็ตอบแทนคนที่ใส่ใจตัวมันเองด้วยผลของงาน เหมือนคำสุภาษิตโบราณที่ว่า ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ส่วนมากเวลาลูก ๆ มาช่วยงานก็จะสอนไปด้วยบอกไปด้วย ว่าของใดไม่ใช่ของเราไม่ควรไปนำมา ต่อให้มันไม่มีเจ้าของแต่ถ้าไม่ใช่ของเราเราก็ไม่ควรที่จะเก็บมา ตั้งใจทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้เกี่ยวกับการแยกแยะผิดชอบชั่วดี นายหนังตะลุงได้กล่าวถึงยาเสพติด เราารู้อยู่แล้วว่าสิ่งนี้ไม่ดีทำลายชีวิต อนาคต ครอบครัว คนรอบข้างและที่สำคัญที่สุดคือทำร้ายตนเอง เราารู้ตัว มีความคิด สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งไหนดีไม่ดี กระทำลงไปแล้วจะมีผลอย่างไร เราสามารถแยกแยะได้เลือกได้ว่าจะทำหรือไม่ทำ หรือแม้แต่เรื่องอื่น เรื่องลักทรัพย์ ขโมย หรือแม้แต่การกระทำเอง ดังเช่นที่พระฤๅษีได้สั่งสอนศิษย์ ให้เข้าใจถึงความถูกผิด รู้ชั่วดีงาม

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: เราารู้ตัวชั่วกระทำในสิ่งที่ดี ที่ถูกที่ควรไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน เมื่อเราทำความดีความดีก็จะส่งเสริมให้เราพบเจอแต่สิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิต

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สอนลูกให้รู้จักถูกรู้จักผิด สิ่งใดที่ดีควรกระทำ สิ่งใดไม่ดีก็ไม่ควรไปยุ่งเกี่ยวและต้อง และยังคอยดูแล คอยสอดส่อง การประพฤติของลูกชี้แนะไปในทางที่ถูกต้อง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9

นายสุพรรณ สุกะพันธ์

อายุ 51 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 15/2 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา มศ.3 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังแป้ว จำนวนครั้งที่เคยชม 1
2. หนังอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 5
3. หนังสุเทพ คำแหง จำนวนครั้งที่เคยชม 4

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังแป้ว

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ถึงนายเท่งพูดกับนายหนูเรื่องความพอเพียง โดยนายเท่งยกตัวอย่างของความพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัวว่า ความพอเพียงนี้พอเพียงได้ทุกเรื่องไม่ใช่เรื่องของการทำเกษตรอย่างเดียว เรื่องของการหาเมื่อก่อนกินหาแบบพอเพียงก็ได้ เกิดลูกพอเพียงก็ได้ กินข้าวแบบพอเพียง นอนหลับแบบ

พอเพียง ใช้จ่ายพอเพียง บ้านเราไม่ค่อยรู้จักพอเพียง จนจนไม่มีอะไรจะกินแล้ว ก็ยังมีเมียน้อยอีก ไม่รู้จะเอาเงินที่ไหนไปเลี้ยงไปจ่าย

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ที่หนังตะลุงพูดให้ฟังทุกเรื่องในหนังนั้นตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การทำความดี ศีลธรรมต่าง ๆ เราฟังเราคิดตาม นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตัวเองเราเองและครอบครัว เป็นการนำความคิดของคนอื่นมาใช้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ส่วนใหญ่เวลาที่เพื่อน ๆ ฟังก็จะหัวเราะตลกกัน เมื่อหนังแสดงจบก็กลับมาพูดกัตตลกกัน ยกตัวอย่างกันบ้างแล้วพูดในส่วนที่นำมาใช้พูดคุยกันทั่วไป บางเรื่องก็บอกต่อคนอื่น บางเรื่องก็สอนลูกสอนหลาน หรือบางครั้งถ้าเป็นวันหยุดมีหนังตะลุงมาแสดงก็พาลูกพาหลานไปชมการแสดง

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พูดถึงเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องของความพอเพียง คนเราพอเพียงได้ทุกอย่าง ไม่ใช่เฉพาะเรื่องของการทำเกษตร เรื่องเมียหาแบบพอเพียงก็ได้ เกิดลูกแบบพอเพียงก็ได้ กินข้าวพอเพียง นอนหลับพอเพียง แต่ไม่รู้ทำไมยังจนยิ่งอยากหาเมียน้อย มาเป็นภาระ ยิ่งไม่มีเงินจะใช้ก็ต้องหาให้ได้หลายคน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ฟังเรื่องนี้พอเข้าใจเลยนิสัยผู้ขายอยากมีบ้านเล็กบ้านน้อยแสดงให้เพื่อน ๆ เห็นว่าเรานั้นใช้ได้นะ แต่ถ้าพูดกันตามหลักแล้วนะ การกระทำนี้เป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม ทั้งตัวเองและครอบครัว เกิดความไม่ซื่อสัตย์ ไม่ให้ความเคารพในตัวภรรยา ก่อให้เกิดความหวาระแวงในครอบครัว อาจถึงขั้นครอบครัวแตกแยก ได้ไม่ก่อให้เกิดผลดี เราเลือกเขามาเป็นคู่ใช้ชีวิตแล้วเราก็ต้องให้เกียรติเขา เคารพ ซื่อสัตย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของลูก

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: เรื่องนี้ได้พูดคุยกับเพื่อน ๆ เป็นการกระทำที่ไม่ดี ไม่ได้ส่งผลดีกับชีวิต มีแต่ผลเสียมากกว่า และอีกอย่างมันไม่ได้ทำให้คู่ดีขึ้นคนอื่น ๆ ทั่วไปอาจเอาไปพูดล้อหลังได้

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังได้พากย์ถึงยอดทองซึ่งมีภรรยาและครอบครัวอยู่แล้วได้มีความสัมพันธ์กับผู้หญิงคนอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาของตนก่อเกิดความสัมพันธ์เมื่อภรรยาจับได้ก็เกิดความแตกแยกในครอบครัวแยกทางกัน ลูกก็มีปัญหาเกิดครอบครัวแตกแยก

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: จากที่ได้ฟังมานั้นในส่วนของการประพฤติชอบไม่ผิดศีลธรรมจรรยาบรรณ คือ การมีสามีคนเดียว ภรรยาคนเดียว ไม่มีบ้านเล็กบ้านน้อย รู้จักหักห้ามใจตนเอง หากทำได้จะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในเรื่องการดำรงชีวิตคู่ไม่ผิดศีลธรรม

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: เรื่องของการไม่มีบ้านเล็กบ้านน้อยนั้นก็ได้พูดคุยให้คำปรึกษาและอธิบายให้เพื่อนๆ ที่คิดอยากจะมีบ้านเล็กบ้านน้อยว่า หากคิดที่จะมีบ้านเล็กบ้านน้อยหรือนอกใจภรรยาก็จะนำพาปัญหาเข้ามาสู่ตนเองและครอบครัว จะเกิดความแตกแยกในครอบครัว ไม่มีความสุขและเป็นที่ติฉินนินทาจากผู้อื่นขาดความน่าเชื่อถือ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10

นายสุวิทย์ พลแอม

อายุ 50 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 9 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ประถม 7 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,000-15,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. อาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 5
 2. หนึ่งน้องเดียวลูกทุ่งวัฒนธรรมจำนวนครั้งที่เคยชม 4
 3. หนึ่งอาจารย์ประพันธ์ จำนวนครั้งที่เคยชม 4
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงพูดให้ฟังในเรื่องของการเสียสละ ยกตัวอย่างที่เคยได้ฟังมาก็คือ ตัวเอกในเรื่องต้องออกเดินทางออกทำธุระให้กับอาจารย์หรือพระฤๅษี นั่นเอง โดยไม่มีการบ่นหรือซักถามว่าต้องไปทำอะไรอย่างไรเพื่ออะไร แล้วตัวเองไปแล้วจะได้อะไร กลับมา เพียงแต่กระทำตามความสามารถของตนสุดความสามารถอย่างเต็มที่ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการยอมสละในความสุขส่วนตน ทดแทนคุณครูบาอาจารย์ หรือแม้แต่ตัวละครใกล้เคียงที่เป็นตัวละคร ตลกทั่วไปก็ติดตามไปด้วย เหมือนกับการดำเนินเรื่องทั่วไปแต่นายหนังตะลุงกลับแฝงไว้ให้เห็นถึงความเต็มใจและพร้อมใจที่จะเสียสละ

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การเสียสละความสุขส่วนตัวนั้นมีหลายรูปแบบ แม้แต่การออกไปช่วยงานของชุมชน ช่วยงานของหมู่บ้านตาม ประเพณีต่าง ๆ ก็คือการเสียสละ การลงมือลงแรงช่วยเหลือซ่อมแซมอุปกรณ์ของหมู่บ้าน ตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง เกิดจากการช่วยเหลือตัวเองและเมื่อพร้อมก็เอื้อเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนใหญ่แล้ว ก็กระทำและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สอนลูกสอน หลานให้รู้จักเป็นคนรู้จักบุญคุณคนและพร้อมเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ คนอื่นเดือดร้อน เราต้องช่วยในสิ่งที่เราช่วยได้ อย่าไปผลักหัวส่งเขา บอกลูก ๆ มาตลอด

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ในส่วนของความมีเหตุผลนั้น ผมยกตัวอย่าง เกี่ยวกับการตรงต่อเวลา โดยนายหนังตะลุงได้ยกตัวละครขึ้นมาเปรียบเทียบ โดยนายยอดทองนั้น มาทำงานสายทุกวัน และรีบกลับบ้านก่อนเวลาทุกวัน ถูกหักเงินทุกวัน ผิดกับนายแก้วที่มาทำงาน ก่อนเวลาและทำงานเกินเวลาบ้างในบางวัน เมื่อเงินเดือนออกเงินเดือนของยอดทองนั้นกลับถูกหัก จนเกือบหมด แต่ของนายแก้วนั้นกลับมีเงินเดือนครบและได้ค่าล่วงเวลาเพิ่มมาเล็กน้อยจากตัวอย่างนี้ แสดงให้เห็นถึงค่าของเวลา ระหว่างคนที่ทำงานตรงต่อเวลากับคนที่ทำงานไม่ตรงต่อเวลาผลตอบแทน นั้นออกมาอย่างไรแบบไหน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: เราไม่ทำให้ผู้อื่นเดือนร้อนในเรื่องของเวลา เช่น การไปทำธุระหรือทำกิจกรรมร่วมกัน การไปทัวร์ไปท่องเที่ยว การตรงต่อเวลาเป็นสิ่งสำคัญมาก นัดต้องเป็นนัดให้เวลาลงไปเที่ยวที่ไหน อีกที่เจอกัน หรือ การไปประชุมขององค์กรต่าง ๆ สหกรณ์ กองทุน เขามีเวลานัดให้เข้าประชุมก็ไม่งง กองทุนสวนยางนี้ นั้นคนไม่ครบไม่ประชุม ถ้าคนที่จะไม่มาประชุมต้องแจ้งล่วงหน้า มาช้าเพื่อนก็บ่น ก็ดำ ว่าไม่มี ความรับผิดชอบ ไม่ใส่ใจ ฉะนั้นการตรงต่อเวลานี้เป็นสิ่งสำคัญ เรื่องของเวลานั้นเป็นเรื่องส่วนรวม เราต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นการบ่งบอกได้หลายอย่างทั้งความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ การรักษามารยาท

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ปกติเราจะบ่น กับเพื่อน ๆ เสมอในเวลาที่นัดกันแล้วสายช้า เพื่อน ๆ ก็เข้าใจนะ โตกันแล้ว ครั้งสองครั้ง ก็ว่ากันไป แต่ถ้าบ่อย ๆ นี่ไม่ใช่แล้ว กลายเป็นนิสัยไปแล้วเราก็ต้องเตือนตอ้งย้ำว่าใกล้เวลาแล้วนะ ออกมาได้แล้ว กับลูก ๆ ก็เช่นกัน การตื่นไปโรงเรียนขึ้นรถรับส่งนักเรียนให้ตรงเวลา เขามารับเวลาเดิมทุกวัน เด็ก ๆ ก็ต้องรีบนอนจะได้นอนหลับเต็มที่ ตื่นเช้าเตรียมพร้อมไปโรงเรียน ถ้าตื่นไม่ทัน รถก็ต้องไปรับคนอื่น ก่อนแล้วค่อยมารับเด็ก ๆ อันนี้ก็ทำให้เสียเวลาและเสียอารมณ์คนขับรถ หรือบางครั้งเราอาจต้องไป ส่งเองเกิดความเสียหายในงานที่ทำอยู่ต้องเร่งต้องรีบงานออกมาไม่ดีเท่าไร ก็สอนเด็ก ๆ ให้เข้าใจ ในเหตุผลของการตรงต่อเวลาอยู่เสมอ ว่ามันจะมีผลตามมาอย่างไร

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พูดถึงการดูแลและส่งเสริม วัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงามที่กำลังจะสูญหายไป เช่น การแสดงหนังตะลุง มโนราห์ ลิเกฮูลู กาหลอ ให้คนนั้นหันมาสนใจและส่งเสริมให้ดำรงอยู่สืบไป อาหารการกินก็เช่นกัน ถือเป็นเอกลักษณ์ในแต่ละ ภูมิภาค เราควรที่จะรักษาไว้เพื่อเป็นมรดกทางสังคม

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ในส่วนของ การใส่ใจดูแลตรงส่วนนี้วัฒนธรรมท้องถิ่นอันดี เช่น หนังตะลุง มโนราห์ ลิเกฮูลู หรือกาหลอ เองก็ตามนั้น เป็นสิ่งที่ค่อนข้างหาชมได้ยาก หากมีการนำมาแสดงที่ใด ไกล ๆ บ้านและสะดวก จะให้ การตอบรับ สนับสนุนโดยการไปรับชมอย่างเต็มที่เพื่อเป็นกำลังใจและส่งเสริมให้ผู้แสดงมีกำลังใจ ที่จะดำรงไว้ซึ่งการละเล่นนี้เพื่อให้อยู่กับชาวภาคใต้ต่อไป

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: หากมีเวลาที่เหมาะสมก็จะชวนเพื่อน ๆ หรือลูกหลานไปชมการแสดงด้วยกัน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11

นางประจวบ คงน้อย

อายุ 50 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 55 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ประถม 4 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 14,000-18,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้าชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 4
 2. หนังอาจารย์แปลก ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 6
 3. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 6
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างให้เห็นในแง่ของการอดออม เช่น การยกตัวอย่างตัวละครสมมุติขึ้นมาเปรียบเทียบ เช่น มีตัวละครตัวหนึ่ง คือ นายหนูน้อย อดทน ขยันขันแข็ง ทำงานหลายอย่าง เพื่อที่จะสร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับตัวเองและครอบครัว แต่ตัวละครอีกตัว คือ นายเท่ง กลับเกียจคร้าน ไม่ทำงาน ทำงานก็ทำแบบลวก ๆ รีบ ๆ ไม่ใส่ใจในรายละเอียดพูดกับเพื่อนฝูง ถามว่าเมื่อไหร่ตัวเองจะมีเงินบ้าง เพื่อนฝูงก็ย้อนถามว่า ตัวนายเองทำอะไรบ้าง ขยันบ้างไหม อยากมีเงิน อยากรวย ก็ต้องขยัน อดทน อดออม เก็บเงินสร้างตัวเองถึงจะได้มีเงินกับเขา เป็นต้น นายหนังตะลุงก็ยกตัวอย่างให้ดูถึงการที่จะสร้างตนเอง อดออม เพื่อที่จะได้มีเงิน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: การอดออมในชีวิตนี้สำคัญการที่จะส่งลูกเรียนหนังสือ ก็ต้องมีเงิน จะซื้อของใช้ส่วนตัว หรือใช้จ่ายซื้อ ของที่จำเป็น แม้แต่การรักษาโรค เงินก็เป็นปัจจัยสำคัญอย่างมาก ถ้าเรามีเงินเก็บก็就不用เดือดร้อน เมื่อถึงเวลาต้องใช้เงิน แต่ถ้าเราไม่มีเงินเราอาจต้องไปกู้หนี้ยืมสิน เมื่อหาเงินมาได้ทั้งตัวเองและแฟน ก็ได้จัดการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อใช้ในยามจำเป็น เป็นทุนการศึกษาของลูก

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สอนลูกบอกว่าอยากได้อะไรก็ให้เก็บเงินที่ได้จากการไปโรงเรียนนั้น สอนตั้งแต่เด็ก ๆ ต้องรู้จักการอดออม การประหยัด และต้องรู้จักใช้เงิน ต้องใช้ในสิ่งที่จำเป็น

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การยึดหลักคำสอนของศาสนานั้นหนังตะลุงมักจะใช้การสอนศิษย์ของพระฤๅษี ออกมาสอนสั่งศิษย์ให้เห็น โดยมักมีการพูดถึงการกระทำ ความดี ดำรงตนในศีลในธรรม ประพฤติดี สอนศิษย์ให้เห็นและเปรียบเทียบตัวละครให้ดูว่า คนทำความดีนั้นจะได้ผลตอบแทนอย่างไร ส่วนคนที่ประพฤติไม่ดีไม่ได้อยู่ในศีลในธรรมจะมีผลลัพธ์ของการกระทำเช่นใด

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ความเป็นชาวพุทธนั้นสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนในพื้นที่บ้านเรา การปฏิบัติตามหลักศาสนาบางส่วนนั้นก็เหมือนกับการปฏิบัติตามค่านิยม ประเพณีนิยมเดิมเช่นการทำบุญใส่บาตร ประพฤติตน การทำบุญขึ้นบ้านใหม่ แต่งงาน งานศพ ล้วนแล้วแต่มีศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง การไม่พูดจาไปด้นนั้นก็อยู่ในศีล 5 ของศาสนา ถ้าเพื่อนรู้ว่าเราพูดจาโกหกต่อไปเพื่อนก็ไม่เชื่อถือ หว่าเราพูดไม่จริง ส่งผลต่อเครดิตของเรา

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้นำมาสอนลูกเสมอว่าไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม จะผิดหรือถูกแต่ถ้าลงมือทำลงไปแล้ว เราต้องมีความกล้าที่จะยอมรับว่าเราทำ เราไม่ใช่ไปฆ่าใครตาย ฉะนั้นไม่จำเป็นที่ต้องกลัวเมื่อพูดความจริงหรือยอมรับความจริง

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงยกตัวอย่าง ของตัวละครหนังตะลุงสมมุติ ขึ้นมาว่ามีที่ดินทำมาหากินเพียง 4 ไร่ แต่กลับส่งลูกเรียนเมืองนอกในที่ดิน 4 ไร่ ปลุกต้นมันปู ต้นมันปูเป็นพืชที่ดูดสารพิษ ช่วยลดค่าโอโซนและบริโภคน้ำได้ ในพื้นที่ 1 ไร่ มี 1,600

ตารางเมตร ปลุกต้นมันปูดิต ๆ กันได้เกือบ 1,000 ต้น 4 ไร่ ปลุก 3000 ต้น เก็บยอดมันปูดิต ต้นละ 3 มัด วันละ 9,000 มัด ส่งขายมัดละ 2 บาท คน นำไปขายต่ออาจจะไปขายมัดละ 5 บาท ถ้าเหลือ มากก็ส่งมัดละ 1.5 บาท ตื่นตั้งแต่ตี 2 ลูกขึ้นเก็บ 10 โมงเช้า ส่งครบหมดทุกตลาด ได้กำไรมากกว่า 50% เก็บจนมีเงินส่งลูกเรียนจบปริญญาเอก การใช้ชีวิตก็ธรรมดาเฉย มีอะไรก็กินอย่างนั้น คนรายนั้ เขาไม่เรื่องมาก นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของการรู้จักทำมาหากิน เก็บหอมรอมริบ และ มีการวางแผนชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองและบุตร โดยการส่งลูกเรียนสูง

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ตอนที่ได้รับ ฟังเรื่องนี้เป็นครั้งแรกจากนายหนังก็รู้สึกประทับใจ และคิดว่าต้องสามารถนำเรื่องนี้มาใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ทำให้เกิดกำลังใจและแรงผลักดันในการนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันโดย ใช้เป็น แรงบันดาลใจในการมุ่งมั่นทำสิ่งต่าง ๆ ทำให้เกิดการตั้งใจจริง ไม่เกิดความวอกแวกมีความมุ่งมั่น เพื่อนำไปสู่การประสบความสำเร็จและคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันด้านจิตใจ จิตใจเข้มแข็ง มีความมุ่งมั่นเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้บอกและ สอนลูกโดยยกตัวอย่างจากบทละครที่นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในหนังตะลุง และชี้แนะให้ลูกเห็นถึง การสร้างกำลังใจ สร้างความคิดให้เห็นถึงความพยายาม อดทน สร้างเนื้อสร้างตัวจนประสบ ความสำเร็จ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12

นางอุษา ไกรเทพ

อายุ 49 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 12 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ป.4 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-17,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนึ่งอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 5
 2. หนึ่งนงศันน้อยบางรัก จำนวนครั้งที่เคยชม 6
 3. หนึ่งเป็ลน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 4
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนึ่งนงศันน้อยบางรัก

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การนำของกลับมาใช้ใหม่ หรือการ recycle นั้น นายหนังตะลุงก็ได้พูดไว้ยกตัวอย่างในเชิงขำ ๆ มุกตลกกัดเจ้าภาพไว้ว่า ทำयरถกระบะที่มีตั้งไว้มากมายนั้น ถ้าคิดอะไรไม่ออกไม่รู้จะเอาไปทำอะไร เอาไปขายเศษเหล็กก็เสียดาย ทำไมไม่เอามาทำกระบะเพาะต้นไม้ ฟังดูมันก็ตลกนะ แต่พอลองคิดตามให้ลึก ๆ ไม่ใช่แค่ทำयरถกระบะนะ ยังมีของเหลือใช้ที่เราสามารถมาดัดแปลงมาใช้งานให้เกิดประโยชน์ได้

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: เราลองนึกดูนะถึงการนำของกลับมาใช้ใหม่ ยกตัวอย่างง่ายๆที่บ้านยังนำมาใช้เลย ถึงที่เราหสี ถึงพลาสติกเราเอามาแช่เอาสีออก ล้างทำความสะอาดให้ดี มาทำถังใส่น้ำ ไว้ใช้ ไว้ซักผ้า ไว้อาบ ใช้ได้ดีทีเดียว

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: นำไปบอกต่อและสอนให้เพื่อน เราทำให้เห็นเป็นตัวอย่างเมื่อเขาเห็นว่าดีเขาก็เอาไปใช้สำหรับบางคน ถ้าคนที่คิดได้เขาก็นำไปใช้แต่บางคนก็ไม่ สำหรับลูกก็ต้องบอกก็ต้องใช้ให้ทำเดี๋ยวเด็กมันก็จดจำและนำไปใช้ในสังคมของโรงเรียน เพื่อน ๆ เห็นก็นำไปบอกต่อผู้ปกครองเอง

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การแข่งขันกับตนเอง นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของชาวบ้านที่พยายามขวนขวายหาความรู้ พยายามพัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้ พยายามขยันทำมาหากิน ยกฐานะฐานะของตนเอง พยายามใส่ใจหาข้อผิดพลาด ปรับปรุง เช่น การพูดถึงการทำอะไรทำส่วน จากที่เมื่อก่อนเคยใช้ปุ๋ยเคมีก็หันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ พยายามหาวิธีปรับปรุงให้ดีขึ้น ได้ผลผลิตมากขึ้น และได้เปรียบเทียบกับคนที่ไม่ได้ปรับปรุงว่ามีผลลัพธ์แตกต่างกันยังไง

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ในด้านความมีเหตุผลเกี่ยวกับการแข่งขันกับตนเองที่นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันนั้นคือ จากเมื่อก่อนที่เคยรับจ้างกรีดยางจากสวนของคนอื่น เริ่มทำงานหนักขึ้นหลายอย่าง เช่น เลี้ยงไก่ไข่ ปลุกผักขาย เป็นต้น ได้เก็บเงินเพื่อซื้อสวนยางพาราเป็นของตนเอง ปลุกเอง ตัดเอง ดูแลเอง ยกระดับฐานะทางการเงินขึ้นเป็นนายของตัวเอง รับผิดชอบมากขึ้น สร้างเนื้อสร้างตัวและชีวิตมั่นคงขึ้น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ในเรื่องการแข่งขันกับตนเองนั้นก็ได้อสอนลูกให้เข้าใจ โดยยกตัวอย่างจากประสบการณ์ชีวิตของตนเอง ดิฉันพยายามสร้างเนื้อสร้างตัวจนได้เป็นนายตนเอง ซึ่งแนะนำให้ลูกเห็นและนำไปปรับใช้ในเรื่องของการเรียน การงานในอนาคต เช่น การพัฒนาในด้านการเรียนแข่งขันกับตนเองสอบไล่ให้ดีขึ้น เป็นต้น

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พูดถึงการดูแลสุขภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจากตัวเองก่อน คือ ไม่ทิ้งขยะ ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ไม่สร้างมลพิษทางอากาศ และการไม่ทำร้ายหรือทารุณสัตว์ สิ่งเหล่านี้เป็นภูมิคุ้มกันทางธรรมชาติ หากเราไม่ทำลายก็จะส่งผลให้สิ่งแวดล้อมและธรรมชาตินั้นสมบูรณ์ขึ้นมาเรื่อย ๆ หรืออาจจะมีการขยายของการช่วยกันดูแลขั้นต่อไป ของชุมชน หมู่บ้าน ต่อไปตามลำดับก็เป็นได้ ในส่วนนี้นั้นนายหนังตะลุงพยายามสื่อให้เห็นถึงการร่วมแรงร่วมใจกันดูแลสุขภาพธรรมชาติ ซึ่งธรรมชาติเป็นตัวมอบชีวิตทั้งอาหาร สัตว์ต่าง ที่พิทักษ์ ยารักษาโรค สมุนไพรต่าง ๆ หากเรารู้จักใช้แต่พอควร หากนำสิ่งเหล่านี้มาใช้มากก็จะหมดไปเร็ว หากรู้จักใช้ก็จะมีใช้ไม่มีวันหมด แต่ปัจจุบันนี้คนกับทำลายธรรมชาติ

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ผมเป็นคนหนึ่งที่หวงแหนและรักธรรมชาติ ไม่มีการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีการยิงนกตกปลาเพื่อความสนุกสนานตัว เราอยู่กับธรรมชาติมาตั้งแต่เกิดการไปทำให้มันเสียหายหรือสูญเสียไปนั้นมันกลับเป็นการฆ่าตัวตายทางอ้อม

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: จากที่ได้เริ่มกับตนเองก่อนแล้วนั้น ใส่ใจดูแล และยังบอกกล่าวต่อเพื่อน คนในชุมชน ให้ช่วยกันดูแล รักษา สอดส่องสมบัติของชุมชน เพื่อลูกเพื่อหลานสืบต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13

นางภิญญา บุรินโท

อายุ 49 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 9/11 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ป.4 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. คณะน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม จำนวนครั้งที่เคยชม 3
2. หนังอาจารย์แปลก ปรัชญา จำนวนครั้งที่เคยชม 6
3. หนังอาจารย์ประพันธ์ จำนวนครั้งที่เคยชม 4

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังน้องเดียวลูกทุ่งวัฒนธรรม

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง นายหนังได้ยกตัวอย่างของการใช้ชีวิตของเด็กหอที่มาดำเนินชีวิตในการศึกษาต่อบ้านว่า บางครั้งเจอตำลึง เจอผักบุ้งหรือผักอื่น ๆ ที่สามารถนำมารับประทานได้ก็เก็บไปล้างแล้วนำมารับประทาน ใส่ในมาบ่า บ้างหรือผัดเป็นกับข้าวกิน เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ช่วยเหลือตนเอง รู้จักใช้ชีวิต

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ในปกติการดำเนินชีวิตนั้นบางครั้งเราก็เก็บผัก ตกปลาเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นบ้างมือ เพื่อแบ่งเบาค่าใช้จ่ายในครัวเรือน หรือการทำกิจกรรมที่ชอบ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เช่นการที่เราชอบตกปลาอยู่แล้ว ไปตกปลาก็ได้ปลานำมาบริโภคในครัวเรือน เป็นต้น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สำหรับลูก ๆ นั้น ตัวเองก็เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก ๆ ได้เห็นเมื่อเขาเห็นแล้วก็จะปฏิบัติตามเองในเรื่องต่าง ๆ หรือแม้แต่การชี้แนะ บอกกล่าว หรือยกตัวอย่างของบุคคลใกล้เคียงให้ดูเป็นแบบอย่าง

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น โดยนายหนังตะลุงได้ยกตัวละครขึ้นมาสอบถามปัญหาบ้านเมืองจากพระฤๅษี พระฤๅษีก็บอกว่าช่วงนี้มีปัญหาอะไรบ้าง เช่น ปัญหา การเมืองการทะเลาะกันในสภาของ สส การชุมนุมทางการเมือง หรือ การยกพวกตีกันของนักเรียน นักศึกษา ทำให้เกิดความเดือดร้อน มีคนตาย พระฤๅษีก็อธิบายว่าเป็นมาอย่างไร มีผลกระทบอย่างไรต่อใครบ้าง เช่น การชุมนุมนั้น ไปกระทบกับประชาชนทั่วไป การเดินทางทำให้เกิดปัญหาการจราจร รถติด เดินทางเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เสียเวลา เสียสุขภาพจิต การทำมาค้าขายไม่สะดวก ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว นำไปสู่ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ หากชาวบ้านร่วมกันสามัคคี หรือนำเอาหลักปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ปัญหาเหล่านี้ก็จะลดน้อยลงและนำไปสู่ความสงบสุข หรือการทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนต่างสถาบัน ไล่ฟัน ไล่ยิง ทำร้ายกัน ทำลายข้าวของ มีผู้คนเดือดร้อน มีคนเสียชีวิต ไม่ได้ก่อให้เกิดความสร้างสรรค์ใด ๆ นายหนังตะลุงก็ยกตัวอย่างให้ฟังจากเหตุการณ์บ้านเมืองในสังคมปัจจุบัน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: อันดับแรกเราฟังเพื่อเป็นข่าว ต่อมาเราฟังว่ามีผลกระทบอะไรอย่างใดกับเราบ้าง เช่น การชุมนุมทำให้สินค้าข้าวของเดินทางผ่านไม่ได้ มีราคาแพง เราต้องทำอะไรเตรียมพร้อมอย่างไร ต่อมาเป็นการเตือนสติว่าเราควรปฏิบัติหน้าที่ของเราให้ดีเหมาะสมแค่ไหน เช่น เราทำงานตักตวงแต่กลับไปชุมนุมไม่หลับไม่นอน งานไม่ไปทำขาดรายได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้นำไปสอนลูก โดยการหยิบยกปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มาเป็นกรณีตัวอย่าง เช่น ปัญหาเด็กนักเรียนยกพวกตีกันด้วยความคะนอง เราก็ได้ยกตัวอย่างขึ้นมาให้ลูกเห็นว่ามันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ใครบ้าง มีผลกระทบอย่างไร ให้เล็งเห็นถึงผลของการกระทำ โดยที่ตัวเรานั้น พุดคุย ว่ากล่าว และตักเตือนอยู่บ่อยครั้ง

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้โดยผ่านตัวละครที่มีชื่อว่าหนูน้อย จากบทละครนั้นนายหนังได้เล่าเหตุการณ์ตอนที่หนูน้อยเป็นหนุ่มวัยกลางคนพร้อมออกเรือน มีครอบครัว มีบุตร หนูน้อยจึงอยากสร้างครอบครัว มีการรักชอบพอกันกับสาวคนหนึ่งและได้เล่าให้แก้วฟัง แก้วจึงได้แนะนำว่า ถ้าอยากมีครอบครัว อยากภรรยา ก็ต้องรู้จักอดออมเก็บเงิน เพื่อไปส่งพ่อผู้เฒ่าเข้าพิธีวิวาห์ และแกวยังบอกหนูน้อยอีกว่า มีเงินอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องมีการวางแผน

ล่วงหน้าเกี่ยวกับงานแต่งงาน พิธีหมั้น พิธีแต่งงาน และยังต้องเชิญแขกล่วงหน้าอีกด้วย หลังจากหนูน้อยได้คำปรึกษาจากแก๊งจิงปฏิบัติและรู้จักอดออมมากขึ้น

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: จากที่นายหนังได้พากย์ไว้โดยสอดแทรกการรู้จักการอดออม ทำให้ได้รับแนวคิดและนำไปปรับใช้ โดยมีรู้จักการอดออม โดยไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีน้อยใช้น้อย มีมากใช้แต่พอดีและเก็บไว้เป็นเงินสะสม เงินทุนในงานขัดสนเงินทอง ชื่อของใช้ให้ลูกเท่าที่จำเป็น และออมเงินไว้เป็นทุนการศึกษาของลูกในอนาคต เพราะวางแผนไว้ว่าจะนำเงินออมนี้ให้ลูกได้เป็นทุนการศึกษาในอนาคต

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: นำไปบอกต่อแน่นอน เพราะการออมถือเป็นเรื่องที่ดีและพึงปฏิบัติ ดิฉันได้นำไปบอกต่อกับลูกโดยพูดคุยและสอนไปในตัวกับลูกได้เล่าให้ลูกฟังว่าแม่เก็บเงินทองไว้ให้ลูกเป็นทุนการศึกษาในอนาคต ลูกเองก็ต้องรู้จักเก็บเงินเพื่อตนเองในอนาคตเช่นกัน หากอยากได้อะไรที่มีประโยชน์ก็สามารถซื้อของเองได้โดยไม่ต้องรบกวนพ่อแม่หรือผู้อื่น เมื่อลูกเห็นถึงประโยชน์ระยะยาวของการออมเงิน ลูกก็จะสามารถเป็นคนรักการออม รู้จักใช้จ่ายเงินอย่างระมัดระวัง รู้จักการวางแผนการใช้จ่าย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14

นางจำปี เอียดจ้อย

อายุ 47 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 52/2 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ป.4 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-15,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้าชมหนังสือตั้งแต่เกิดประมาณ 10 ครั้ง

ชื่อคณะหนังสือที่ท่านได้รับชม

1. อาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 2
 2. หนังสือกฎหมาย กำเนิดทอง จำนวนครั้งที่เคยชม 2
 3. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 3
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังสือคุณนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: จิตใจเข้มแข็งในด้านของจิตใจเข้มแข็ง นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของยอดชายซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่อง บ้านที่อยู่อาศัยนั้นโดนไฟเผาข้าวของทั้งหมดก็ไม่ได้นำออกมา ไม่มีที่อยู่อาศัยจึงไปอยู่อาศัยกับพระฤๅษี เพื่อน ๆ และพระฤๅษีก็ได้ถามยอดชายว่า ไม่เสียดายข้าวของหรือ บ้านก็ไม่มีจะอยู่ ยอดชายตอบว่าเสียดายนั่นก็เสียดายอยู่แต่จะให้ทำอะไรได้ไหนเมื่อมันเกิดขึ้นแล้ว ไม่สามารถไปแก้ไขอะไรได้แล้ว ก็ต้องยอมรับและพยายามสร้างขึ้นใหม่ข้าวของที่ไปกับไฟไหม้ก็แค่ของนอกกาย ยังดีที่ตัวเองไม่เป็นอะไรยังมีความรู้และวิชาติดตัวสร้างของขึ้นมาใหม่ได้

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ในเรื่องที่กำลังมานั้นชี้ให้เห็นถึงการมีจิตใจที่เข้มแข็ง ยอมรับความจริง อยู่กับความจริง และพยายามทำมันให้ดีที่สุด ถ้าพูดถึงเรื่องนี้คงต้องยกตัวอย่างของการจากไปของคนอันเป็นที่รัก เช่น ญาติ พี่น้องหรือเพื่อน เราต้องทำใจยอมรับให้ได้และอยู่กับความจริง คนบางคนที่ยากไปอาจมีความสำคัญต่อตัวเราเองมาก อาจจะเนื่องมาจากอุบัติเหตุ หรือโรคทั่วไป แต่ตัวเรานั้นยังต้องดำเนินชีวิตต่อไป การที่เรารับรู้ทำความเข้าใจ และยอมรับความจริงก็แสดงให้เห็นถึงการมีจิตใจที่เข้มแข็ง

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: บอกได้กับเพื่อนหรือญาติพี่น้องที่เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ท้อแท้ขึ้นในชีวิต เช่น การตายจาก การสูญเสียของอันเป็นที่รัก ปัญหาเรื่องของการหรือครอบครัว เราก็สามารถที่จะให้กำลังใจและพูดคุยบอกกล่าวถึงเหตุผลของการดำเนินต่อไปของชีวิต

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างพูดถึงตัวละครที่มีนิสัยไม่ดีชอบลักเล็กขโมยน้อย หรือพูดถึงโจรป่า ยักษ์ ที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนบ้านเมือง โดยยกตัวอย่างของความเกรงของตัวละคร เช่น ดิดยา ดิดเหล้า ดิดน้ำกระท่อม โดยการบอกว่าในน้ำกระท่อมนั้นเขาใส่อะไรที่เป็นโทษลงไปบ้าง เช่น ยาพิษ ยุง หลอดไฟ ชี้อั่ว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอันตรายต่อร่างกาย และยังบอกผลด้วยว่าดื่มไปแล้วจะเป็นอย่างไร เช่น ไม่มีแรง ง่วงนอน ทำงานไม่ไหว ตื่นทุกวัน ก็หมดเงินเป็นจำนวนมาก พอเสพเข้าไปเรื่อย ๆ ทำให้ไม่มีเงินใช้จ่าย พอไม่มีเงินใช้จ่ายก็เริ่มหาเงินไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควร เช่น การลักขโมย ฉกชิงวิ่งราว ปล้น จี้ หรือที่เราเห็นบ่อยครั้งการเมายาจับผู้อื่นเป็นตัวประกันสร้างความเดือดร้อน และในที่สุดอาจจะถึงแก่ชีวิตทั้งผู้เสพและผู้ที่ได้รับผลกระทบ

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: นายหนังตะลุงนั้นจงใจยกตัวอย่างในโทษของสิ่งเสพติด และ เตือนผู้ปกครองให้ระมัดระวังในลูกหลานให้ดี ดูแล้วกล่าวตักเตือนและสังเกตพฤติกรรมของเด็ก ถ้าเราเลี้ยงดูลูกดีก็ดีไปเด็กก็เรียบร้อย ขยันเรียน ไม่สร้างความเดือดร้อน แต่ถ้าเราไม่ดูแลเอาใจใส่เด็กไปเจอเพื่อนชักชวนกันทำในสิ่งที่เราไม่รู้เพราะเราไม่ได้ใส่ใจ สังคมของเด็กก็เปลี่ยนไป นิสัยก็เปลี่ยนไป อาจกลายเป็นอันตราย สร้างความเดือดร้อนให้ตัวเรา เราเป็นทุกข์ไม่สบายใจ สร้างความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน ชาวบ้าน รังเกียจ ต่อว่าทำไม่ไม่ดูแลสั่งสอนลูก

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้สอนและดูแลว่ากล่าวตักเตือนลูกอยู่ทุกวัน พูดให้ฟังว่าสิ่งไหนดีไม่ดี

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ยกตัวอย่างได้จากความรอบคอบของมหาเศรษฐีตามท้องเรื่องของการดำเนินเรื่องของนายหนัง เศรษฐีได้ทำการเขียนพินัยกรรมไว้ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เป็นการป้องกันการแย่งชิงสมบัติของลูกหลาน แบ่งส่นปันส่วนให้เท่าเทียมกันเพื่อลดปัญหาการทะเลาะเบาะแว้งจนเกิดความแตกแยกในเครือญาติในอนาคตหากเศรษฐีผู้นั้นเสียชีวิตลง

ท่านคิดว่าเป็นจริงหรือไม่: จริง

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การทำประกันชีวิตนั้น ก็คือการสร้างภูมิคุ้มกันให้ตัวเราเองและคนข้างหลัง เราทุกคนนั้นรู้วันเกิดของตัวเอง แต่วันตายนั้นใครจะไปรู้ฉะนั้น การวางรากฐาน การสร้างความมั่นคงที่ดีที่สุดในปัจจุบันที่คิดว่า คือ การสร้างภูมิคุ้มกันโดยการทำประกันชีวิต ประกันชีวิตนั้นถูกออกแบบมาเพื่อตอบโจทย์ของปัจจัยทางการเงิน การสร้างรากฐานและความมั่นคง ที่มีลูก ๆ กำลังเรียนหนังสืออยู่ ถ้าเกิดพ่อแม่ไม่สบาย ไม่ได้ไปทำงาน ก็มีเงินชดเชย จากประกันชีวิต หรือเกิดประสบอุบัติเหตุจนถึงแก่ความตาย แล้วลูกจะอยู่อย่างไรใช้ชีวิตอย่างไร เงินค่าผ่อนบ้าน ผ่อนรถที่ส่งอยู่ล่ะ เขาไม่ยึดบ้านรถไปเหรอ ฉะนั้น การทำประกันนั้นถือว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ป้องกันไว้ก่อนที่จะแก้ไข

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้ชี้แนะให้เพื่อน ๆ เห็นถึงข้อดีของการทำประกัน เราหาเข้ากินค่าเกิดล้มป่วยไปใครจะดูแลลูก ๆ และคนในครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15

นายไพโรจน์ ชุมสุด

อายุ 45 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 9/3 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา มศ.5 อาชีพธุรกิจส่วนตัว, เกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 10 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 5
 2. หนังมณูญ กำเนิดทอง จำนวนครั้งที่เคยชม 7
 3. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 7
- คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การมีความมุ่งมั่น นายหนังตะลุงยกตัวอย่างของการพยายามปกป้องเมืองของเจ้าเมือง การเดินทางไปปราบยักษ์ หรือการพยายามศึกษาหาความรู้ ขววิชาจากพระฤๅษี ทุกอย่างล้วนต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการกระทำเพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จ

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: พี่เคยเลี้ยงกบขาย เขาบอกว่ากบเลี้ยงง่าย โตไว ราคาดีแต่เลี้ยงครั้งแรกกบ100ตัวกลับเหลือเพียงแค่ 40 ตัว ที่เหลือตาย ตอนแรก ๆ ก็สงสัยเริ่มถอดใจทำไมเราเลี้ยงได้ไม่เหมือนคนอื่น พยายามสอบถามเพื่อนคนที่เลี้ยงด้วยกัน ถ้าเจอกบมีแผลมีโรคต้องจับแยก ไม่อย่างนั้นมันจะติดโรคกันหมดพากันตาย น้ำไหลเปลี่ยนน้ำหลายอย่าง เพราะความตั้งใจมุ่งมั่น จึงสำเร็จ และขายสร้างรายได้เสริม เพลินดี

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ลูกจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้พยายามให้กำลังใจและบอกลูกว่าต้องมีความพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อที่ตัวเองจะประสบความสำเร็จ แม้ไม่สำเร็จ ก็ลองใหม่ ลองทำใหม่จนประสบความสำเร็จ

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงก็ยกตัวอย่างให้เห็นถึงเรื่องของการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยพูดออกมาว่า คินนี่ท้องฟ้าปลอดโปร่ง ไม่มีเมฆฝนและพายุนี้ยังเป็นวันหยุด หากใครไม่มีธุระหรือพันธะใด ๆ ก็เชิญรับชมหนังตะลุงและอยู่เป็นเพื่อนกับนายหนังกันไปจนกว่าหนังจะเล่นจบ แต่ถ้าใครไม่สะดวกก็แล้วแต่ว่าจะสามารถรับชมได้ตามเวลาสมควรของแต่ละบุคคล

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: คนที่ทำสวนทำไร่นั้น เช่นการไปตัดยาง หรือการขายของตั้งแต่หัวรุ่ง นั้นต้องทำงานตั้งแต่เช้ามีด ตัดยางบางเจ้าไปกันตั้งแต่เที่ยงคืน ตี 2 แล้วคนที่ขายของ ตี 3 ตี 4 ก็ต้องลุกขึ้นทำของขายแล้ว เพราะฉะนั้นอาจดูหนังไม่จบดูได้ตามสมควร และต้องรู้ตัวเองด้วยว่าตนเองกำลังทำอะไรมีฐานะอะไร เช่น เป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้หาเงินเข้าบ้าน การตัดสินใจในแต่ละอย่างจึงสำคัญเพราะไม่ใช่มีแต่เราคนเดียวแต่ยังคงมีภรรยา และลูก ๆ ด้วย

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: กับเพื่อนบางครั้งที่สนุกกันในงานต่าง ๆ จนเกินไปบางครั้งเราก็ต้องเตือนว่าไม่ได้นะพุงนี้ต้องไปทำงาน มีงานต้องทำลูก ๆ ก็เช่นกัน 2 ทุ่มหลังจบข่าวให้เข้านอน ตื่นเข้าไปโรงเรียนจะได้สดใส ใช้เวลากับการเรียนเต็มที่

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: เราสังเกตได้จากการแสดงหนังของนายหนังข้างตัวของเจ้าเมืองหรือพระราชโอรส พระราชธิดา มักจะมีทหารหรือคนสนิทใกล้ชิดอยู่ใกล้ ๆ คอยติดตาม ดูแลรักษาเป็นการป้องกันก่อนเกิดเหตุร้าย

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร:
การระมัดระวัง รอบคอบนั้นเกิดขึ้นได้กับหลาย ๆ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการใช้จ่ายรู้จักใช้จ่าย
อย่างระมัดระวัง เซฟเงินตัวเอง การขับรถเดินทาง ขับโดยมีสติ ง่วงก็พักผ่อน การดูแลทรัพย์สิน
ส่วนตัว ป้องกันสร้างกำแพง หรือแม้แต่การใช้เครื่องมือเครื่องมือนี่ใช้ในการทำงาน ตัดหญ้า ทำสวน
ต้องมีเครื่องป้องกัน ร้องเท้า เสื้อผ้า แวนตา เรื่องนี้เคยเกิดขึ้นกับเพื่อนสนิท เขาเข้าสวนไปตัดหญ้า
โดยใช้เครื่องตัดหญ้าแบบเหวี่ยง โดยแต่งกายปกติ ใส่กางเกงขาสั้น เสื้อแขนยาวและหมวก แต่ตาเขา
ไม่ได้ใส่แว่น โดนเศษหินกระเด็นเข้าเป้าตาดีที่ไม่เป็นโรมากร โดนตาขาว หลังจากนั้นพอเขามาเล่าให้
ฟังเราก็ป้องกันใส่เครื่องป้องกันอย่างมิดชิด เราควรที่จะป้องกันและรอบคอบในการใช้งานอย่าง
ระมัดระวังเสมอ ระวังแล้วล่อคอกหรือล่อคอกก่อนระวัง

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้ฟังเรื่องนี้มา
ก็บอกกับเพื่อน ๆ ต่อ และทุกคนค่อนข้างที่จะใส่ใจกับการดูแลรักษาตนเองกันไว้ดีกว่าแก้ไข สำหรับ
ลูกๆก็ได้พูดคุยและตักเตือนเสมอ ของที่ยังไม่สมควรใช้ก็จะไม่ให้ใช้เนื่องจากยังไม่ถึงวัยที่สมใช้
หรือเล่น เช่น การขับรถมอเตอร์ไซด์ การใช้มีด การใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ พวกเลื่อย สว่าน เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16

นางสุพานทิพย์ ไกรเทพ

อายุ 44 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 66 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ปวส. อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 18,000-22,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนึ่งอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 6
2. หนึ่งมนูญ กำเนิดทอง จำนวนครั้งที่เคยชม 7
3. หนึ่งเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 6

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของการใช้ข้าวของใช้แต่พอควร คือ ได้กล่าวถึงตัวละครขึ้นมาตัวหนึ่งโดยยกตัวละครขึ้นมาเล่นให้ดูและพูดถึงเรื่องของการซักผ้า ว่าผ้าแค่ 2 ชิ้น แต่กลับใช้ผงซักฟอกทั้งซองมันเป็นการสิ้นเปลือง เพราะแทนที่เราจะนำผงซักฟอกมาใช้ได้อีกหลายครั้ง แต่เรากลับใช้โดยไม่รู้จักคุณค่าของมันนายหนังพยามพูดให้ผู้ชมเห็นคุณค่าของความพอประมาณ รู้จักคุณค่าและปริมาณของที่เราใช้

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: ที่นายหนังพูดออกมายกตัวอย่างให้เห็นในด้านความพอประมาณ เราก็ต้องรู้ว่าความพอประมาณคืออะไรก่อน คือการใช้แต่พอดีไม่มากเกินไป ไม่น้อยไป รู้ว่าของที่เรามีมีประโยชน์หรือลักษณะอย่างไร เมื่อเรารู้แล้วเราก็สามารถใช้สิ่งของได้อย่างถูกต้อง เช่นการใช้ของใช้ในครัวเรือนเอง น้ำตาล น้ำปลา กะปิ หรือแม้แต่การใช้เงิน คุณค่าของเงิน สิ่งไหนจำเป็นไม่จำเป็น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: นำไปบอกต่อและสอนลูกสอนหลาน เรื่องแบบนี้ต้องสอน ไม่เช่นนั้นแล้วเด็กจะไม่เข้าใจ ไม่คิดตาม ไม่รู้ว่าถ้าจะหาเงินมาใช้ได้สักบาทนั้นลำบากแค่ไหน เรื่องแบบนี้ต้องสอนให้เด็กเข้าใจ

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับการสั่งสอนลูกศิษย์ของพระฤๅษี โดยพระฤๅษีได้บอกกล่าวไว้ว่า ไม่ว่าเราจะกระทำการใดก็ต้องมีสติอยู่กับตัว และนอกจากการมีสติแล้วยังต้องระมัดระวังรอบคอบทั้งการกระทำและใช้คำพูดใช้หลักของเหตุและผลเพื่อให้การกระทำต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องและดีงาม เกิดประสิทธิผลเกิดความสุขและเกิดประโยชน์กับตัวเองและคนรอบข้าง

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: จากที่นายหนังตะลุงได้พูดถึงการมีสติ รอบคอบ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจนั้น ก็ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวันอยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นนำมาใช้ในการทำงาน มีสติในการขับรถเดินทาง รอบคอบระมัดระวังในการดำเนินชีวิต ใช้เหตุใช้ผลในการตัดสินใจ ด้านการซื้อของ ด้านการเงิน ซึ่งทุกอย่างต้องตัดสินใจอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วนและมีเหตุผล

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ก็ได้บอกกล่าวกับเพื่อน ๆ ก่อนการตัดสินใจที่จะทำอะไรเสมอกับลูก ๆ ก็ได้บอกกล่าวและตักเตือนไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามต้องใช้สติและเหตุผลก่อนการกระทำเสมอ ต้องคิดก่อนพูด คิดก่อนทำ

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การนำทรัพยากรที่มีมาใช้ให้เกิดคุณค่าเกิดประโยชน์สูงสุด โดยนายหนังตะลุงพูดให้ฟังว่าการใช้ทรัพยากรนี้ไม่ต่างกับการใช้คน ถ้าคนอยู่ถูกที่ถูกเวลา ใช้ให้ถูกต้อง คนนี้มีนิสัยอย่างไรเหมาะกับการทำงานอะไร เราก็ต้องมาจัดสรรจัดการกับความสามารถของคนเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดการรู้จักใช้คนนี้ก็เทียบได้กับการรู้จักวางแผน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: เรานำมาปรับใช้ในชีวิต คือ เรื่องที่นายหนังตะลุงกล่าวนั้นนำมาปรับใช้ได้จริงชีวิตประจำวันเช่น เมื่อเวลาว่างงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานประเพณี งานบุญ งานบวช งานแต่ง คนบ้านเราก็จะให้ความช่วยเหลือ ลงแรงร่วมมือกัน ให้คนทำงานถูกที่ ถูกต้องตรงตามความสามารถที่เขามี หากได้ทำงานตามความถนัดและความสามารถ งานก็จะได้เดินไปอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จได้รวดเร็ว

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ในการนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นนั้นก็ได้ออกไปและชี้แนะคนอื่น เมื่อเวลาที่เกิดงานใด ๆ ก็ตามที่ตัวเพื่อนได้เป็นเจ้าของภาพ หรือเจ้าของกิจการ ก็ได้ให้คำชี้แนะปรึกษาว่าต้องควรทำอะไรกับงานนั้น ให้คนที่มาช่วยงานหรือมาสมัครงานเป็นลูกจ้าง ได้ทำหน้าที่ตามความสามารถที่ถนัด งานจะได้ราบรื่นและเกิดปัญหาน้อยที่สุด

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17

นางพิมพา พลสิทธิ์

อายุ 44 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 9/5 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา มศ.3 อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 20 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังอาจารย์แปลก จำนวนครั้งที่เคยชม 4
2. หนังน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม จำนวนครั้งที่เคยชม 5
3. หนังเบ็ญน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 6

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังอาจารย์แปลก

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของเจ้าชายที่มีเพื่อนอยู่ต่างเมือง เมื่อเมืองของเพื่อนนั้นถูกโจมตีจากนครอื่น พระองค์จึงขอกำลังจากพระบิดาไปช่วยเหลือเพื่อนที่กำลังเดือดร้อนและช่วยกันขับไล่ศัตรูออกจากนคร หลังจากนั้นยังช่วยเหลือฟื้นฟูนคร ทั้งกำลังของพระองค์เอง กำลังทรัพย์ กำลังสิ่งของ และช่วยเหลือประชาชนผู้เดือดร้อนทั้งการสร้างที่พักให้ มอบสิ่งของอุปโภคบริโภค โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ และเมื่อนครขององค์ชายถูกรุกราน เพื่อนก็ให้การช่วยเหลือดังเช่นที่เคยช่วยองค์ชาย นายหนังตะลุงได้ชี้ให้เห็นถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลโดยบริสุทธิ์ใจ แสดงให้เห็นถึงการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันไม่แก่งแย่งชิงดี

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: เวลาที่เพื่อนเดือดร้อนมีปัญหาในด้านต่างเรายื่นมือเข้าช่วยเหลือเท่าที่พอจะช่วยให้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เมื่อเวลาเพื่อนเป็นทุกข์เราพร้อมที่จะเป็นผู้รับฟังและให้คำปรึกษา เมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จเราก็ยินดี

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: บอกต่อสอนลูกหลานให้เห็นคุณค่าของคำว่าเพื่อนโดยยกตัวอย่างจากชีวิตจริง การมีเพื่อน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันว่าผลดีผลเสียเป็นอย่างไร

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พูดถึงการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนถี่ไว้มากมายไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการเลือกคู่ครองให้พระโอรสหรือพระธิดา หรือ

การเลือกใช้คนให้ถูกกับงาน หรือแม้แต่ฉากพระฤๅษี พูดถึงการดูคน คุณลักษณะของคน คนคนนี้เป็นอย่างไรบ้าง เกียรติคุณการทำงานใหม่ หรือผู้สูงาน ก็เลือกงานหรือเลือกสอนให้ตรงกับคน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: เช่นกันในการดำรงชีวิตประจำวัน เรามีหลายอย่างให้ตัดสินใจและเลือก ไม่ว่าจะเป็นการใช้จ่าย เลือกซื้อของ ซื้อเสื้อผ้า ใช้จ่าย อดออม หรือแม้แต่การเลือกคู่ครองคู่สมรส เราต้องพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนถี่ เช่นการใช้จ่าย ถ้าเราใช้จ่ายมากเกินไป ก็มีของไม่จำเป็นเยอะแยะมากมาย เงินเก็บอาจจะไม่มีก็เป็นไปได้ หรือถ้าเราอดออมมากเกินไปก็จะกลายเป็นตระหนี่ หรือแม้แต่การเลือกคู่ครอง ยังคงมีคำโบราณสืบทอดกันมา คือ เลือกผัวผิดคิดจนตัวตาย ฉะนั้นการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนถี่ นั่นก็คือ การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลเป็นสำคัญ

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นใหม่: สำหรับในเรื่องของการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนถี่นั้น ก็ได้พูดคุยและบอกต่อกับคนในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ การตัดสินใจแต่ละครั้งนั้นสำคัญ คิดให้ถี่คิดด้วยเหตุและผล กับลูก ๆ ก็สอนเสมอให้คิดก่อนพูด ไม่ใช่พูดก่อนคิด

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: จากการที่ได้คุยกับนายหนังเป็นการส่วนตัว สามารถยกตัวอย่างได้จากการกระทำของนายหนังเอง เช่น การที่นายหนังตกปากรับงานกับเจ้าภาพคนไหนแล้วไม่ว่าจะเวลาผ่านไปกี่ปี ค่าเงินอาจเปลี่ยนไป การที่จะเดินทางไปเล่นที่นั่นอาจจะไม่คุ้มค่าน้ำมันรถ ค่าอุปกรณ์ต่าง แต่ก็ต้องไปถ้าไม่ไป จะกลายเป็นการเสียชื่อเสียง เสียเครดิต ทำให้คนไม่เชื่อถือในตัวนายหนังและคณะหนังตะลุง ฉะนั้นไม่ว่าอะไรเกิดเหตุใดก็ต้องไปแสดง หน้าที่ของนายหนัง คือ การมอบความบันเทิง สาระ ข่าวสาร ให้ผู้ชม

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองนั้นก็เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิต เราเจอผู้หลักผู้ใหญ่ ต้องยกมือไหว้ทำความเคารพ หรือแม้แต่ในเรื่องของการรู้จักตนเองว่าตนเองนั้นทำอะไรอยู่ เช่น เป็นนักเรียนก็ต้องรู้ว่าตัวเองนั้นต้องเรียนหนังสือ เป็นตำรวจก็ต้องรู้ตนเองว่ามีหน้าที่พิทักษ์ความยุติธรรม

ครูก็ต้องรู้ว่าตนเองเป็นแม่แบบเป็นแบบพิมพ์ เป็นบุคลากรที่ให้ความรู้การศึกษา เป็นต้น การที่เรา
รู้ตัวรับบทบาทของตนเองนั้นก็เท่ากับเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองและสังคม ได้อย่างมี
ระเบียบช่วยเหลือตนเองและไม่เป็นภาระของผู้อื่น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ลูกนั้นก็ได้รับ
การตักเตือนชี้แนะเสมอ เช่น เวลาที่เจอผู้ใหญ่ ก็ต้องรู้จักยกมือไหว้ พูดคุยกับผู้ใหญ่ก็ต้องมีสัมมาคารวะ
มีคะมิครบต่อท้ายเสมอ และที่สำคัญก็สอนให้รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้ว่าตัวเองนั้นอายุเท่าไร
มีหน้าที่อะไรบ้าง ทำอะไรเรียนหนังสือ ช่วยงานบ้าน ใส่ใจในหน้าที่และรู้จักหน้าที่ของตน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18

นางวรรณมา ชุณหโกวิท

อายุ 42 ปี เพศหญิง

บ้านเลขที่ 10/9 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ปวช. อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 13,000-17,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 10 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม จำนวนครั้งที่เคยชม 2
2. อาจารย์ตรีจักร รักราวี ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 3
3. หนังมณูญ กำเนิดทอง จำนวนครั้งที่เคยชม 3

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังน้องเดียวลูกทุ่งวัฒนธรรม ตะลุงบัณฑิต

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พูดถึงการมีจิตใจเข้มแข็ง
ไม่ท้อถอย ไม่ว่าเจอปัญหาใดๆเช่นการเดินทางไปปราบยักษ์ ของยอดชาย โดยทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่สามารถ
สู้ชนะยักษ์ แต่ก็ใช้ความกล้าหาญและปัญญาที่มีเอาชนะยักษ์โดยการสู้กันด้วยเขวี้ยงปัญญาโดยออก
อุบายว่า จะให้ยักษ์ต้องชกให้ได้ 3 หมัดแล้วล้ม แต่ยักษ์กลับชกแค่ หมัดเดียวแล้วล้ม ทำอย่างไรยักษ์
ก็ชกสามหมัดไม่ได้ โดยความโง่ของยักษ์ยักษ์หาว่าเสียรู้ ยอดชายแล้ว จนยักษ์ต้องยอมแพ้ไปใน
ที่สุดและยอมกลับเมืองของตนตามสัญญาว่าจะไม่มาระรานต่อไป แสดงให้เห็นถึงความมีจิตใจเข้มแข็ง
มีปัญญามีไหวพริบ

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร:
ในการดำเนินชีวิตประจำวันนั้น เรามักจะพบเจอกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ แต่ถ้ากำลังใจเราดี มีความตั้งใจมีเป้าหมาย ความตั้งใจก็จะไม่เกิดขึ้นมีแต่ความรู้สึกล้มเหลวและสู้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ได้สั่งสอนลูก อยู่เสมอว่าจะทำอะไรความพยายามนั้นสำคัญ ทำแล้วต้องทำให้เต็มที่ที่สุดความสามารถ ถ้าไม่ได้ทำ แล้วมาเสียใจภายหลัง อดทนมีจิตใจที่นิ่งและเข้มแข็งในการใช้ชีวิต

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การยึดหลักคำสอนของศาสนา นายหนังตะลุง ได้พูดในเรื่องนี้ถึงการแสดงให้เห็นตอนมีฤๅษีออกมา บอกกล่าวพูดคุยต่อลูกศิษย์เป็นการสั่งสอน ในทุก ๆ ด้านทั้งด้านของศาสนาเอง การดำรงชีวิต การรู้จักกาลเทศะ การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม ธรรมนองคลองธรรม ตัวฤๅษีเองนั้นเปรียบเสมือนเป็นตัวละครแสดงให้เห็นว่าหนังตะลุงนั้นนำศาสนา หรือมีศาสนาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: เช่น การคงอยู่ในศีล 5 ไม่พูดจาโกหก การไม่ประพฤติดีกในกาม การไม่มีบ้านเล็กบ้านน้อย หรือการไม่ฆ่า สัตว์ ยิงนก ตกปลา เพื่อความบันเทิง สิ่งเหล่านี้ไม่ควรปฏิบัติและตัวผมเองก็ไม่ปฏิบัติ ยึดหลักคำสอน ในศาสนาดำรงชีวิต ยาเสพติดก็ไม่ยุ่งเกี่ยว เพราะมันไม่ก่อให้เกิดผลดีในชีวิตมีแต่ผลร้ายที่ตามมา ดำเนินชีวิตโดยใช้หลักของเหตุผลและปราศจากอบายมุขทั้งหลาย

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: แนะนำและ เป็นที่ปรึกษาให้แก่บุตร ชี้นำทางให้เห็นถึงคุณและโทษ สอนให้รู้จักใช้ชีวิต ดำรงชีวิต โดยใช้เหตุผล เป็นหลักและหลีกเลี่ยงห่างไกลจากอบายมุขทั้งสิ้น

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงนั้นได้พูดถึงการคาดคะเนใน การทำสิ่งต่าง ๆ เช่น การที่เราจะปลูกต้นไม้ เราอาจจะคาดคะเนแล้วว่า ต้นไม้ต้นนี้ ปลูกเพื่อเอาไว้

กินผล ปลูกเพื่อไว้ใช้ไม้ หรือปลูกเพื่อลดสภาวะโลกร้อน ล้วนแล้วแต่ก็ต้องมีการคิดวางแผนเพื่ออนาคตทั้งสิ้น

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร:

นายหนังตะลุงได้ชี้ให้เห็นว่าการคาดคะเนนั้น เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างภูมิคุ้มกัน เช่น การที่เราปลูกต้นไม้ เราไม่รู้ว่าต้นไม้ต้นนั้นมันจะโตขึ้นโดยสมบูรณ์หรือล้มลงไหมแต่เราก็ได้ใช้ไม้ดักไว้ ไม้กันไว้ไม่ให้มันล้มลงมา

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ถ้ามีโอกาสก็คงบอกต่อ เพราะการคาดคะเนนั้นมักจะเกิดขึ้นกับตัวบุคคลกับสถานการณ์ไม่สามารถมาบอกหรือแนะนำชี้ชัดได้เพราะการคาดคะเนนั้นต้องอาศัยสถานการณ์ที่คน ๆ นั้นได้ทำหรือพบเจอ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 19

นายเอกพงศ์ ดำรงอัตสิน

อายุ 37 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 54/6 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ปวส. อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้าชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 10 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. คณะน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม จำนวนครั้งที่เคยชม 2
2. หนังเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง จำนวนครั้งที่เคยชม 2
3. หนังนงส์น้อยบางรัก จำนวนครั้งที่เคยชม 2

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังน้องเดียวลูกทุ่งวัฒนธรรม

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ไม่มีสิ่งของใดมีค่าและล้ำค่าไปกว่าการให้อภัย ผมยกตัวอย่างคำพูดนี้จากตอนที่ โอรสของเจ้าเมืองขอพระราชทานอภัยโทษให้แก่ยักษ์ที่กลับตัว กลับใจจากการทำสงคราม ซึ่งต่อมาเจ้าเมืองก็พูดว่าช่างเป็นการกระทำที่ ประเสริฐ รู้จักความหมาย ของชีวิต รู้จักการให้อภัย เพื่อเป็นการดำรงอยู่กันได้อย่างสันติสุข บางครั้งคนบางคนเมื่อสำนึกผิด ก็รู้ว่าตนทำผิดและอยากกลับตัวประพฤติตัวไปในทางที่ดีที่ถูกและควร นายหนังตะลุงได้ยกตรงส่วนนี้ ขึ้นมาพูดและทำให้ผมเข้าใจและรู้สึกชอบใจในส่วนนี้

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: บ่อยครั้งที่คนเราจะเจอเหตุการณ์ประหลาดในชีวิต หรือเหตุการณ์ที่ชวนให้หงุดหงิด โมโห เช่นการขับรถปาดหน้ากัน การเปิดไฟสูงใส่ หรือแม้แต่การพุดจา พุดคุยที่ไม่เข้าหู เกิดอารมณ์ เกิดความรู้สึกหงุดหงิด โมโห แต่ถ้าเราไม่คิดมาก หรือปล่อยผ่านไปเฉย ๆ เหตุการณ์ร้าย ๆ มักจะไม่เกิดขึ้น

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: เมื่อเห็นเพื่อน ใจร้อนก็คอยห้ามปรามและตักเตือนเสมอแล้วจะมีปัญหาตามมาในภายหลังกับลูกนั้นสอนและย้ำเตือน อย่างบ่อยครั้ง ใครจะบ่น จะด่าจะว่าพ่อว่าแม่ หรือดูถูกอะไรก็ตามอย่าเก็บไปคิดมาใส่ใจของเหล่านี้ ถ้าเอามาใส่ใจไม่เคยส่งผลดีต่อชีวิตได้ย้ำเตือนลูกอย่างบ่อยครั้งเสมอมา

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: ในด้านความรับผิดชอบหน้าที่ ยกตัวอย่างถึง เจ้าเมืองผู้ปกครองไพร่ฟ้าประชาชนที่นายหนังได้แสดงให้เห็นนั้น มีหน้าที่ ที่ต้องดูแลประชาชนใน การปกครองของตน แม้ตนเองจะเจ็บป่วย เป็นไข้หรือไม่สบาย หรืออาจจะมีความทุกข์กายไม่สบายใจ อย่างอื่น ถึงเวลาต้องออกว่าความหรือเยี่ยมเยียนดูแลทุกข์สุขของประชาชนก็ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ ไม่ขาดตกบกพร่องโดยไม่นำเรื่องส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าประชาชนต้องมาก่อน หลายสิ่ง หลายอย่างในหนังตะลุงนั้นชี้ให้เห็นถึง คุณธรรม จริยธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เมตตา กรุณา ตัวละครหนึ่งตัวแทนได้หลากหลายความหมายที่จะแสดงออกมา

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: ถ้าถามถึงด้านเหตุผลของการรับผิดชอบต่อนานี้ที่นั่นซึ่ชดอยู่แล้ว ว่าไม่ว่าคุณจะทำอะไร จะไปที่ไหนหรืออย่างไร คุณต้องรู้ตัวว่าทำอะไรอยู่ ต้องรู้ถึงการกระทำของตนเอง ยกตัวอย่างเช่นการไปทำงาน เราขาดไม่ได้ เราหยุดไม่ได้ถ้าหยุดครอบครัวจะเอาเงินที่ไหนกิน เราอาจจะมีเงินเก็บใช้เงินเก็บแต่สักวันมันคงหมด แสดงให้เห็นว่างานนั้นสำคัญและมันสำคัญเพราะเหตุผลใด ทุกอย่างมันเชื่อมต่อและวนกันไปหมด

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: สำหรับลูก ๆ นั้นก็ได้สั่งสอนให้เข้าใจถึงการเคารพต่อนานที่กิจการงานของตน ต้องรู้ตัวว่าตนเองทำอะไรอยู่ ต้องเข้าใจว่าสิ่งที่ตนกระทำนั้นมีเหตุผลอะไร เหมือนเช่นเจ้าเมืองที่กระทำตามหน้าที่ ถ้าลูกของตนเองผิดก็ว่าไปตามผิด หรือการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ นั้น

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของพฤติกรรมของตัวละครที่ก้าวร้าว นิสัยไม่ดีชอบทำลายข้าวของ สิ่งของสาธารณะ พวกที่มีนิสัยพาล ก็จะไม่โดนพระฤๅษีว่ากล่าวตักเตือน พุดคุยและลงโทษ

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: การรักษาความสะอาดในที่สาธารณะซึ่งเป็นของส่วนรวมใช้ร่วมกัน ทั้งในวัด ในโรงเรียน หรือสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ไม่ขีดข่วน ทำสัญลักษณ์ทำให้เกิดสิ่งสกปรก รวมไปถึงการไม่ทำลายสิ่งของ

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: พบเห็นผู้อื่นที่กำลังทำลายสิ่งของ สร้างความสกปรกจะเข้าไปตักเตือน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 20

นายอนุชิต พรหมสังข์

อายุ 36 ปี เพศชาย

บ้านเลขที่ 12/4 หมู่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ระดับการศึกษา ปวส. อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 17,000-20,000 บาท

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับชมหนังตะลุงตั้งแต่เกิดประมาณ 15 ครั้ง

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1. หนังน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม จำนวนครั้งที่เคยชม 3
2. หนังอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต จำนวนครั้งที่เคยชม 4
3. หนังนางศันน้อยบางรัก จำนวนครั้งที่เคยชม 4

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุดหนังนางศันน้อยบางรัก

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: การซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตัวเอง นายหนังตะลุงได้ยกตัวอย่างของการพูดคุยกันของตัวละครหนังตะลุง 2 ตัวพูดคุยกัน เช่น ตัวนายยอดทองพูดว่า เปียกสิ่งของวิทย์ โทรศัพท์ เตารีด พัดลม เสียแล้วทำไมต้องไปซื้อใหม่ ทำไมไม่ลองซ่อมเองดู นายเปียกก็ตอบกลับไปว่าก็ซ่อมไม่เป็น ก็ต้องซื้อใหม่ ยอดทองจึงตอบสวนกลับมาว่า ซื้อใหม่กับส่งไปให้ร้านเขาซ่อมให้อันไหนมันถูกกว่ากัน แล้วตอนสมัยที่ติดทหารเขาไม่ได้สอนเรื่องพวกนี้หรือ เปียกเลยตอบกลับว่า สอนแต่ ไม่เรียน

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร: สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันนั้นบางสิ่งก็สามารถทำได้ง่ายตาย เช่นการ เปลี่ยนหลอดไฟ การซ่อมอ่างล้างจานทั่วไป เราสามารถที่จะลงมือทำก่อนได้ ไม่จำเป็นต้องเรียกช่างแต่บางอย่างที่เราทำเองไม่ได้เช่น พัดลม ทีวี เครื่องซักผ้าเราก็ส่งร้านให้เขาซ่อมให้ อย่าเพิ่งรีบซื้อใหม่ เพราะบางครั้งมันอาจแค่เสียเล็ก ๆ น้อย ซ่อมแล้วยังใช้ได้อีกนาน

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: เด็ก ๆ สมัยนี้ของพังก็ทิ้งแล้วก็ทิ้งทิ้ง ๆ ที่ของชิ้นนั้นยังใช้ได้ก็ทิ้ง ดินสอกดที่หนึ่งเลย ใช้ได้ไม่กี่วันบอกพัง ทำไมไม่ลองแกะลองซ่อมดูก่อน หรือแม้กระทั่งกระเป๋างานบางครั้งซิปแตก แค่เปลี่ยนซิปใหม่ก็ใช้ได้แล้ว ปกติมันจะตรวจดูข้าวของของลูกด้วยตัวเองและคอยบอกลูกเสมอให้ใช้ของอย่างระมัดระวังถ้าเกิดเสียก็ต้องดูให้แน่ใจก่อนว่าซ่อมได้ไหม ถ้าซ่อมได้ก็ซ่อมและใช้ไปก่อน อย่าไปตามเพื่อนเขาที่ซื้อของใหม่ใช้ตลอด พ่อแม่ของเด็กเหล่านั้นอาจจะไม่รู้จกค่าของเงิน ก็พยายามสอนและตักเตือนลูกตลอดเพื่อไม่ให้เกิดนิสัยที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังตะลุงได้พูดและยกตัวอย่างของการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มาพอประมาณว่า มีนายยอดทอง กับนายเท่ง ทั้งสองนั้นมีหน้าที่การงานคือเป็นคนสนิทของพระโอรส นายเท่งนั้นเมื่อได้รับมอบหมายงานซึ่งถ้าเป็นงานเล็ก ๆ น้อย ๆ จะไม่ทำและบอกว่าตนนั้นต้องทำแต่งานใหญ่ จะได้ผลงาน มากๆและรวดเร็วมีงานเล็ก ๆ มากก็ให้นายยอดทองจัดการ นายยอดทองนั้นก็ไม่มีบ่นไม่ว่าจะงานเล็กหรืองานใหญ่ก็ทำทั้งหมด และยังได้ออกปากเตือนนายเท่งด้วยว่าเราเป็นคนทำงาน กินเงินเดือนเขาเขาให้ทำไรเราก็กทำไปเถอะ มันเป็นหน้าที่ ที่เราต้องรับผิดชอบเขาให้ข้าวให้น้ำเรา เราจะมาเกี่ยงงานไม่ได้

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: คนเรานั้นมีเหตุผลในการใช้ชีวิตที่ต่างกัน มีเหตุผลในการรับผิดชอบซึ่งก็ต่างกัน ผมฟังนายหนังพากย์มาในเรื่องนี้พอเข้าใจถึงการให้เหตุผลว่าเราต้องปฏิบัติต่อหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบในงานที่ทำไม่ว่าจะเป็นงานเล็กหรืองานใหญ่เมื่อเราได้รับมอบหมายก็ต้องปฏิบัติตามอย่างเต็มที่

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: ในส่วนนี้ก็ได้สอนลูก ๆ เสมอ สอนให้เห็นถึงเหตุผลของการมีความรับผิดชอบ เช่นการขาดเรียนไม่ยอมไปโรงเรียน เกียจคร้าน การบ้านไม่ทำมันก็มีผลตามมา การขาดเรียนนั้นก็จะเรียนตามเพื่อนไม่ทัน ไม่เข้าใจไม่รู้เรื่อง ขาดความรู้ในช่วงที่ขาดไป สอนให้เด็กรู้ตัวว่าหน้าที่ของตนนั้นคืออะไร เป็นนักเรียน

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร: นายหนังได้ยกตัวอย่างของกษัตริย์ที่เตรียมความพร้อม เตรียมกำลังไพร่พล มีการฝึกทหาร วางเวรยามคุ้มกันเมืองแม้แต่ยามสงบสุข สร้างความปลอดภัยทั้งทางทรัพย์สินและจิตใจให้แก่ชาวเมือง นอกจากนี้ก็มีการดูแลบ้านเมืองมีกฎหมาย มีการลงโทษคนที่ทำผิด ทำให้บ้านเมืองมีระเบียบวินัย ประชาชนในเมืองก็อยู่อย่างร่มเย็น

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่: ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร: การรัดกุมไม่ประมาท เช่น การที่เราจะเดินทางไปไหน เราตรวจสอบสภาพรถยัง ถ้าย้ำมันเครื่อง ลมยางเติมยังรถมีความพร้อมมากน้อยแค่ไหน เหตุการณ์เคยเกิดกับตัวเอง ญาติประสบอุบัติเหตุเขาโทรตามออกจากบ้านเที่ยงคืน โดยลืมดูน้ำมันในรถปรากฏว่ารถกลับน้ำมันหมด ไปไม่ถึงที่หมาย แต่โชคดีที่ญาติ

ก็ไม่ได้เป็นอะไรมาก ถ้าเกิดประสบอุบัติเหตุหนักก็คงไม่ทันดูใจกัน หลังจากนั้นก่อนกลับเข้าบ้านเลย
เติมน้ำมันไว้เต็มถังตลอด เพื่อมีเหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้นอีก

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม: เรื่องที่เกิดขึ้น
กับตัวผมมันเพื่อน ๆ หลายคนทราบดี และทุกคนก็ปฏิบัติ โดยมักจะเตรียมความพร้อมและตรวจเช็ค
สภาพรถและเติมน้ำมันไว้ใส่เกือบเต็มถึงก่อนกลับเข้าบ้านตลอด เพราะจังหวัดที่เราปั้มน้ำมัน
ที่เปิดหลัง 4 ทุ่มมันไม่มีเลย เราเลยต้องช่วยเหลือตัวเองและป้องกันไว้ก่อนเพื่อเกิดเหตุที่จำเป็น

ตารางที่ 3 สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับชมหนังตะลุง

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้เฉลี่ย (เดือน)	จำนวนครั้งที่รับชมหนังตะลุง
1.	ด.ต.ประดิษฐ์ กุลวิจิตร	64	จบโรงเรียนตำรวจ	ข้าราชการบำนาญ	15,000-20,000	30
2.	นายธนบดี นุ่นดำ	64	-	เกษตรกร	20,000	30
3.	นายพนัธ ทองแจ้ง	60	ป.4	เกษตรกร	18,000-20,000	20
4.	นางประดับ ลั่นสิน	59	-	เกษตรกร	12,000	40
5.	นางสุสวดี ดำรงอดสิน	56	มศ.5	เกษตรกร	18,000-25,000	20
6.	นางจำเนียร ศรีบุญ	54	-	เกษตรกร	15,000	20
7.	นายสุวิทย์ เพชรฤทธิ์	53	ป.7	ค้าขาย	15,000-20,000	20
8.	นายวินิจ ไกรเทพ	52	มศ.3	เกษตรกร	14,000-16,000	20
9.	นายสุพรรณ สุกะพันธ์	51	มศ.3	เกษตรกร	15,000-20,000	20
10.	นายสุวิท พลแอม	50	ป.7	เกษตรกร	12,000-15,000	20
11.	นางประจวบ คงน้อย	50	ป.4	เกษตรกร	14,000-18,000	20
12.	นางอุษา ไกรเทพ	49	ป.4	เกษตรกร	15,000-17,000	20
13.	นางภิญญา บุรินโท	49	ป.4	เกษตรกร	20,000	20
14.	นางจำปี เอียดจ้อย	47	ป.4	เกษตรกร	10,000-15,000	10
15.	นายไพโรจน์ ชุมสุด	45	ป.4	เกษตรกร	20,000	10
16.	นางสุพานทิพย์ ไกรเทพ	44	ปวส.	เกษตรกร	18,000-20,000	20
17.	นางพิมพ์ พลสิทธิ์	44	มศ.3	เกษตรกร	15,000-20,000	20
18.	นางวรรณภา ชุณหโกวิท	42	ปวช.	เกษตรกร	13,000-17,000	10
19.	นายเอกพงศ์ ดำรงอดสิน	37	ปวส.	เกษตรกร	15,000-20,000	10
20.	นายอนูชิต พรหมสังข์	36	ปวส.	เกษตรกร	17,000-20,000	15

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

ส่วนที่ 4 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 4 ตารางรวมสรุปการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันของผู้รับชมหนังสือ

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังสือ	ด้านความพอประมาณ			ด้านความมีเหตุผล			ด้านความมีภูมิคุ้มกัน		
		นายหนัง พากย์	การนำมา ปฏิบัติ	การนำ ไปบอกต่อ	นายหนัง พากย์	การนำมา ปฏิบัติ	การนำ ไปบอกต่อ	นายหนัง พากย์	การนำมา ปฏิบัติ	การนำไป บอกต่อ
1.	ด.ต.ประดิษฐ์ กุลวิจิตร	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.	นายธนบดี นุ่นคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.	นายพนธ์ ทองแจ้ง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.	นางประดับ ลั่นสิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.	นางสุรัสวดี ดำรงอดสิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.	นางจำเนียร ศรีบุญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.	นายสุวิทย์ เพชรฤทธิ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8.	นายวินิจ ไกรเทพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.	นายสุพรรณ สุภะพันธ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10.	นายสุวิทย์ พลแอม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11.	นางประจวบ คงน้อย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
12.	นางอุษา ไกรเทพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13.	นางภิญญา บุรินทร์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
14.	นางจำปี เอียดจ้อย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
15.	นายไพโรจน์ ชุมสุด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16.	นางสุพานทิพย์ ไกรเทพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
17.	นางพิมพ์ พลสิทธิ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
18.	นางวรรณ ชุมทโกวิท	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
19.	นายเอกพงศ์ ดำรงอดสิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
20.	นายอนุชิต พรหมสังข์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สรุป		20	20	19	20	20	20	20	20	19

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

ตารางที่ 5 สรุปผู้รับชมหนังตะลุงที่ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านการพอประมาณ

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความพอประมาณ		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
1.	ด.ต. ประดิษฐ์ กุลวิจิตร	พูดถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ ใช้ตัวละครเป็นตัวบอกเล่า ปลุกพืชผัก สวนครัว	หัดมาปลูกพืชผักสวนครัวมาใช้บริโภค ในครัวเรือน เหลือกก็แบ่งปันเพื่อนบ้าน	ไม่ได้บอกกล่าวใครต่อ
2.	นายธนบดี นุ่นดำ	การพูดถึงการเสียสละแบ่งปันสิ่งของ ความสุข โดยการเล่าถึงตัวละคร	การชวนผู้มาเยี่ยมเยือน ทานน้ำ ทานข้าวตามวัฒนธรรมของคนภาคใต้	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
3.	นายพนธ์ ทองแจ้	พูดถึงการซื้อสัตย์ ซื่อตรง โดยยกตัวอย่างลักษณะนิสัยของคน คนโกง โจร ยักษ์	นำมาเป็นแบบเตือนสติตนเองและ พยายามหลีกเลี่ยงไม่ประพฤติ	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
4.	นางประดับ ลั่นสิน	ยกตัวอย่างของการประหยัด การกินอาหารแต่พอดีไม่สิ้นเปลือง	แบ่งเงินไว้เป็นส่วน ๆ ให้ลูกให้เมีย ไว้ใช้จ่ายส่วนตัว มีเงินไว้หมุนใช้จ่าย	ได้นำไปบอกต่อเพื่อน
5.	นางสุรัสวดี ดำรงอัดสิน	พูดถึงการพึ่งพาอาศัยแบ่งปันสิ่งของ เพื่อนบ้านเรือนเคียงช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน	การลงมือช่วยเหลือลงแรงกันออกไป ช่วยงานชุมชน งานแต่ง งานบวช	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
6.	นางจำเนียร ศรีบุญ	ยกตัวอย่างของการเสียสละของ เจ้าเมืองที่มีคุณธรรมออกมาช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ	ดูแลเอาใจใส่ลูกคล้ายความรักของ พระราชินีไม่หวังผลตอบแทน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
7.	นายสุวิทย์ เพชรฤทธิ์	จากฉากการแสดงทฤษีสอนศิษย์ เป็นการอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี	อบรมสั่งสอนดูแลเอาใจใส่บุตรให้บุตร เป็นคนดี มีศีลธรรม	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความพอประมาณ		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
8.	นายวินิจ ไกรเทพ	ได้พูดถึงตอนฤๅษีสอนศิษย์ สอนให้เห็นว่าการเป็นคนดีนั้นเป็นอย่างไร มีผลอย่างไร	การเป็นคนดีไม่คนโกงผู้อื่น ซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่การงานและการกระทำ	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
9.	นายสุพรรณ สุกะพันธ์	การยกตัวอย่างความพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัว	การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น อดออม การทำความดีประพฤติดูอยู่ในศีลธรรม	ได้นำไปบอกเพื่อนและสอนบุตร
10.	นายสุวิทย์ พลแอม	พูดถึงการเสียสละ ออกเดินทางไปทำธุระให้พระภิกษุอย่างสุดความสามารถ	การเสียสละความสุขส่วนตัว ออกไปช่วยเหลืองานผู้อื่นงานชุมชน งานหมู่บ้าน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
11.	นางประจวบ คงน้อย	พูดถึงการอดออมโดยการยกตัวละครขึ้นมาเปรียบเทียบ การสร้างเนื้อสร้างตนเอง	มีการออมเงิน เก็บเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เพื่อเผื่อกรณีฉุกเฉินไม่ต้องไปกู้หนี้ยืมสิน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
12.	นางอุษา ไกรเทพ	การนำของกลับมาใช้ใหม่ นำของเหลือใช้มาดัดแปลงให้เกิดประโยชน์ ใช้ให้คุ้มค่า	นำของเหลือใช้มาดัดแปลงและกลับมาใหม่ เป็นการ recycle	ได้นำไปบอกเพื่อนและสอนบุตร
13.	นางภิญญา บุรินทร์	พูดถึงการใช้ชีวิตของเด็กหอเมื่อเจอผัก ดัดแปลงอาหารการกินให้ประหยัด	การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น การชอบตกปลาได้มากก็นำมาบริโภค	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
14.	นางจำปี เอียดจ้อย	พูดถึงการมีจิตใจเข้มแข็งยกตัวอย่างสถานการณ์ขึ้นมาถ่ายทอดให้ฟัง	การมีจิตใจเข้มแข็ง การยอมรับความจริง อยู่กับความจริง พยายามทำมันให้ดีที่สุด	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความพอประมาณ		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
15.	นายไพโรจน์ ชุมสุด	ยกตัวอย่างของการมีความมุ่งมั่นพยายามศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง	ในการประกอบอาชีพ ศึกษาหาความรู้มุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อพัฒนาตนเอง	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
16.	นางสุพานทิพย์ ไกรเทพ	การใช้ข้าวของแต่พอควร ยกคุณค่าของความพอประมาณสอนให้รู้จักคุณค่าของมัน	นำมาปรับปรุงความคิดทำความเข้าใจกับความพอประมาณ เช่น การใช้จ่ายเงิน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
17.	นางพิมพ์ พลสิทธิ์	การให้การช่วยเหลือเกื้อกูลโดยบริสุทธิ์ใจ แสดงให้เห็นความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ให้การช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน ทุกใจ รับฟังและให้คำปรึกษา	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
18.	นางวรรณ ชุณหโกวิท	ยกตัวอย่างตัวละครขึ้นมาพูดให้เห็นถึงการกระทำของตัวละครว่ามีจิตใจเข้มแข็ง	นำมาเป็นกำลังใจในการต่อสู้อุปสรรคชีวิต ใช้เพื่อเตือนสติตัวเองเมื่อเกิด	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
19.	นายเอกพงศ์ ดำรงอัดสิน	พูดถึงการให้อภัยเพื่อเป็นการดำรงอยู่ได้อย่างสันติสุข	เหตุในชีวิตประจำวันเช่นการขับรถ รู้จักการช่วยเหลือตัวเอง ซ่อมแซม	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
20.	นายอนุชิต พรหมสังข์	การซ่อมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตนเอง	เครื่องใช้ง่าย ๆ ภายในครัวเรือน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

ตารางที่ 6 สรุปผู้รับชมหนังตะลุงที่ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความมีเหตุผล

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความมีเหตุผล		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
1.	ด.ต. ประดิษฐ์ กุลวิจิตร	นายหนังตะลุงได้ชี้ให้เห็นเหตุผลในการดำรงชีวิต มุ่งทำมาหากินก่อนหาเงินหาทอง	พยายามเลี้ยงตนเองให้ได้ก่อน การปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
2.	นายธนบดี นุ่นดำ	นายหนังตะลุงพูดถึงการยอมรับผล การแข่งรู้จักรักการแพ้นะ รู้จักถ้อย	การมีเหตุผลในการยอมรับผล การแข่งขันกับผู้อื่น เช่น การลงสมัครเลือกตั้งต่าง ๆ	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
3.	นายพนัธ ทองแจ้ง	การยกตัวละครที่มีพฤติกรรมของการเสพติดอบายมุข ดิดหวยมีความโลภ แสดงให้เห็นถึงการหวังน้ำบ่อหน้า ขาดการวางแผน	ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและการพนัน หมั่นตั้งหน้าตั้งตาเก็บหอมรอมริบ	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
4.	นางประดับ ลั่นสิน	ยกตัวอย่างของการขาดส่งดอกเบี้ยย ทำให้ต้องเสียทรัพย์สินเหตุผลของการไม่ตรงต่อเวลา	มีความรับผิดชอบในตัวเอง พยายามเก็บเงินเพื่อไว้ส่งเงินกู้ ไม่ผิดนัด ไม่ขอผลัด	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
5.	นางสุรัสวดี ดำรงอัดสิน	การมีฉากฏีออกมาสั่งสอน เป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีศาสนา ตั้งแต่เกิดจนตาย	การปฏิบัติตัวอยู่ในศีลในธรรม การไปร่วมทำบุญประจำปี สารทไทย สงกรานต์	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
6.	นางจำเนียร ศรีบุญ	ยกตัวอย่างของการเสพยาเสพติดชี้ให้เห็นถึงโทษของยาเสพติดผู้เสพ เป็นอย่างไรผู้ค้าเป็นอย่างไร	ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกทั้งยังย้ำเตือนคนใกล้ชิดให้หลีกเลี่ยงยาเสพติด	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความมีเหตุผล		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
7.	นายสุวิทย์ เพชรฤทธิ์	ยกตัวอย่างของตัวละครสมมุติขึ้นมา มีความขยันทำมาหากิน ซื่อสัตย์ สุจริต	ไม่ฟุ่มเฟือย เก็บหอมรอมริบ ไม่นอก ลู่หนทาง มีอะไรก็นึกถึงครอบครัว ก่อน	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
8.	นายวินิจ ไกรเทพ	นายหนังตะลุงได้พูดถึงการประกอบ อาชีพ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง รับผิดชอบต่อหน้าที่	การทำงานนั้นเราต้องตั้งใจทำงาน ทำงานอย่างเต็มที่ ซื่อสัตย์สุจริต	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
9.	นายสุพรรณ สุกะพันธ์	นายหนังกล่าวถึงความพอเพียง พอเพียงได้ทุกเรื่องไม่ใช่เฉพาะ การเกษตร	การเคารพในครอบครัว ในตัวของ ภรรยาไม่มีบ้านเล็กบ้านน้อย ให้เกียรติภรรยา	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
10.	นายสุวิทย์ พลแอม	นายหนังตะลุงยกตัวละครขึ้นมา เปรียบเทียบเกี่ยวกับการตรงต่อเวลา การมาทำงาน	การรู้จักตรงต่อเวลา นัดต้องเป็นนัด การทำกิจกรรมร่วมกัน การเอาใจใส่ รักษา มารยาท	ได้นำไปบอกเพื่อนและสอนบุตร
11.	นางประจวบ คงน้อย	นายหนังตะลุงพูดถึงหลักคำสอน ของศาสนา คำสอนของพระฤๅษี การประพฤติดี	การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเป็นชาวพุทธสำคัญต่อการดำรง ชีวิตประจำวัน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
12.	นางอุษา ไกรเทพ	การยกตัวอย่างของชาวบ้านที่พยายาม ขวนขวายหาความรู้ พยายามพัฒนา ตนเอง	การยกระดับฐานะทางการเงินของ ตนเองเป็นนายหนังตนเอง รับผิดชอบ มากขึ้น	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความมีเหตุผล		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
13.	นางภิญโญ บุรินโท	การไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ยกตัวอย่าง ของพระฤๅษีสอบถาม ปัญหาเจ้าเมือง	รับฟังข่าวว่ามีผลกระทบอะไรต่อบ้าง ควรปฏิบัติหน้าที่ของเราให้เหมาะสม	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
14.	นางจำปี เอียดจ้อย	การไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นให้ ผู้อื่นโดยยกตัวอย่างความเกรงของ ตัวละครติดยา	ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เตือนผู้ปกครองให้ดูแลลูกหลาน สังเกตพฤติกรรม	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
15.	นายไพโรจน์ ชุมสุต	การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลรับชม หนังตะลุงได้ตามเวลาสมควรของ แต่ละบุคคล	การตัดสินใจในแต่ละอย่างมีความสำคัญ มีการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
16.	นางสุพานทิพย์ ไกรเทพ	นายหนังตะลุงยกตัวอย่างการสั่งสอน ลูกศิษย์ของพระฤๅษีไม่ว่าจะกระทำ การใดก็ต้องมีสติ	การมีสติ รอบคอบ ใช้เหตุผลใน การตัดสินใจ นำมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน	ได้นำไปบอกเพื่อนและสอนบุตร
17.	นางพิมพ์ พลสิทธิ์	การพิจารณาไตร่ตรองตรงอย่างถ่วงถึ การเลือกใช้คนให้ถูกงาน	การเลือกการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด เลือกซื้อ อุดอม พิจารณาไตร่ตรอง อย่างถ่วงถึในการตัดสินใจต่าง ๆ	ได้นำไปบอกต่อบุคคลในครอบครัว
18.	นางวรรณ ชุณหโกวิท	นายหนังได้ยกตัวอย่างถึงบทพุดคุยของ ฤๅษีต่อลูกศิษย์เป็นการสั่งสอนลูกศิษย์ ทั้งในด้านศาสนา การดำรงชีวิต การดำเนินชีวิต	การคงอยู่ในศีล 5 ดำเนินชีวิต โดยใช้หลักของเหตุผลและปราศจาก อบายมุขทั้งหลาย	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความมีเหตุผล		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
19.	นายเอกพงศ์ ดำรงอัตสิน	นายหนังตะลุงในด้านความรับผิดชอบหน้าที่ พูดถึงการดูแลปกครองบ้านเมืองของเจ้าเมือง	เราต้องรู้ว่าเรามีหน้าที่อะไร ควรทำอะไร รู้การกระทำของตน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
20.	นายอนุชิต พรหมสังข์	การรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรู้ว่าตนเองทำอะไรเป็นอะไร มีหน้าที่อะไร	คนเรานั้นมีเหตุผลในการใช้ชีวิตที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็งานไหน ก็ต้องทำอย่างเต็มที่	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

ตารางที่ 7 สรุปผู้รับชมหนังตะลุงที่ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านการมีภูมิคุ้มกัน

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านการมีภูมิคุ้มกัน		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
1.	ด.ต. ประดิษฐ์ กุลวิจิตร	การเปรียบเทียบให้เห็นในด้าน การใช้จ่าย คือ มีน้อยใช้น้อย	รู้จักดูแลตนเอง ดูแลสถานะตน เข้าใจ ตนเอง ไม่หลงมัวเมาไปกับสิ่งชั่วร้าย ใช้จ่ายอย่างประหยัด มีน้อยใช้น้อย	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
2.	นายธนบดี นุ่นดำ	การรู้จักการอดออม วางแผนในการใช้ ชีวิต เพื่อลดปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น	ปรับใช้โดยการวางแผน เช่น เมื่อเรา วางแผนจะไปเที่ยวที่ไหนสักแห่ง เราต้องมีการวางแผน ไม่ว่าจะเป็น การเงิน เป้าหมายต่าง ๆ	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
3.	นายพนัธ ทองแจ้ง	การรู้จักวางแผนการดำเนินชีวิต คือ การทำงานวางแผนว่าจะทำอะไรให้ ประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมาย ราบรื่น	การเตรียมพร้อมสำหรับการทำงาน คือ ต้องรู้จักวางแผนความสำเร็จ ในการทำงาน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
4.	นางประดับ ลั่นสิน	ในด้านสังคมการเข้าสังคมพูดถึง การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	การรับฟังคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ว่า จะเป็นคำติชม ชี้นะ รู้จักอ่อนน้อม ถ่อมตน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
5.	นางสุรัสวดี ดำรงอัดสิน	ด้านประเพณีต่าง ๆ ของชาวดำ รู้จักหวงแหนวัฒนธรรมอันดีงาม มีความสามัคคีสำนึกในคุณค่า ความดีงาม	ร่วมกันสืบทอดประเพณีที่ดีงาม มันคงไว้ซึ่งประเพณี	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านการมีภูมิคุ้มกัน		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
6.	นางจำเนียร ศรีบุญ	การทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง ไม่ยอมทิ้งลงถังขยะ ทำให้ส่งกลิ่นรบกวนผู้อื่น	การรักษาสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การใส่ใจในความสะอาด	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
7.	นายสุวิทย์ เพชรฤทธิ์	การวางแผนแผ่นดินของตน โดยยกตัวอย่างจากตัวละคร กษัตริย์ ที่ดูแลไพร่ฟ้าประชาชน	การพัฒนาชุมชน เราต้องเลือกคนดี มีความสามารถ เข้าไปทำงาน บริหารงานชุมชน	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
8.	นายวินิจ ไกรเทพ	การแยกแยะผิดชอบชั่วดี เช่น การไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การไม่ทำร้ายตนเอง หรือผู้อื่น รู้ว่าสิ่งไหนดีไม่ดี	รู้จักการผิดชอบชั่วดี การทำในสิ่งที่ถูก ที่ควรไม่ทำให้บุคคลอื่นเดือดร้อน	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
9.	นายสุพรรณ สุกะพันธ์	การผิดลูกผิดเมียผู้อื่น ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้หญิงคนอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาของตน	การประพฤติชอบไม่ผิดศีลธรรม จรรยาบรรณ คือ การมีสามี/ภรรยาคนเดียว	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
10.	นายสุวิท พลแอม	การดูแลส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การแสดงหนังตะลุง มโนราห์ เป็นต้น	การใส่ใจดูแลวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น หนังตะลุง มโนราห์ โดยการสนับสนุน และชื่นชม ส่งเสริมเป็นกำลังใจ ให้ผู้แสดง	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ และสอนบุตร

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังสือ	ด้านการมีภูมิคุ้มกัน		
		นายหนังสือพายุ	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
11.	นางประจวบ คงน้อย	การรู้จักทำมาหากิน เก็บหอมรอมริบ และมีการวางแผนชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองและบุตร โดยการส่งเสริมทางการเรียน	การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ คือ การมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความมุ่งมั่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
12.	นางอุษา ไกรเทพ	การดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม คือ ไม่ทิ้งขยะ ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ฯลฯ	การหวงแหนและสนใจในธรรมชาติ ไม่ทำลายป่าไม้ หรือยิงนกตกปลา	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ และสอนบุตร
13.	นางภิญโญ บุรินโท	การรู้จักการออมเงิน เช่น การแต่งงาน ต้องรู้จักออมเงินเพื่อเก็บเงินไปสู่ออ ผู้หญิง การวางแผนการเตรียมงานวิวาห์	การอดออม ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีน้อยใช้น้อย มีมากก็ใช้แต่พอดีและเก็บเป็นเงินสะสม	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
14.	นางจำปี เอียดจ้อย	ความรอบคอบของมหาเศรษฐี คือ การเขียนพินัยกรรมไว้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทะเลาะเบาะแว้งจนเกิดความแตกแยกในครอบครัว	การทำประกันชีวิต คือ การสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองและคนข้างหลัง หากเราเจ็บป่วย จะได้ไม่ภาระให้แก่ลูกหลาน	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
15.	นายไพโรจน์ ชุมสุต	การรักษา ของทหารต่อเจ้าเมือง หรือราชโอรส เพื่อคอยดูแลปกป้องก่อนเกิดเหตุร้าย	การระมัดระวังรอบคอบ ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การใช้จ่าย การขับรถ การเดินทาง	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ และสอนบุตร

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านการมีภูมิคุ้มกัน		
		นายหนังตะลุงพากย์	การนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	การบอกต่อบุคคลอื่น
16.	นางสุปานทิพย์ ไกรเทพ	การนำทรัพยากรที่มีมาใช้ให้เกิดคุณค่า และประโยชน์สูงสุด การทำงานถูกที่ถูกเวลา ถูกตำแหน่งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	การร่วมมือร่วมแรงกัน การช่วยเหลือลงแรงการแบ่งหน้าที่ตามความถนัด	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
17.	นางพิมพ์ พลสิทธิ์	การรู้จักหน้าที่ของตนเอง	รู้จักบทบาทของตนเอง เช่น การรู้กาลเทศะ การยกมือไหว้ทำความเคารพต่อผู้หลักผู้ใหญ่	ได้นำไปบอกกล่าวและสอนบุตร
18.	นางวรรณ ชุณหะโกวิท	การคาดคะเนในการทำสิ่งต่าง ๆ เช่น การที่เราปลูกต้นไม้ คือ การปลูกต้นไม้เพื่อหวังผล	ได้ชี้ให้เห็นว่าการคาดคะเนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างภูมิคุ้มกัน เช่นเดียวกับการปลูกต้นไม้	ไม่ได้บอกกล่าว
19.	นายเอกพงศ์ ดำรงอดสิน	การใช้พฤติกรรมที่ก้าวร้าว การทำลายข้าวของ สิ่งของสาธารณะ	การรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ ซึ่งเป็นของส่วนรวมใช้ร่วมกัน ทั้งในวัด ในโรงเรียน และไม่ทำลายสิ่งของ	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ
20.	นายอนุชิต พรหมสังข์	ยกตัวอย่างของกษัตริย์ที่เตรียมความพร้อม เตรียมไพร่พล มีการฝึกทหาร จัดเวรยามเพื่อเฝ้าระวัง	การรัดกุมไม่ประมาท เช่น การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ต้องตรวจสอบสภาพรถ เติมน้ำมัน ฯลฯ	ได้นำไปบอกกล่าวเพื่อน ๆ

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหน้ง และผู้รับชม มีวัตถุประสงค์ คือ

เพื่อศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหน้ง และผู้รับชม สามารถนำมาประยุกต์ใช้และปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบการพรรณนา และบรรยาย และนำมาสรุปผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับระเบียบวิธีในเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษามีดังนี้

1. การเข้าร่วมกิจกรรม ทุกครั้งที่มีการแสดงหนังสือในระหว่างที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะเข้าร่วมชมการแสดงด้วยทุกครั้ง
2. การสังเกตในการแสดงหนังสือ ผู้วิจัยจะสังเกตทั้งนายหน้งแสดง ตั้งแต่ชื่อเรื่อง การแสดง การสื่อสาร และสังเกตผู้ชมหนังสือมาว่ามีการรับฟังและเข้าใจถึงสิ่งที่นายหน้งแสดงออกมาหรือไม่
3. กล้องถ่ายภาพเพื่อบันทึกภาพที่มีความสำคัญต่าง ๆ
4. การสัมภาษณ์เชิงลึก ในการเก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสำหรับระเบียบวิธีในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ในการเก็บข้อมูลตามคำถามที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์โดยมีรูปแบบเค้าโครงการออกแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนของนายหนังตะลุง

- 1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนายหนังตะลุง
- 1.2 การเข้าสู่หนังตะลุงของนายหนังตะลุง
- 1.3 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาถ่ายทอด

ส่วนที่ 2 ส่วนของผู้รับชม

- 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับชมหนังตะลุง
- 2.2 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การขอบันทึกเทปเสียงขณะสัมภาษณ์เพื่อนำมาถอดเทปสำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา

ผลการวิจัย

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ส่วนของนายหนังตะลุง

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหนังตะลุงและผู้รับชมหนังตะลุงในหัวข้อ ดังต่อไปนี้

การเข้าสู่หนังตะลุง

การเข้าสู่หนังตะลุงของนายหนังตะลุงทั้ง 10 คนนั้น

มีนายหนังตะลุงจำนวน 3 คน ที่ได้รับการสืบทอดอาชีพหรือกิจการมรดกมาจากบรรพบุรุษ และนายหนังตะลุงที่เหลืออีก 7 คนนั้น มีความสนใจชื่นชอบและฝึกหัดหนังตะลุงด้วยตนเอง

การกล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงนายหนังตะลุงก็ได้พูดไว้ 3 ด้าน คือ ด้านของความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน ดังนี้

ในด้านของความพอประมาณ

มีนายหนึ่งตระกูล จำนวน 5 คน ที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และ มีนายหนึ่งตระกูลจำนวน 8 คน ได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณมาถ่ายทอดออกไปให้ผู้ชมรับฟัง

ในด้านของความมีเหตุผล

มีนายหนึ่งตระกูล จำนวน 6 คน ที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และ มีนายหนึ่งตระกูล จำนวน 7 คน ได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลมาถ่ายทอดออกไปให้ผู้ชมรับฟัง

ในด้านของความมีภูมิคุ้มกัน

มีนายหนึ่งตระกูล จำนวน 8 คน ที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีภูมิคุ้มกันไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และ มีนายหนึ่งตระกูล จำนวน 6 คน ได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีภูมิคุ้มกันมาถ่ายทอดออกไปให้ผู้ชมรับฟัง

ส่วนที่ 2 ผู้รับชมหนึ่งตระกูล

ในส่วนของการนำเศรษฐกิจพอเพียงจากหนึ่งตระกูลเข้ามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันประกอบไปด้วย 3 ด้าน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจในแต่ละด้านและสามารถสรุปออกมาไว้ดังนี้

ในด้านของความพอประมาณ

ผู้รับชมหนึ่งตระกูลสามารถยกตัวอย่างของการพากย์ของนายหนึ่งตระกูลในเรื่องความพอประมาณ และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งหมด จำนวน 20 คน ในส่วนของการนำไปบอกต่อบุตรหลาน ญาติมิตร เพื่อน และคนรู้จัก ได้จำนวน 19 คน

ในด้านของความมีเหตุผล

ผู้รับชมหนึ่งตระกูลสามารถยกตัวอย่างของการพากย์ของนายหนึ่งตระกูลในเรื่องความมีเหตุผล และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการนำไปบอกต่อบุตรหลาน ญาติมิตร เพื่อน และคนรู้จักได้ทั้งหมดจำนวน 20 คน

ในด้านของควมมีภูมิคุ้มกัน

ผู้รับชมหนังตะลุงสามารถยกตัวอย่างของการพากย์ของนายหนังตะลุงในเรื่องควมมีภูมิคุ้มกัน และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งหมดจำนวน 20 คน ในส่วนของการนำไปบอกต่อบุตรหลาน ญาติมิตร เพื่อน และคนรู้จัก ได้จำนวน 19 คน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ของ นายหนัง และผู้รับชม ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า นายหนังตะลุงนั้นมีบทบาทและอิทธิพลต่อความคิดของผู้รับชมหนังตะลุงไม่มากนักน้อย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

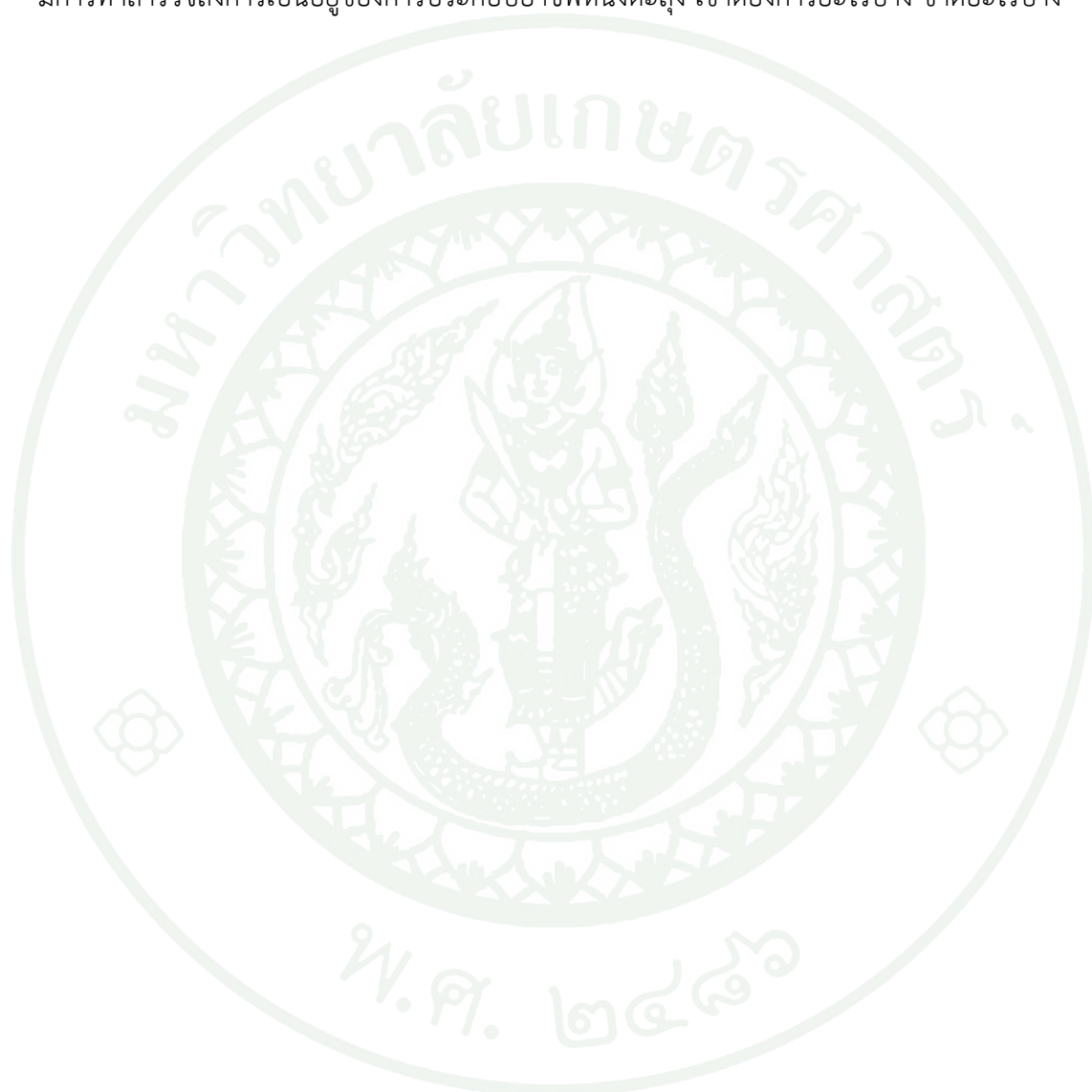
1. ควรมีการชี้แนะให้นายหนังตะลุงนั้น พัฒนาในด้านการนำความพอประมาณไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้นมีการเพิ่มเติมในส่วนนี้เนื่องจากนายหนังตะลุงส่วนใหญ่เน้นขาดการนำความพอประมาณจากหนังตะลุงไปใช้
2. ควรมีการชี้แนะให้นายหนังตะลุงนั้นได้ถ่ายทอดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้รับชมหนังตะลุงได้มากกว่านี้
3. ส่วนของผู้รับชมหนังตะลุงนั้นควรมีการเพิ่มเติมในด้านความพอประมาณและด้านการมีภูมิคุ้มกันในส่วนของการนำไปบอกต่อบุตร หลาน ญาติ เพื่อนฝูง หรือคนอื่น ให้สามารถนำไปบอกต่อผู้อื่นได้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันนำไปปรับใช้กับในสื่อชนิดอื่น เนื่องจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนี้สามารถนำมาปรับใช้ได้จริง จึงควรเพิ่มเติมในส่วนนี้

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการอนุรักษ์ศิลปะหนังตะลุงเพิ่มขึ้นเช่นการจำกัดว่าหนังตะลุงมีข้อดีอะไรบ้าง ควรที่จะนำเสนอส่งเสริมสนับสนุนอย่างไร หยิบยกหนังตะลุงมาเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของนายหนังและลูกคู่ จัดเก็บเป็นสถิติ มีการทำสำรวจถึงการเป็นอยู่ของการประกอบอาชีพหนังตะลุง เขาต้องการอะไรบ้าง ขาดอะไรบ้าง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.moe.go.th/moe/th/, 10 ตุลาคม 2555.

กาญจนา แก้วเทพ. 2539. **สื่อสองวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). อ้างใน สินีนาถ วิมุกตานนท์ 2540. **การใช้สื่อหนังสือเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกษม วัฒนชัย. 2549. **การสัมมนาเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เพื่อขยายผลสู่ประกอบการเรียนการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ฉบับบันทึกเสียง)**. กรุงเทพมหานคร: ไลบารี.

จรรยาพร ธรณินทร์. 2550. **การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

จินตนา หนูณะ. 2533. **บทบาทและการเสื่อมสลายของรองเงืงตันหยง**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2549. **ความมีเหตุผลในเศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.nesac.go.th, 18 ตุลาคม 2555.

ชวน เพชรแก้ว. 2526. **วรรณกรรมหนังสือ**. สุราษฎร์ธานี: วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี อ้างใน คิต ทองได้คล้าย. 2544. **เปรียบเทียบหนังสือฝั่งตะวันออกกับฝั่งตะวันตก**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ณรงค์ โชควัฒนา. 2542. **เศรษฐกิจชุมชนทางเลือกเพื่อทางรอดของสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.

ดุสิต รักษ์ทอง. 2539. **การอนุรักษ์และพัฒนาหนังสือ ตามทฤษฎีของนายหนังสือ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธนวรรธ พลวิชัย. 2549. **องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.richdadthai.com/rdtboard/viewtopic.php?t=1399, 20 กันยายน 2555.

- ธนิต อยู่โพธิ์. 2508. “หนังสือใหญ่”. ใน โชน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง. 2539. **การอนุรักษ์และพัฒนาหนังสือตามธรรมชาติของนายหนังสือ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญธรรม เทิดเกียรติชาติ. 2522. “หนังสือสูง: ศิลปะอันสูงส่ง”. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง. 2539. **การอนุรักษ์และพัฒนาหนังสือตามธรรมชาติของนายหนังสือ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปนัดดา พงศ์ภาพิไล. 2543. **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประเวศ วะสี. 2547. **ปรัชญาการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.sufficiencyeconomy.org, 20 กันยายน 2555.
- ประมะ สตะเวทิน. 2538. **หลักนิเทศศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อ้างใน สนิทนาม วิมุกตานนท์. 2540. **การใช้สื่อหนังสือเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีดา เณลิเม่า กอนันตกุล. 2525. **ความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องในศิลปะการแสดงหนังสือสูง**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง. 2539. **การอนุรักษ์และพัฒนาหนังสือตามธรรมชาติของนายหนังสือ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริญญ์ พิบูลสราวุธ. 2549. **การศึกษากับความพอเพียง** (Online). www.sufficiencyeconomy.org/technique-detail.php?id=14, 18 กันยายน 2555.
- _____. 2550. **การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กระทรวงศึกษาธิการ.
- พระราชเวที. 2536. **ลัทธิวิเสสวิหะ**. กรุงเทพมหานคร: ประดิษฐ์พัทธ์.

พัฒนารณณ์ ฉัตรวิโรจน์. 2545. **บทบาทของครูใหญ่ในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พรศักดิ์ พรหมแก้ว. 2528. “ตัวตลกหนังตะลุงกับชาวภาคใต้”. **ทักษิณคดี**. อ้างใน คิต ทองได้คล้าย. 2544. **เปรียบเทียบหนังตะลุงฝั่งตะวันออกกับฝั่งตะวันตก**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน** (Online). www.uin thai.com/index.php?lay=show&ac=article&lf=538658334&Ntype, 20 กันยายน 2555.

พุทธทาสภิกขุ. 2523. **เล่าไว้เมื่อวัยสนธยา เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกมลคีมทอง. อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง. 2539. **การอนุรักษ์และพัฒนาหนังตะลุงตามทฤษฎีของนายหนัง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มูลนิธิชัยพัฒนา. 2555. **แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.chaipat.or.th/chaipat/content/porpeing/porpeing.html, 10 พฤศจิกายน 2555.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2525. **มรดกไทย**. กรุงเทพมหานคร: ปาณยา.

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. 2549. **ความพอเพียง** (Online). www.moe.go.th/southernstudy, 20 ธันวาคม 2555.

สมพร เทพสิทธิ์า. 2549. **ดวงประทีปจากพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สวย.

สมเศียร จันทร์หล้า. 2544. **บทบาทของชุมชนในการจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สรรเสรีญ วงศ์ช่อม. 2551. **เศรษฐกิจพอเพียง: พื้นฐานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เพชรรุ่งการพิมพ์. อ้างใน ปรานี เข้มวงศ์. 2553. **การสร้างแบบวัดคุณลักษณะความพอเพียงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหายบล็อกการพิมพ์.

_____. 2549. **เศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.nesdb.go.th/sufficiency, 19 ตุลาคม 2555.

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. 2549. **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.sufficiencyEconomy.org/mfiles/1126690846/chapter.pdf, 20 กันยายน 2555.

สุทวิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2529. “หนังสือเล่ม”. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. อ้างใน ดุสิต รักทอง. 2539. **การอนุรักษ์และพัฒนาหนังสือตามทฤษฎีของนายหนัง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภาคย์ อินทองคง. 2549. **ลักษณะของเศรษฐกิจพอเพียง** (Online). www.thaiNGO.org, 22 มกราคม 2555.

สุเมธ ตันติเวชกุล. 2542. **การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจตามแนวพระราชดำริ**. กรุงเทพมหานคร. (อัดสำเนา)

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย. 2542. **ทฤษฎีใหม่ในหลวง: ชีวิตที่พอเพียง**. กรุงเทพมหานคร: ร่วมด้วยช่วยกัน.

สินีนารถ วิมุกตานนท์. 2540. **การใช้สื่อหนังสือเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตรการพัฒนากการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไสว มาลาทอง. 2542. **คู่มือการศึกษาจริยธรรม สำหรับนักเรียน นักศึกษา นักบริหาร นักปกครองและประชาชนผู้สนใจทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

อภิชัย พันธเสน. 2542. **เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงกับการวิเคราะห์ความหมายของนักเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย.

_____. 2547. **พุทธศาสตร์: วิวัฒนาการ ทฤษฎี และการประยุกต์กับเศรษฐศาสตร์สาขาต่าง ๆ**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.

อุดม หนูทอง. 2529. **หนังสือ: สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 10**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.

_____. 2523. **เอกสารการสัมมนาหนังสือ**. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อ้างใน ดุสิต รักทอง. 2539. **การอนุรักษ์และพัฒนาหนังสือตามทฤษฎีของนายหนังสือ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Lerner, D. 1948. **The Passing of Traditional Society**. New York: Harper and Row Publisher. อ้างใน สินีนาถ วิมุกตานนท์. 2540. **การใช้สื่อหนังสือเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Najib, M. A. and H. F. James. 1982. **Guidelines for Planning Support for Development Campaing**. Bangkok: UNDP/DTCT. อ้างใน สินีนาถ วิมุกตานนท์. 2540. **การใช้สื่อหนังสือเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Roger, E. M. 1971. **Communication of Innovations**. New York: The Free Press.

Schramm, W. and F. R. Donald. 1974. **The Process and Effects of Mass Communication**. Urbana, Illinois: University of Illinois Press. อ้างใน สินีนาถ วิมุกตานนท์. 2540. **การใช้สื่อหนังสือเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

แบบสัมภาษณ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรปริญญาโทของ คณะสังคมศาสตร์ สาขาพัฒนสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์นายหนังสือ

แบบสัมภาษณ์นายหนังสือ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้แบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี เพศ.....
 ชื่อคณะหนังสือ.....
 บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....ระดับการศึกษา.....รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จุดเริ่มต้นของการประกอบอาชีพหนังสือ

1.1 การฝึกหัดหนังสือ.....

1.2 อาชีพและผลงานการแสดงหนังสือ.....

1.3 ธรรมเนียมนิยมในการแสดงหนังสือและปัจเจกลักษณ์

1.3.1 ธรรมเนียมนิยมการแสดงหนังสือ.....

1.3.2 ปัจเจกลักษณ์ ลักษณะเฉพาะตัวของนายหนังสือ.....

1.4 สาเหตุที่หนังตะลุงของท่านเป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียงในวงการหนังตะลุง.....

.....

1.5 การถ่ายทอดหรือสืบทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุง.....

.....

1.6 วิธีการรับบุคคลเป็นลูกศิษย์และฝึกหัด.....

.....

1.7 วัตรปฏิบัติ

1.7.1 การปฏิบัติส่วนตัว.....

.....

1.7.2 การปฏิบัติต่อครอบครัว.....

.....

1.7.3 การปฏิบัติต่อศิษย์และศิลปินหนังตะลุงรุ่นหลัง.....

.....

1.7.4 การปฏิบัติต่อเจ้าภาพและผู้ชม.....

.....

1.8 บทบาททางสังคม.....

.....

แบบสัมภาษณ์ด้านความพอประมาณ

เกี่ยวกับจิตใจเข้มแข็ง ไม่ลำเอียง มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เห็นคุณค่าของเพื่อนและผู้ที่กำลังเดือดร้อน พึ่งตนเองได้และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การให้การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น ใช้สิ่งของแต่พอดี ใช้ให้คุ้มค่าไม่ทิ้งขว้างฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตนเอง การอุปโภค บริโภคอยู่ในความพอเหมาะ กับสภาพของตนเอง

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ด้านความมีเหตุผล

การปฏิบัติหน้าที่และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีความตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ พยายามแข่งขันกับตนเอง ยอมรับผลการแข่งขัน ไม่สร้างความเป็นปรปักษ์ต่อตนเองและผู้อื่น การไปทำบุญที่วัดเมื่อมีโอกาส บริจาคสิ่งของที่เลิกใช้ให้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ลดความฟุ้งเฟ้อในการดำเนินชีวิต รู้จักฐานะการเงินของตนเอง คิดก่อนใช้ ปฏิบัติตนเป็นดีพยายามเพิ่มและรักษาความดีที่มีให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น เลือคบคนดี หลีกเลี้ยงสิ่งเสพติดและอบายมุขทั้งหลาย

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

การมีเงินออมรู้จักออมเงิน มีการวางแผนก่อนเริ่มปฏิบัติงาน เตรียมความพร้อม ทำประกันอุบัติเหตุเชื่อฟังคำสอนและคำปฏิบัติของผู้ปกครอง ครู อาจารย์ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกับใคร เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนเองในฐานะของผู้นำและผู้ตามที่ดี การข่มใจไม่ทำ ความชั่ว มีความรู้สำนึก และหวงแหนในสิ่งแวดล้อม มีสุขนิสัยในความเป็นระเบียบ ไม่ทำลายธรรมชาติ ใส่ใจและมั่นคงในวัฒนธรรมไทย เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นมิตรกับวัฒนธรรมต่างถิ่นต่างชาติ

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้รับชมหนังตะลุง

แบบสัมภาษณ์ผู้รับชมหนังตะลุง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้แบบสัมภาษณ์

ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ.....ปีเพศ.....
 บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....ระดับการศึกษา..... อาชีพ.....
 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....จำนวนครั้งที่เคยเข้าชมหนังตะลุง.....

ชื่อคณะหนังตะลุงที่ท่านได้รับชม

1.จำนวนครั้งที่เคยชม.....
2.จำนวนครั้งที่เคยชม.....
3.จำนวนครั้งที่เคยชม.....

คณะที่ท่านโปรดปรานมากที่สุด.....

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อท่านไปชมหนังตะลุงนายหนังตะลุงได้พากย์อะไรให้ท่านฟังบ้าง

ด้านความพอประมาณ

เกี่ยวกับจิตใจเข้มแข็ง ไม่ลำเอียง มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เห็นคุณค่าของเพื่อนและผู้ที่กำลังเดือดร้อน ฟังตนเองได้และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การให้การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น ใช้สิ่งของแต่พอดี ใช้ให้คุ้มค่าไม่ทิ้งขว้างฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตนเอง การอุปโภค บริโภคอยู่ในความพอเหมาะ กับสภาพของตนเอง

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านคิดว่าเป็นจริงหรือไม่.....

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่.....

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหมอย่างไร.....

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม.....

ด้านความมีเหตุผล

การปฏิบัติหน้าที่และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีความตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ พยายามแข่งขันกับตนเอง ยอมรับผลการแข่งขัน ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น การไปทำบุญที่วัดเมื่อมีโอกาส บริจาคสิ่งของที่เลิกใช้ให้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน ปฏิบัติตนเป็นดีพยายามเพิ่มและรักษาความดีที่มีให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น เลือคบคนดี หลีกเลี้ยงสิ่งเสพและอบายมุขทั้งหลาย

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร.....

ท่านคิดว่าเป็นจริงหรือไม่.....

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่.....

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหม.....

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม.....

ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

การมีเงินออมรู้จักออมเงิน มีการวางแผนก่อนเริ่มปฏิบัติงาน เตรียมความพร้อม ทำประกันอุบัติเหตุเชื่อฟังคำสอนและคำปฏิบัติของผู้ปกครอง ครู อาจารย์มีความรู้สำนึก และห่วงใยในสิ่งแวดล้อม มีสุขนิสัยในความเป็นระเบียบ ไม่ทำลายธรรมชาติใส่ใจและมั่นคงในวัฒนธรรมไทย เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นมิตรกับวัฒนธรรมต่างถิ่นต่างชาติ

นายหนังตะลุงได้พากย์ไว้ในบทละครว่าอย่างไร.....

.....

ท่านคิดว่าเป็นจริงหรือไม่.....

.....

เรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่.....

.....

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันไหม.....

.....

ท่านคิดว่าเรื่องที่ท่านได้ฟังมาท่านคิดว่าจะนำไปบอกต่อหรือสอนคนอื่นไหม.....

.....

ภาพผนวกที่ 1 การตั้งโรงหนังตะลุงเพื่อที่จะทำการแสดง

ภาพผนวกที่ 2 การขอสัมภาษณ์นายหนังตะลุง

ภาพผนวกที่ 3 ลูกคู่วงดนตรี คณะหนังตะลุง

ภาพผนวกที่ 4 การสัมภาษณ์ผู้รับชมหนังตะลุง ม.5 บ้านหนองหว่า

ภาพผนวกที่ 5 การปลูกพืชผักสวนครัวเลี้ยงตัวเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพผนวกที่ 6 การนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นายสุกิตต์ สวนอินทร์

วัน เดือน ปีเกิด

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2532

สถานที่เกิด

จังหวัดตรัง

ประวัติการศึกษา

รัฐศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

-

